

Uradni list Republike Slovenije

Internet: www.uradni-list.si

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **49** Ljubljana, ponedeljek **11. 9. 2017**

ISSN 1318-0576 Leto XXVII

PRESEDNIK REPUBLIKE

2330. Ukaz o postavitvi izredne in pooblašene veleposlanice Republike Slovenije v Švicarski konfederaciji

Na podlagi prvega odstavka 107. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90, 97, 99 in 75/16 – UZ70a) in četrtega odstavka 17.a člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD in 31/15) izdajam

U K A Z

o postavitvi izredne in pooblašene veleposlanice Republike Slovenije v Švicarski konfederaciji

Za izredno in pooblašeno veleposlanico Republike Slovenije v Švicarski konfederaciji postavim mag. Marto Kos Marko.

Št. 501-03-18/2017-2

Ljubljana, dne 8. septembra 2017

Borut Pahor l.r.
Predsednik
Republike Slovenije

VLADA

2331. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Murska Sobota

Na podlagi prvega odstavka 24. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16) in za izvrševanje prvega odstavka 15. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15) izdaja Vlada Republike Slovenije

ODLOK

o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Murska Sobota

1. člen

(namen)

Ta odlok določa:

– območje izvajanja ukrepov, ki je s Sklepom o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 29/17) opredeljeno kot podobmočje z oznako SIC_MS in je na podlagi Odredbe o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 38/17) zaradi čezmerne onesnaženosti zunanjega zraka (v nadaljnjem besedilu: zrak) z delci PM₁₀ uvrščeno v razred največje obremenjenosti,

– ukrepe za zmanjšanje onesnaženosti zraka z delci PM₁₀ za doseganje skladnosti z mejnimi vrednostmi za PM₁₀ s ciljem zmanjšati škodljive vplive na zdravje in okolje,

– spremljanje učinkov izvajanja in čas izvajanja ukrepov iz prejšnje alineje,

– odgovorne organe za pripravo in izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, vključno z nalogami občine in države, obveznostmi povzročiteljev obremenitve, obveznostmi izvajalcev javnih služb varstva okolja ter oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja,

– program za analizo vzrokov onesnaženosti in spremljanje učinkov ukrepov.

2. člen

(določitev območja največje obremenjenosti)

Območje obremenjenosti z delci PM₁₀ je območje Mestne občine Murska Sobota (v nadaljnjem besedilu: občina).

3. člen

(opis onesnaženja in ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti)

(1) Opis območja čezmerne onesnaženosti, analiza stanja onesnaženosti, viri onesnaževanja, vpliv virov onesnaževanja, ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti, odgovorni organi za izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, vključno z nalogami občine in države, obveznosti povzročiteljev obremenitve, obveznosti izvajalcev javnih služb varstva okolja ter oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja, so določeni v prilogi 1, ki je sestavni del tega odloka.

(2) Pri intenzivnosti izvajanja posameznih ukrepov se upošteva tudi njihov prispevek k zmanjševanju onesnaženosti z delci PM_{2,5} in drugimi onesnaževali zunanjega zraka.

4. člen

(spodbude države in občine)

(1) Investicijski projekti gospodinjstev zamenjave kotlov na vse vrste goriv z novimi napravami za ogrevanje stavb in obnova posameznih elementov ali celotnega zunanega ovoja stavb, ki jih spodbuja Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, j. s. (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad), in zavezanci z nepovratnimi sredstvi na podlagi predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih (v nadaljnjem besedilu: subvencije), se lahko spodbujajo z dodatnimi subvencijami države in občine.

(2) Upravičenci do spodbud za zamenjavo kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli na lesno biomaso in vgradnjo toplotnih črpalk za ogrevanje stavb iz predpisa, ki ureja spodbujanje učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, ter predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih, do teh spodbud niso upravičeni na območju, kjer je z občinskimi akti ali lokalnim energetskega konceptom kot prednostni način ogrevanja stavb določeno daljinsko ogrevanje, razen če ti kotli niso namenjeni za daljinsko ogrevanje. Če je kot prednostni način ogrevanja določena uporaba zemeljskega plina, upravičenci do spodbud za zamenjavo kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli na lesno biomaso niso upravičeni.

(3) Občina zaradi dodeljevanja subvencij zagotavlja Eko skladu in ministrstvu, pristojnemu za energijo, podatke o meji območja iz 2. člena tega odloka na parcelo natančno in podatke o mejah območij, kjer je kot prednostni način ogrevanja določeno daljinsko ogrevanje ali uporaba zemeljskega plina, prav tako na zemljiško parcelo natančno.

(4) Zavezanci pridobijo podatke iz prejšnjega odstavka od Eko sklada.

(5) Eko sklad pri potrditvi programa za izboljšanje energetske učinkovitosti iz predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije, pri končnih odjemalcih upošteva določbe tega odloka.

5. člen

(kratkoročni ukrepi)

(1) Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: agencija) v obdobju med 1. oktobrom in 31. marcem dnevno napoveduje onesnaženost z delci PM₁₀ na območju iz 2. člena tega odloka. Agencija napoveduje onesnaženost na podlagi predvidenih meteoroloških razmer in izmerjenih ravni PM₁₀.

(2) Agencija razglasi čezmerno onesnaženost na območju iz 2. člena tega odloka, če je napovedana raven delcev PM₁₀ večja od 1,5-kratnika dnevne mejne vrednosti.

(3) V primeru razglašene čezmerne onesnaženosti z delci PM₁₀ izda agencija priporočila posameznikom in pravnim osebam, da prispevajo k zmanjšanju emisij z delci PM₁₀ tako, da:

- zmanjšajo ogrevanje stanovanjskih in poslovnih prostorov;
- uporabljajo goriva, ki sproščajo nižje emisije delcev, če imajo to možnost;
- intenzivno uporabljajo javni prevoz in druge oblike trajnostnega transporta;
- zmanjšajo uporabo osebnih vozil;
- ne izvajajo dejavnosti na prostem, ki povzročajo razpršene emisije prahu (npr. gradbišča, pometanje cest, suhega listja);
- ne uporabljajo sekundarnega ogrevanja na biomaso.

(4) O razglasitvi čezmerne onesnaženosti PM₁₀ agencija nemudoma obvesti občino ter sredstva javnega obveščanja.

6. člen

(podrobnejši program ukrepov)

Podrobnejši program ukrepov za tri koledarska leta, ki je finančno ovrednoten, je določen v prilogi 2, ki je sestavni del tega odloka.

7. člen

(program za analizo vzrokov onesnaženosti in spremljanje učinkov ukrepov)

(1) Agencija v sodelovanju z občino pripravi program za spremljanje onesnaženosti zraka, ugotavljanje vzrokov čezmernih obremenitev in analizo učinkov ukrepov.

(2) Program iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- a) evidence in potek izpustov,
- b) sistem za spremljanje kakovosti zraka in disperzijskih karakteristik atmosfere,
- c) disperzijsko modeliranje,
- č) receptorsko modeliranje.

(3) Pri ugotavljanju vpliva virov na onesnaženost zraka se ločeno določa prispevek virov iz območja največje obremenjenosti iz 2. člena tega odloka, prispevek regionalnih virov in prispevek čezmejnega onesnaževanja.

(4) Agencija pripravi letno poročilo o izvajanju programa iz prvega odstavka tega člena do 31. marca za preteklo leto.

8. člen

(usklajevanje in nosilci ukrepov)

(1) Izvajanje ukrepov med nosilci usklajuje ministrstvo, pristojno za okolje.

(2) Nosilci ukrepov na državni ravni so ministrstva, pristojna za okolje, promet, energijo, gospodarstvo in gozdarstvo, ter izvajalci obveznih državnih gospodarskih javnih služb, na občinski ravni pa organi občine ter izvajalci lokalnih gospodarskih javnih služb, kakor so določeni v prilogi 1 tega odloka.

(3) Med nosilce ukrepov se štejejo tudi osebe, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja, in povzročitelji obremenitve (pravne in fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, ter posamezniki na območju občine).

9. člen

(čas izvajanja ukrepov)

Izvajanje ukrepov iz tega odloka in programa iz 6. člena tega odloka traja, vsaj dokler kakovost zunanega zraka tri koledarska leta zapored ne doseže mejnih vrednosti za delce PM₁₀, kakor so določene v predpisu, ki ureja kakovost zunanjega zraka.

10. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 88/13).

11. člen

(začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00719-29/2017

Ljubljana, dne 8. septembra 2017

EVA 2017-2550-0021

Vlada Republike Slovenije

dr. Miroslav Cerar l.r.
Predsednik

Mestni svet Mestne občine Murska Sobota je dal soglasje k nalogam občine, kot izhajajo iz predloga Odloka o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Murska Sobota (gradivo Ministrstva za okolje in prostor št. 007-75/2017/4 z dne 21. 4. 2017), s sklepom številka 007-0004/2017-2(740) z dne 4. 5. 2017.

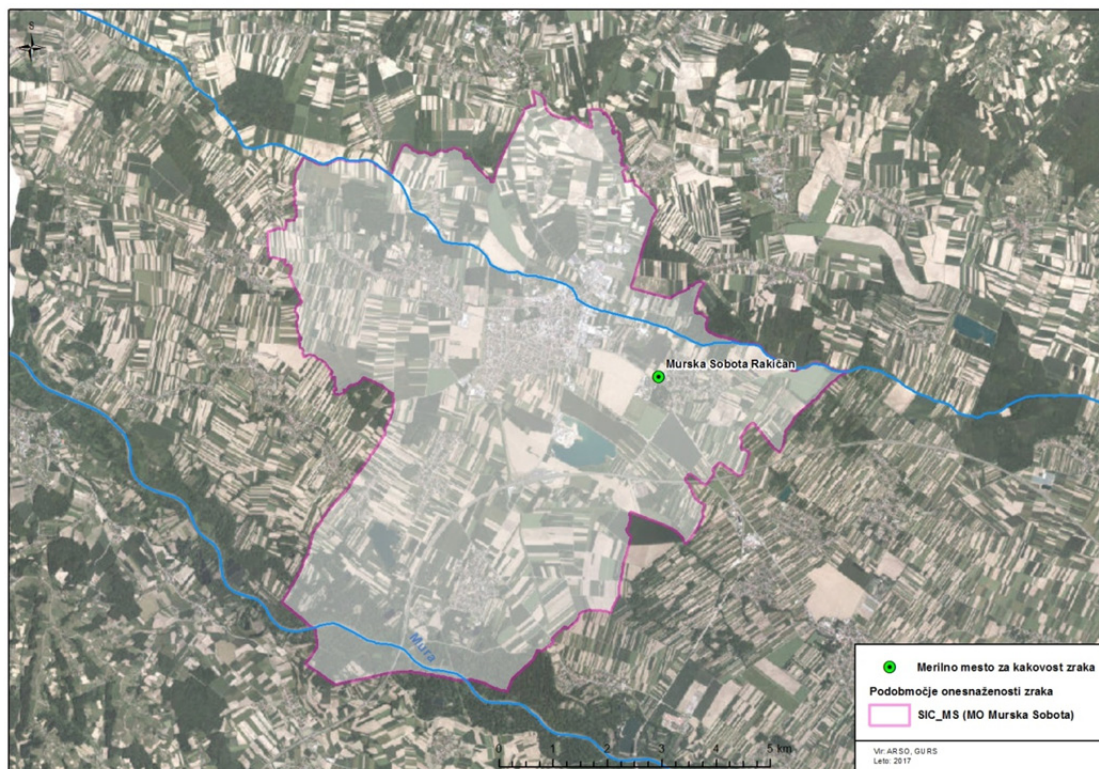
PRILOGA 1: Opis območja čezmerne onesnaženosti, analiza stanja onesnaženosti, viri onesnaževanja, vpliv virov onesnaženosti, ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti, odgovorni organi za izvajanje ukrepov

1. Opis območja čezmerne onesnaženosti

Območje čezmerne onesnaženosti, ki obsega Mestno občino Murska Sobota, je opredeljeno kot podobmočje SIC_MS v območju SIC (celinsko območje). Na tem podobmočju so glede na Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15) presežene mejne vrednosti za delce PM₁₀, zato je uvrščeno v I. stopnjo onesnaženosti. Območje čezmerne onesnaženosti SIC_MS je v Prekmurju, ki je pretežno ravninska pokrajina. Na območju Mestne občine Murska Sobota, ki obsega 64 km², živi približno 19.000 prebivalcev. Največje naselje je Murska Sobota. Območje je srednje prevetreno. Lokalne temperaturne inverzije, ki so značilne za doline in kotline osrednje Slovenije, so redke. Razmere za razredčevanje izpustov so neugodne predvsem takrat, ko nad Panonsko nižino dlje časa vztraja anticiklon in nad celotno nižino nastane subsidenčna temperaturna inverzija. V takih razmerah so temperature pogosto zelo nizke, kar pomeni povečane izpuste delcev iz individualnih kurišč in posledično visoke koncentracije delcev. Območje čezmerne onesnaženosti z vrisanim merilnim mestom, kjer se spremlja onesnaženost zraka v okviru Državne merilne mreže za spremljanje kakovosti zunanjega zraka, je prikazano na sliki 1. Na merilnem mestu Murska Sobota Rakičan se spremljajo ravni delcev PM₁₀, NO_x in O₃. Gauss-Kruegerjevi koordinati in tip merilnega mesta ter tip območja so prikazani v preglednici 1.

Preglednica 1: Gauss-Kruegerjevi koordinati in tip merilnih mest ter tip območja na podobmočju SIC_MS za merilno mesto v okviru Državne merilne mreže za spremljanje kakovosti zunanjega zraka.

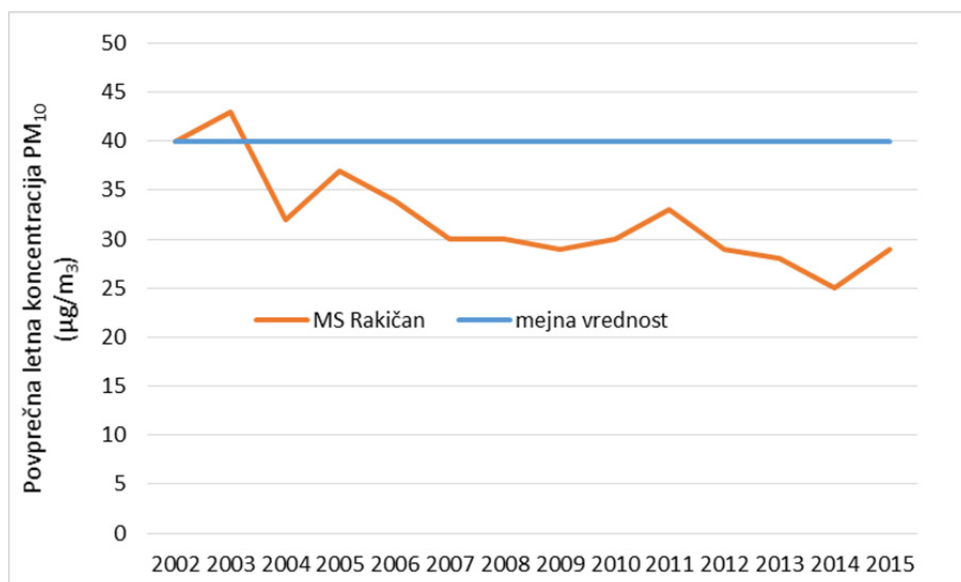
Merilno mesto	GKKy	GKKx	Tip merilnega mesta	Tip območja
Murska Sobota Rakičan	591591	168196	ozadje	podeželsko

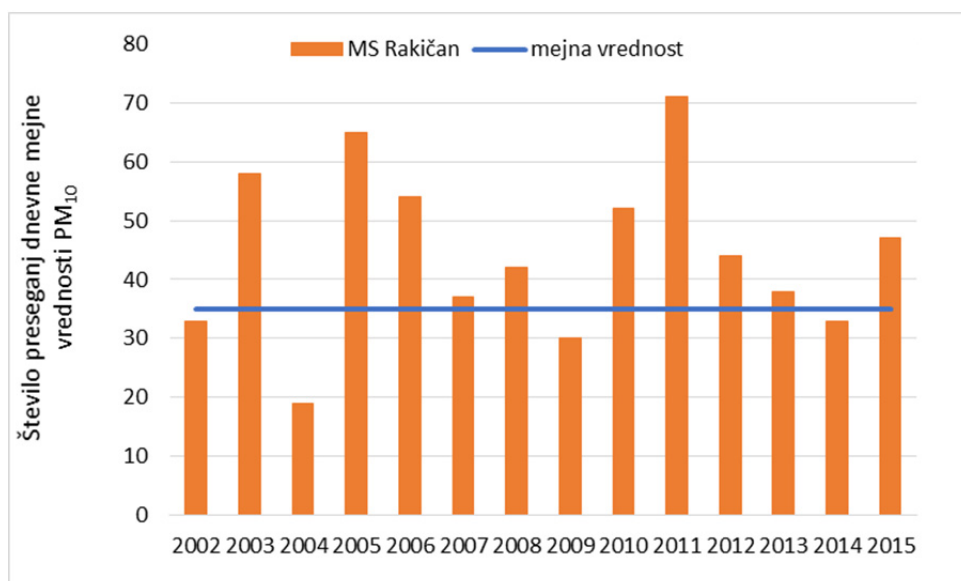
Slika 1: Območje čezmerne onesnaženosti in lokaciji merilnih mest v okviru Državne merilne mreže za spremljanje kakovosti zunanjega zraka.

2. Raven onesnaženosti z delci PM₁₀

Za delce PM₁₀ so predpisane letne in dnevne mejne vrednosti. Letna mejna vrednost znaša 40 µg/m³, dnevna mejna pa 50 µg/m³ in je lahko presežena največ 35-krat v koledarskem letu. Rezultati meritev ravni onesnaženosti z delci PM₁₀ v obdobju med 2002 in 2015 so prikazani na slikah 2 in 3. Na sliki 2 so prikazane povprečne letne koncentracije delcev, na sliki 3 pa število preseganj dnevne mejne vrednosti v posameznem koledarskem letu. Letna mejna vrednost na merilnem mestu Murska Sobota Rakičan je bila presežena le v letu 2003. Bolj problematična so preseganja dnevne mejne vrednosti, ki so omejena na hladno polovico leta. Najbolj problematični meseci so januar in februar ter november in december. Na merilnem mestu Murska Sobota Rakičan je bilo dovoljeno število preseganj dnevne mejne vrednosti v obdobju med 2002 in 2015 preseženo skoraj vsako leto. Razlike med posameznimi leti so predvsem posledica meteoroloških razmer v hladni polovici leta. Višje koncentracije delcev in s tem tudi večje število preseganj so povezani z daljšimi obdobji stabilnega vremena.

Slika 2: Povprečne letne vrednosti PM₁₀ na merilnem mestu v Mestni občini Murska Sobota.

Slika 3: Število preseganj dnevne mejne vrednosti PM₁₀ na merilnem mestu v Mestni občini Murska Sobota.

3. Viri onesnaževanja

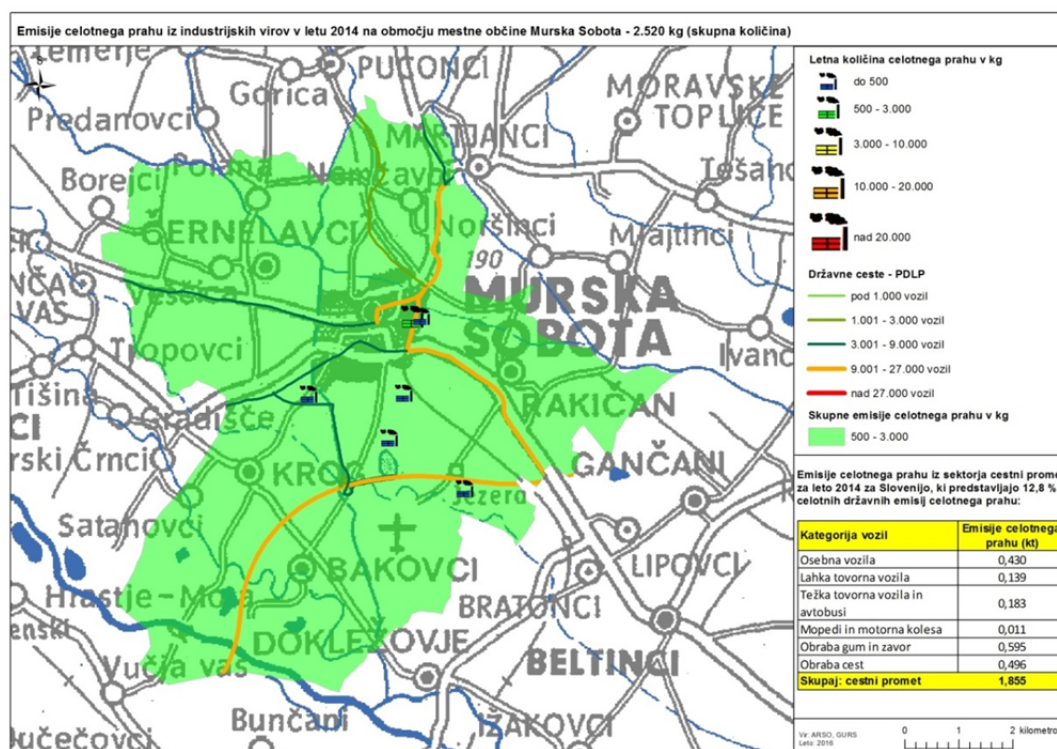
Izpusti celotnega prahu iz industrijskih virov na območju Mestne občine Murska v letu 2014 so prikazani v preglednici 2, primerjava z letom 2011 pa v preglednici 3. Lokacije posameznih večjih industrijskih virov in obremenjenost državnih cest glede na PLDP (povprečni letni dnevni promet) so prikazane na sliki 4.

Preglednica 2: Emisije celotnega prahu iz industrijskih virov na območju Mestne občine Murska Sobota v letu 2014 (vir: REMIS, Register nepremičnih virov onesnaževanja zraka v Sloveniji)

Vir	Emisije celotnega prahu (kg/leto)
Mlinopek d. d. Murska Sobota	2,285
TAP – TOVARNA ASFALTA POMURJE, d. o. o.	76
TKO d. o. o.	75
AP MS d. d.	30
Panvita EKOTEH d. o. o., Bioplinarna Jezera	29
Pomurske Mlekarnе d. d., Murska Sobota	25
Skupaj	2,520

Preglednica 3: Emisije celotnega prahu iz industrijskih virov na območju Mestne občine Murska Sobota v letih 2011 in 2014.

Leto	Emisije celotnega prahu (kg/leto)
2011	1,404
2014	2,520

Slika 4: Lokacije posameznih virov emisij celotnega prahu v Mestni občini Murska Sobota.

Na merilnem mestu Murska Sobota je bilo v letu 2009 opravljeno vzorčenje zaradi določitve virov z uporabo receptorskega modeliranja. Najpomembnejši viri so bili povezani s prometom, izgorevanjem lesne biomase, resuspenzijo in sekundarnimi anorganskimi delci, ki nastajajo z oksidacijo in pretvorbo plinastih izpustov (predvsem SO_2 , NO_x in NH_3) in imajo bolj regionalen značaj. Ker se je v zadnjem obdobju zlasti na podeželju precej povečal delež gospodinjstev, ki se ogrevajo na lesno biomaso, rezultati porazdelitve po virih iz leta 2009 niso več reprezentativni. Poleg tega leži merilno mesto Rakičan zunaj urbanega središča. Za relevantne podatke, ki se nanašajo na aktualno stanje v Murski Soboti, je treba opraviti ponovno vzorčenje v samem mestu.

4. Ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti in organi, odgovorni za izvajanje ukrepov

Ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti zraka so usmerjeni na zmanjševanje emisij zaradi ogrevanja stavb (URE in OVE in odmik od uporabe fosilnih goriv) in emisij prometa. Del ukrepov, ki ne zahtevajo velikih finančnih virov, je usmerjen v promocijo, komuniciranje, ozaveščanje, informiranje ciljnih javnosti in prikaz dobrih praks ter so enakovredni tistim, ki zahtevajo znatna finančna sredstva.

4.1 Ukrepi na področju spodbujanja učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije

Osnovni cilj pri načrtovanju ukrepov glede ogrevanja stavb je zmanjšanje potrebe po toplotni energiji. V naslednjem koraku so ukrepi usmerjeni v spodbujanje ogrevanja stavb z daljinskim ogrevanjem (prednostno z OVE), vključno z DOLB in geotermalno energijo, ter ogrevanja s plinom na zgoščenih območjih poselitve. Na preostalem delu nezgoščene poselitve pa so ukrepi usmerjeni k spodbujanju zamenjave zastarelih malih kurilnih naprav z novimi ali s toplotnimi črpalkami in ozaveščanju ter seznanjanju uporabnikov teh naprav o takem načinu upravljanja, ki povzroča čim manjše izpuste delcev.

4.1.1 Daljinsko ogrevanje

4.1.1.1 Vzdrževanje sistema daljinskega ogrevanja, njegova optimizacija in povečevanje njegove učinkovitosti ter proučitev možnosti odjema iz sistema daljinskega ogrevanja iz geotermalne energije

Mestna občina Murska Sobota (v nadaljnjem besedilu: občina) bo izvajala program daljinskega ogrevanja, v katerem je na območjih z večjo gostoto odjema, določeno na parcelno številko natančno, kot prednostni vir ogrevanja določeno priključevanje na sistem daljinskega ogrevanja. Občina bo program izvajala na območjih, na katerih že obstaja ali je predvideno omrežje daljinskega ogrevanja, omogoča pa tudi možnost širitve daljinskega ogrevanja in uporabo geotermalne energije. Ta ukrep se upošteva pri izdajanju občinskih smernic k vsem načrtovanim posegom v prostor.

Občina bo vzdrževala sistem daljinskega ogrevanja in ga optimizirala ter povečevala njegovo učinkovitost.

Proučila se bo možnost odjema iz sistema daljinskega ogrevanja iz geotermalne energije.

Nosilec ukrepa: občina

4.1.1.2 Povečevanje odjema iz daljinskega ogrevanja

Občina bo uresničevala program povečevanja odjema iz daljinskega ogrevanja, v katerem je na območjih z večjo gostoto odjema, določeno na parcelno številko natančno, obveznost priključevanja na sistem daljinskega ogrevanja označena kot prednostni vir ogrevanja.

Priključevanje objektov na sistem daljinskega ogrevanja se lahko spodbuja s subvencijami za postavitev toplotnih postaj. Sredstva za subvencijo bosta zagotovili država in lokalna skupnost.

Nosilci ukrepa: država, občina, Komunala, javno podjetje d. o. o., Murska Sobota

4.1.2 Ogrevanje s plinom

4.1.2.1 Širitev plinovodnega omrežja

Občina je v svojih aktih (LEK) določila, da za območja, kjer plinovodno omrežje že obstaja ali je na podlagi akta predvidena njegova širitev, velja za prednostni način ogrevanja oskrba z zemeljskim plinom ali vgradnja toplotne črpalke. Ta ukrep se upošteva pri izdajanju smernic, projektnih pogojev in soglasij občine k vsem načrtovanim posegom v prostor.

Koncesionar izvede širjenje plinskega omrežja v skladu s koncesijsko pogodbo in usmeritvami občine.

Nosilci ukrepa: občina, ponudniki teh storitev

4.1.2.2 Priključevanje objektov na plinovodno omrežje

Zemeljski plin je okolju prijazno in najbolj kakovostno fosilno gorivo. Velik del urbaniziranega območja občine ima vzpostavljeno možnost oskrbe z zemeljskim plinom. Na teh območjih bo občina z različnimi ukrepi občane še naprej spodbujala k priključevanju in uporabi plina. Širitev

distribucijskega omrežja zemeljskega plina v občini bo potekala skladno z občinskimi akti in izkazanim interesom občanov za priključevanje.

Država bo spodbujala zavezance skladno z Uredbo o zagotavljanju prihrankov energije (Uradni list RS, št. 96/14), da bodo na območju občine izvajali ustrezne investicije iz uredbe s ciljem povečati število gospodinjstev, ki se bodo priključila na plinovodno omrežje.

Nosilci ukrepa: država, občina, ponudniki teh storitev

4.1.3 Ukrepi na področju naprav za ogrevanje gospodinjstev

4.1.3.1 Dodatno spodbujanje zamenjave obstoječih kurilnih naprav z ustreznimi kurilnimi napravami in drugimi načini ogrevanja z obnovljivimi viri energije

Zastarele kurilne naprave za ogrevanje gospodinjstev so eden od glavnih virov onesnaževanja zraka z delci PM₁₀. Da bi spodbudili pospešeno zamenjavo zastarelih kurilnih naprav s sodobnejšimi, varnejšimi in varčnejšimi (energetska učinkovitost novih kurilnih naprav je najmanj 90 %) in hkrati upoštevali cilje za povečanje deleža obnovljivih virov v energetske bilanci na državni ravni, se v okviru razpisov države za spodbujanje vgradnje sodobnih kurilnih naprav na biomaso, toplotnih črpalk in drugih načinov uporabe obnovljivih virov energije za ogrevanje določijo ugodni pogoji.

Državne subvencije za nakup kurilnih naprav na lesno biomaso na območjih, ki je v skladu z občinskimi akti predvideno za daljinsko ogrevanje ali za oskrbo z zemeljskim plinom kot prednostnima načina ogrevanja, ne bo mogoče dobiti.

Vgradnja toplotnih črpalk na območju, kjer je kot prednostni način ogrevanja določena uporaba zemeljskega plina in na območjih, kjer ni določen prednostni način ogrevanja, se lahko spodbuja z dodatnimi subvencijami države in občine.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.1.3.2 Svetovanje občanom o uporabi za boljše posluževanje malih kurilnih naprav in merjenje vlažnosti lesne biomase

Izvajalci dimnikarskih storitev vsako leto najmanj dvakrat prihajajo v gospodinjstva, ki imajo male kurilne naprave na trdno gorivo in lahko bistveno vplivajo na porabo goriva – njihov izkoristek in izpuste delcev iz malih kurilnih naprav.

Izvajalci dimnikarskih storitev bodo ob vsakem obisku in opravljanju storitev sprotno ocenjevali:

- stanje male kurilne naprave in ustreznost njene uporabe (vzdrževanje, pomanjkljivosti, dovod zraka ipd.),
- stanje dimnika in odvodnih naprav ter njihovo čiščenje in vzdrževanje,
- stanje trdnih goriv (da so brez kemičnih primesi in premazov; vlažnost drv) in primernost njihovega skladiščenja.

Izvajalci dimnikarskih storitev bodo seznanjali uporabnike dimnikarskih storitev o energetske učinkovitosti malih kurilnih naprav in svetovali glede izbire, vzdrževanja in uporabe malih kurilnih naprav in z njimi povezanih dimovodnih naprav, zračnikov in pomožnih naprav.

Izvajalci dimnikarskih storitev kot sestavni del svoje dejavnosti svetujejo občanom glede uporabe malih kurilnih naprav, vključno s pregledom kakovosti in meritvami vlažnosti lesne biomase in posebnim poudarkom na preprečevanju kurjenja vlažnih drv. Ob morebitnih manjših pomanjkljivostih na napravah in gorivu bodo občanom dana priporočila in navodila, kako jih

odpraviti, da bodo doseženi boljši izkoristek goriva, manjši izpusti delcev in večja varnost uporabe kurilnih naprav. Ministrstvo, pristojno za okolje, bo organiziralo dodatno izobraževanje vseh izvajalcev dimnikarskih storitev, zagotovilo zgibanke in finančno pokritje dodatnih stroškov dimnikarskih družb.

Ministrstvo, pristojno za okolje, bo v letu 2017 za vse izvajalce dimnikarskih storitev nabavilo merilnike vlažnosti drv.

Izvajalci dimnikarskih storitev bodo ob vsakem opravljanju storitev gospodinjstvu ponudili merjenje vlažnosti drv, v vsakem primeru pa jo bodo morali opraviti na zahtevo gospodinjstva.

Izvajalci dimnikarskih storitev bodo ob opravi svoje storitve (če bodo izmerili, da ima mala kurilna naprava majhen izkoristek in prevelike izpuste) gospodinjstvom svetovali, da je zaradi enega ali obeh vzrokov treba napravo zamenjati s sodobno, in jih seznanili tudi s tem, da država na območjih preseganj mejnih vrednosti z razpisi Eko sklada zagotavlja po odlokih o načrtu za kakovost zraka dodatna finančna sredstva kot spodbudo za zamenjavo zastarelih malih kurilnih naprav.

Občinska uprava bo zagotovila promocijo svetovanja dimnikarjev v lokalnih sredstvih javnega obveščanja.

Ocenjuje se, da je glede na sedanje stanje s pravilno uporabo naprav in kurjenjem zračno suhe biomase tehnično mogoče zmanjšati izpuste delcev iz obstoječih malih kurilnih naprav v povprečju za 50 %, porabo goriva pa za 15 %. Cilj je, da v treh letih z izobraževanjem in ozaveščanjem občanov dosežemo 20-odstotno zmanjšanje emisij trdnih delcev iz malih kurilnih naprav na trdno gorivo in hkrati zmanjšamo specifično porabo trdnih goriv za 10 % samo s tem ukrepom.

Nosilci ukrepa: država, občina, izvajalci dimnikarskih storitev

4.1.3.3 Izobraževanje in vzpostavitev posebnega spletnega mesta za pametno uporabo lesne biomase kot goriva v malih kurilnih napravah

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo, in ministrstvom, pristojnim za gozdarstvo, vzpostavi, vzdržuje in izboljšuje odzivno spletno mesto za pametno uporabo lesne biomase kot goriva v malih kurilnih napravah. Občina vzpostavi povezavo na spletno stran tega ministrstva.

Za uspešno uporabo informacij s spletnih mest se izvaja promocija spletnega mesta, informacije pa se lahko gospodinjstvom sporočajo tudi drugače. Občina pred vsako kurilno sezono na krajevno primeren način oglašuje spletno mesto in v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za okolje, po svoji oceni na podlagi vsebin s spletnega mesta v gospodinjstva dostavlja ustrezna tiskana gradiva.

Ministrstvo, pristojno za okolje, pred začetkom kurilne sezone in v posebnem obdobju mogočega poslabšanja kakovosti zraka v okviru napovedi objavi tudi informacijo o pomembnosti pravilne uporabe lesne biomase kot goriva v malih kurilnih napravah in drugih ukrepih, ki zmanjšujejo izpuste.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.1.3.4 Izvajanje poostrenega nadzora nad kurjenjem odpadkov v malih kurilnih napravah

Država bo poostreno nadzorovala kurjenje gorljivih odpadkov v malih kurilnih napravah. V ta namen bo povečala učinkovitost delovanja dimnikarskih storitev za izvajanje tega ukrepa in izboljšala sistem za izvedbo ukrepa.

Ministrstvo, pristojno za okolje, bo v enem letu od sprejetja tega odloka pripravilo vse potrebne predpise in zagotovilo učinkovit sistem za nadzor ob sumu kurjenja gorljivih odpadkov v mali kurilni napravi.

Ministrstvo, pristojno za okolje, bo v enem letu od sprejetja tega odloka povečalo odzivnost ob prijavah suma kurjenja gorljivih odpadkov v malih kurilnih napravah.

Inšpektorat, pristojen za okolje, bo ob začetku kurilne sezone, enkrat v kurilni sezoni in enkrat izven kurilne sezone izvajal povečano število poostrenih nadzorov. Pri tem bo sodeloval tudi z ministrstvom, pristojnim za zdravje, in sicer tako, da bo ob ugotovljenih kršitvah intenzivno in sproti komuniciral z javnostjo s ciljem v celoti odpraviti te kršitve.

Nosilec ukrepa: država

4.1.3.5 Zagotavljanje kakovosti lesnih goriv v malih kurilnih napravah prek skupne spletne platforme

Država vzpostavi platformo za trženje lesnih goriv v Sloveniji, ki jo vzpostavi in upravlja Gozdarski inštitut Slovenije.

Gozdarski inštitut Slovenije bo vzpostavil tudi posebno spletno stran, na kateri bodo vsi ponudniki lesne biomase ponujali svoje produkte. Na spletnih straneh bodo objavljene dobre prakse o kakovosti goriv in informacije o pripravi in prodaji lesne biomase za ogrevanje (tehnologije, varnost, analize, napovedi, potrebe lesne industrije, stanje in zdravje gozdov, tržna poročila in napovedi ...).

Nosilec ukrepa: država

4.1.3.6 Vzpostavitev in delovanje mobilnega demonstracijskega centra za kurjenje v malih kurilnih napravah

Država bo v letih 2017 in 2018 vzpostavila mobilni demonstracijski center za kurjenje v malih kurilnih napravah (v nadaljnjem besedilu: MDCMKN) s ciljem celovito prikazati pravilno pripravo drv in pravilno kurjenje v mali kurilni napravi. S prikazom v fizični in digitalni obliki se bodo sedanjim in potencialnim uporabnikom malih kurilnih naprav prenašala potrebna znanja in informacije za ekonomično in okoljsko prijazno uporabo malih kurilnih naprav.

Država bo v sodelovanju z občino zagotavljala, da bo MDCMKN v mesecih pred začetkom kurilne sezone v celotni občini seznanjal občane s pravilno pripravo drv v zimsko-pomladanskih mesecih in pravilnim kurjenjem v malih kurilnih napravah.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.1.4 Horizontalni ukrepi

4.1.4.1 Lokalna energetska zasnova

Lokalni energetske koncept in odlok o načrtu kakovosti zraka se izvajata usklajeno.

Nosilec ukrepa: občina

4.1.4.2 Informiranje in spodbujanje zmanjševanja toplotnih izgub stavb

Z zmanjševanjem toplotnih izgub stavb se zmanjšuje potreba po toploti za ogrevanje, sorazmerno s tem pa se zmanjšujejo tudi emisije onesnaževal zaradi ogrevanja. Energetska sanacija stavb je glavni dolgoročni ukrep za zmanjšanje onesnaženosti zraka.

Energetska sanacija stavb se lahko spodbuja s subvencijami države.

Občina bo zagotavljala prostore in delovno opremo za dejavnosti energetske svetovne službe ENSVET. Služba bo okrepljena, občane pa bo obveščala o možnosti brezplačnih energetskih nasvetov in pridobivanju informacij o nepovratnih sredstvih in posojilih, ki jih Eko sklad v okviru svojih dejavnosti namenja za zmanjševanje toplotne izgube stavb.

Nosilci ukrepa: država, občina, ENSVET

4.1.4.3 Rezervacija območij za nizkoenergetsko gradnjo masivnih lesenih objektov, ogrevanih z obnovljivimi viri energije, zasnovanih in postavljenih z upoštevanjem vrednosti in meril v okolju mesta razpoznane identitete – tradicionalne arhitekture

Občina bo pri izdelavi podrobnejših prostorskih aktov na nezgoščenih območjih poselitve, kjer nista kot prednostni način ogrevanja določena daljinsko ogrevanje in ogrevanje s plinom, investitorje spodbujala za gradnjo masivnih lesenih objektov z nizko porabo energije za ogrevanje in hlajenje z obnovljivimi viri energije.

Država lahko zagotavlja za tako gradnjo posebne spodbude.

Priporočilo je, da se na takem rezerviranem območju gradijo stanovanjski ali drugi objekti, ki bodo prilagojeni značilnostim identitetnih objektov v pomurski kulturni krajini. Priporočila se upoštevajo razpoznavnih značilnosti, kot so: stavbe so pritlične, oblika tlorisa je vzdolžna ali lomljena v obliki črke L ali U. Razmerje med ostenjem in streho je 0,6–1,2 : 1, oblika strehe je strma dvokapnica s čopi z napušči na osončeni strani, kritina so zarezniški. Lesena konstrukcija (stebri z vpetimi plohi) je v večini primerov zaščiten z glinenim ometom in pobarvana z belo apneno barvo. Okenske odprtine so zgoščene na osončenih fasadah, njihova velikost ustreza sodobnim zahtevam pravilne osvetlitve prostorov z dnevno svetlobo. Izvirnost arhitekturnega oblikovanja stavbnih podrobnosti naj sledi značilnostim identitetnega stavbarstva.

Nosilca ukrepa: občina, država

4.1.4.4 Vzpostavi se organizirano energetsko upravljanje objektov v občinski lasti

Občina je energetsko pregledala vse šole in vrtce, za večino javnih objektov so izdelane energetske izkaznice ali pa postopek teče. Do konca leta 2017 bo občina v objektih javnih zavodov, stavbi mestne uprave in TVD Partizan uvedla energetsko knjigovodstvo, prednostno načrtuje energetsko sanacijo za stavbo mestne uprave in TVD Partizan do konca leta 2019.

Za preostale javne objekte (šole in vrtce) je energetska sanacija predvidena do konca leta 2020.

Nosilca ukrepa: občina, država

4.1.4.5 Natančna evidenca malih kurilnih naprav

Izvajalci dimnikarskih storitev sporočajo podatke o kurilnih napravah in izmerjenih vrednostih emisij dimnih plinov (vrsta, tip, starost, moč kurilne naprave, rezultati meritev dimnih plinov, vrsta goriva, vlažnost drv itd.) v posebno spletno aplikacijo (EviDim). Država zagotovi povezljivost evidenc o nepremičninah Geodetske uprave Republike Slovenije, evidenc kurilnih naprav in evidenc o energetskih izkaznicah stavb.

Država zagotovi, da so ti podatki neposredno dostopni tudi občinam.

Nosilci ukrepa: država, izvajalci dimnikarskih storitev

4.2 Ukrepi na področju prometa

Ukrepi na področju prometa prednostno temeljijo na prehodu (in vračanju) k trajnostni mobilnosti. Pri uporabi motorjev z notranjim izgorevanjem pa se spodbuja zamenjava takih motorjev z motorji brez izpustov ali z minimalnimi izpusti delcev ter k povečevanju učinkovitosti vseh vrst prometa.

4.2.1 Spodbujanje trajnostnega mestnega prevoza

Občina izvaja celostno prometno strategijo mesta Murska Sobota ter načrt trajnostne mobilnosti na območju mesta Murska Sobota. Prednostni ukrepi so:

- spodbujanje kolesarjenja z umestitvijo novih kolesarskih stez na vseh ravneh,
- izboljšanje sistema javnega potniškega prometa (kakovostne storitve, prestopne točke, informiranje, zagotavljanje varnosti),
- izboljšanje infrastrukture javnega potniškega prometa za invalide, da bo ta zanje fizično dostopna,
- izboljšanje dostopnosti šol, vrtcev, bolnišnice,
- odprava ovir za gibalno omejene osebe na infrastrukturi, javnih površinah in vstopih v javne ter poslovne prostore,
- zagotovitev večje prometne varnosti za šolajočo se mladino,
- zmanjšanje nasprotovanj med različnimi oblikami prometa,
- zmanjšanje negativnega vpliva prometa na zdravje,
- povečanje območja, ki ga pokriva sistem javnega potniškega prometa,
- zmanjšanje povečevanja cestnega prometa,
- urejanje mirujočega prometa,
- zbrane parkirnine se namensko uporabijo za ukrepe spodbujanja javnega potniškega prometa in zmanjševanje onesnaženosti zraka,
- razbremenitev prometa v središču mesta z izgradnjo potrebnih obvoznic okrog mesta Murska Sobota.

Nosilca ukrepa: občina, država (v delu, ki se nanaša na obvoznice in spodbude za JPP)

4.2.2 Nadgradnja mestnega potniškega prometa

Občina izboljša učinkovitost mestnega potniškega prometa z naslednjimi ukrepi:

- mestni avtobus ostaja še naprej brezplačen,
- zagotovitev primerne obveščenosti potnikov na postajališčih,
- izboljšanje kakovosti in ugleda storitev javnega potniškega prometa,
- spodbujanje delodajalcev in zaposlenih k uporabi javnega potniškega prometa za prevoz na delo,
- vključevanje delodajalcev v pripravo voznih redov,
- promocija storitev in spodbujanje uporabe javnega potniškega prometa pri otrocih in njihovih starših ali skrbnikih,

- zagotavljanje prometne in osebne varnosti,
- prilagajanje spremenjenim gospodarskim in družbenim razmeram.

Nosilec ukrepa: občina, izvajalec JPP

4.2.3 Zagotovitev parkiranja koles

Občina zagotovi izgradnjo in ureditev parkirišč za parkiranje in varno shranjevanje koles pred najbolj obiskanimi javnimi stavbami v mestu ter na drugih območjih parkirišč za kolesa (železniška in avtobusna postaja, Slovenska ulica, Soboško jezero).

Občina bo izvedla ukrepe v skladu s celostno prometno strategijo.

Nosilec ukrepa: občina

4.2.4 Nadgraditev obstoječih postaj/postajališč JPP za večjo prometno varnost in standarde kakovosti storitev JPP

Občina zagotovi boljše povezave pločnikov do avtobusnih postajališč in ureditev varnih dostopov. Občina nadgradi avtobusno postajo in avtobusna postajališča, da bodo zadoščala sodobnim standardom in bodo lahko dostopna tudi invalidom.

Kakovostno omrežje javnega potniškega prometa bo občina zagotavljala predvsem z izboljšanjem pokritosti mesta, pogostostjo voženj in možnostjo prestopanja med mestnimi in primestnimi avtobusi ter vlaki.

Občina in podjetje mestnega in primestnega prometa zagotovita na odzivnih spletnih straneh ažurne in točne podatke o voznih redih avtobusov oziroma prihodih in odhodih na postajališče.

Nosilec ukrepa: občina

4.2.5 Trajnostna parkirna politika

Z učinkovito povezavo parkirišč na mestnem obrobju z javnim potniškim prometom in kolesarsko povezavo bo mestno središče manj prometno obremenjeno.

V prostorskih aktih občine so določene lokacije novih parkirnih hiš in garaž.

Nosilec ukrepa: občina

4.2.6 Urejanje javnega potniškega prometa

JPP pri obnovi svojega voznega parka pospešeno nadomešča stara vozila s takimi, ki ustrezajo najmanj standardu EEV ali Euro VI. Ukrep je podprt z državnimi subvencijami.

Za večji delež potnikov v javnem potniškem prometu se prilagodi vozni red, poveča pogostnost odhodov/prihodov mestnih avtobusov, informacije se objavijo na elektronski tabli, vozni redi avtobusov pa se prilagodijo šolskim urnikom.

Posebna pozornost se nameni povezavi naselij z železniškimi postajami za zadovoljitev potreb dnevnih migrantov, pri čemer je treba zagotoviti večjo točnost in zanesljivost železniškega prometa. Vozni redi in povezave rednih in šolskih prog prevozov se dodatno uskladijo.

Nosilci ukrepa: občina, država, prevoznik

4.2.7 Spodbujanje izdelave mobilnostnih načrtov in trajnostne mobilnosti

Subjekti javnega sektorja in gospodarskega sektorja na območju občine, ki do konca leta 2016 še niso izdelali mobilnostnih načrtov in ki imajo več kot 30 zaposlenih, naj jih za svoje potrebe izdelajo in v njih določijo ukrepe za povečanje trajnostne mobilnosti.

Občina bo v letu 2017 sprejela celostno prometno strategijo. Državni organi in drugi subjekti javnega sektorja ter gospodarstva na območju občine morajo ukrepe iz svojih načrtov medsebojno uskladiti.

Državni organi in drugi subjekti javnega sektorja ter gospodarstva izvajajo ukrepe iz načrta in po potrebi načrte uskladijo in posodobijo.

Nosilci ukrepa: občina, država, posamezni subjekti javnega sektorja in gospodarski sektor

4.2.8 Preusmeritev tovornega prometa na železnico

Zaradi povečanega tovornega prometa, ki ga imajo predvsem večji industrijski obrati, se ocenjuje, da so emisije prahu iz tovornega cestnega prometa dokaj visoke, zato jih je treba bistveno zmanjšati. Vsi nosilci izvajajo ukrepe, da se večji del tovornega prometa preusmeri na železnico.

Nosilci ukrepa: država, občina, izvajalci gospodarskih dejavnosti, ki imajo svoje obrate na območju občine, Slovenske železnice in Gospodarska zbornica Slovenije

4.2.9 Optimizacija zimskega posipanja in soljenja cest

Ceste se bodo kar največ je mogoče plužile, da se bo zmanjšala potreba po posipanju. Posipavale se bodo samo s soljo (natrijevim kloridom) ali s soljo z dodatki kalcijevih in magnezijevih kloridov. Posipanje z drobljenimi kamnitimi agregati je dopustno samo v izjemnih posebnih vremenskih razmerah. Ti izjemni primeri se opredelijo v načrtih zimske službe. Enako velja tudi za posipanje površin za pešce. Posipavanje s kamnitimi agregati je še vedno dopustno na malo ali zelo malo obremenjenih cestah nižjega reda na makadamskih voziščih, kjer bi drugačen način zimskega vzdrževanja povzročal prevelike težave v prometu. Ti odseki cest morajo biti opredeljeni v načrtih zimske službe.

Nosilci ukrepa: občina, država, izvajalci zimske službe

4.2.10 Komunalna vozila in taksi služba

Vozni park komunalnih služb se bo postopoma obnavljal z vozili na stisnjen zemeljski plin, hibridni ali električni pogon. Dopusten je tudi nakup vozil na pogon z notranjim izgorevanjem, ki ustrezajo najmanj emisijskemu razredu Euro VI. Podjetja pripravijo akcijske načrte za uvajanje okolju prijaznih vozil v svoje vozne parke.

Občina določi pogoje za taksi službo in voznike taksijev ter dostavnih vozil spodbuja k uporabi vozil z manjšim izpustom prašnih delcev.

Podjetja pripravijo akcijske načrte za uvajanje okolju prijaznih vozil v svoje vozne parke.

Država lahko zagotovi dodatne spodbude za zamenjavo vozil.

Nosilci ukrepa: država, občina, izvajalci občinskih komunalnih javnih služb, taksi služb, dostavnih služb

4.2.11 Spodbujanje elektromobilnosti in njen preboj

Ne glede na to, da je končni cilj z vidika kakovosti zraka prehod k prevozu blaga na železnici in k trajnostni mobilnosti potnikov, lahko v prehodnem obdobju prehod z dizelskih motorjev osebnih avtomobilov na elektromotorje pomembno prispeva k zmanjšanju izpustov delcev.

Občina in država bosta usklajeno zagotavljali ukrepe za odpravljanje ovir za preboj elektromobilnosti in njegovo spodbujanje, zlasti pa:

- občina bo na svojih zemljiščih omogočila postavitve ustrezne pametne polnilne infrastrukture ob upravnih občinskih objektih, ob objektih upravnih enot, fakultet, študentskih domov, bolnišnic in zdravstvenih domov in drugih objektih občinske in državne javne uprave, kjer imajo občani dnevne opravke. Občina bo po ureditvi – rezervaciji zemljišč ponudila ustrezno usposobljenemu subjektu, ki izvaja dejavnost storitve polnjenja, da postavi ustrezno pametno polnilno infrastrukturo, pri čemer bodo polnilnice delovale pri pobiranju stroškov polnjenja, pobiranja parkirnine ob možnostih sodobnih načinov plačila,
- občina (oziroma upravniki parkirišč z več kot 50 parkirnimi mesti) bo na javnih parkiriščih v mestu zagotovila, da bo vsaj 2 % parkirnih mest opremljenih z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo. Občina bo po ureditvi – rezervaciji zemljišč ponudila ustrezno usposobljenemu subjektu, ki opravlja dejavnost polnjenja, da postavi ustrezno pametno polnilno infrastrukturo, pri čemer bodo polnilnice omogočale uporabo sodobnih načinov plačila,
- občina bo s predpisi uredila, da morajo bodoči investitorji skupnih stanovanjskih stavb od leta 2018 naprej na parkiriščih lastnikov stanovanj, kjer je več kot 30 parkirnih mest, zagotoviti na to število parkirnih mest vsaj eno parkirno mesto za parkiranje z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo,
- občina spodbuja trgovce in gostince, da opremito parkirne površine z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo,
- občina bo spodbujala zamenjavo zastarelih komunalnih vozil z nizkimi emisijskimi razredi EURO s hibridnimi ali elektrovozili, pri čemer bodo komunalna podjetja postopno zagotovila potrebno pametno polnilno infrastrukturo,
- država bo glede na finančne vire vsaj tri leta zagotavljala ustrezne spodbude za nakup osebnih in poslovnih vozil, avtobusov in komunalnih vozil, pri čemer bo delež spodbud za območja s slabo kakovostjo zraka višji,
- država lahko zagotavlja dodatne spodbude za infrastrukturo za elektromobilnost.

Nosilca ukrepa: občina, država

4.2.12 Spodbujanje uporabe stisnjenega zemeljskega plina

Ekološki vidik je pri načrtovanju prometa postal eden od najpomembnejših postavk pri razvoju in načrtovanju novih rešitev. Za doseganje zelenih okoljskih in tudi ekonomskih ciljev je treba pri prometnem načrtovanju upoštevati tudi smernice razvoja trajnostne mobilnosti, katerih del je uvajanje alternativnih pogonskih goriv. Kot okoljsko, ekonomsko in tehnološko najprimernejše

alternativno pogonsko gorivo se vse bolj uveljavlja stisnjen zemeljski plin ali CNG (angl. compressed natural gas).

Uporabo CNG je treba spodbujati predvsem:

- v javnem potniškem prometu občine,
- v občinskih javnih gospodarskih službah,
- v drugih storitvenih panogah (taksi služba, pošta, prevozniki ...),
- v osebнем potniškem prometu.

Skladno z zelo načelnimi in splošnimi usmeritvami Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 in drugih usmeritev s področja varovanja zraka je treba izoblikovati polnilno infrastrukturo z naslednjimi cilji:

- razviti je treba tipske polnilne postaje, ki bodo zadostile potrebe (zmogljivosti polnjenja) veliki večini uporabnikov,
- usmeriti se je treba primarno v oskrbo vozil, hkrati pa izkoristiti druge potenciale stisnjenega zemeljskega plina in polnilne infrastrukture (polnjenje premičnih zalogovnikov za nadomeščanje ekonomsko manj ugodnih energentov: kurilno olje in utekočinjen naftni plin),
- ob polnilni postaji za stisnjen zemeljski plin je treba na polnilnico namestiti tudi polnilno postajo za električna vozila z zadostno zmogljivostjo (hitre polnilne postaje),
- nujno je vključevanje obnovljivih virov energije (biometan),
- objekt mora ustrezati standardom oz. usmeritvam s področja učinkovite rabe energije.

Nosilci ukrepa: občina, država, Mestni plinovodi, d. o. o.

4.2.13 Izboljšanje cestne infrastrukture za kolesarje in pešce

Izboljša se cestna infrastruktura za pešce in kolesarje ob lokalnih in državnih cestah, da bi omogočili nemotorizirane oblike prevoza iz bližnjih zaselkov. Občina in država izdelata načrt, da se vse kolesarske steze povežejo v enotno omrežje in da se zagotovi izgradnja teh povezav vsaj do konca leta 2020.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.2.14 Omejevanja in umirjanje prometa

Občina izvaja načrt omejevanja in umirjanja prometa – uvajanje »cone 30« na mestnih ulicah, kjer je veliko žrtev prometa in so najbolj ranljivi otroci.

Posebna pozornost bo pri omejevanju in umirjanju prometa poleg prometne varnosti namenjena tudi urejanju problematičnih pešcon in izpostavljenih območij za varen in učinkovit kolesarski promet (prenova mestnega središča (Slovenska ulica, Trg zmage, del Cvetkove in Zvezne ulice, Kardoševe ulice), krožišče Gregorčičeva in Lendavska ulica itd.).

Sicer pa bo občina izvedla ukrepe v skladu s celostno prometno strategijo.

Nosilca: občina, država

4.2.15 Odprava zastojev v prometu in zagotavljanje visoke prometne pretočnosti

Dokler večina ljudi za prevoz uporablja osebne avtomobile, je eden od pomembnih ukrepov odprava zastojev in povečanje prometne prepustnosti, pri čemer ima še posebno prednost zagotavljanje pretočnosti javnega potniškega prometa.

Na območju občine bo v okviru celostne prometne strategije narejena ustrezna analiza prometne prepustnosti in na njeni podlagi izvedeni zlasti naslednji ukrepi:

- predvidena je gradnja južne, vzhodne in zahodne obvoznice, ki bo končana v nekaj letih,
- gradnja krožišč na problematičnih križiščih, kjer so pogoste prometne nesreče in zastoji,
- gradnja dodatnega pasu za razvrščanje v križiščih, kjer bo mogoče zagotoviti potrebna zemljišča,
- posodobitev cestne infrastrukture ob trgovskih centrih,
- posodobitev semaforjev s senzorji in uravnavanje prometa na podlagi zgoščenosti prometa,
- izključevanje semaforjev zunaj »dnevne potrebe – v nočnih urah«,
- uvedba dovoljenega zavijanja desno kljub rdeči luči na semaforju,
- označitev avtobusnih postajališč na cestišču,
- pred/med množičnimi prireditvami v občini bo javnost po spletu, s publikacijami ali kako drugače prek medijev obveščena o možnostih parkiranja in o lokaciji P&R v kombinaciji z JPP.

4.2.16 Spodbujanje zamenjav pogona – goriva osebnih avtomobilov

Dokler se večina ljudi prevaža z osebnimi avtomobili, je eden od pomembnih ukrepov tudi zamenjava avtomobilov z dizelskim motorjem s priredbo avtomobilov na pogon na stisnjen zemeljski plin (CNG) in bioplin.

Država, občina in dobavitelji navedenih energentov proučijo možnosti ter uvedejo potrebne pospeševalne ukrepe, da se z vgradnjo in prilagoditvijo motorjev izpusti čim bolj zmanjšajo.

Država lahko zagotovi dodatne spodbude za prilagoditev vozil s pogonom na plin.

Nosilca ukrepa: občina, država

4.2.17 Priročnik in promocija varčne vožnje (prilagojen za kakovost zraka)

Država izdela priročnik varčne vožnje s ciljem zmanjšati porabo goriva, povečati varno vožnjo in zmanjšati izpust delcev. Priročnik objavi na spletni strani ministrstva o kakovosti zraka.

Država vsako leto izvaja razne aktivnosti v zvezi z varčno vožnjo v različnih oblikah in na tem področju sodeluje z različnimi deležniki.

Občina se bo na svoj krajevno primeren način vključevala v obveščanje in uporabljala priročnik ter druga gradiva, pripravljena na državni ravni.

Nosilca ukrepa: občina, država

4.2.18 Ustanavljanje klubov lastnikov avtomobilov in skupne uporabe avtomobilov

Za zmanjševanje števila avtomobilov bo država v sodelovanju z občino spodbujala in promovirala ustanavljanje lokalnih klubov lastnikov avtomobilov za skupno rabo avtomobilov.

Namen skupne uporabe avtomobilov je, da skupinski lastniki avtomobilov skupno načrtujejo deljeno uporabo avtomobilov in jih tudi skupaj vzdržujejo.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.2.19 Zagotavljanje prevoza na klic gibalno oviranim osebam in skupinam ljudi, ki nimajo ali ne želijo imeti osebnega avtomobila, ter prevoza z območij, kjer ni smiselno imeti JPP z rednim voznim redom (prevoz na zahtevo)

Da bi se zmanjšala uporaba osebnih avtomobilov, bo občina spodbujala uvedbo prevoza na zahtevo za gibalno ovirane osebe in skupine ljudi, ki nimajo ali ne želijo imeti osebnega avtomobila (v okviru mestnega JPP ali druge zasebne pobude, npr. upokojenci kot dodaten zaslužek), da bi bil tako zagotovljen prevoz z območij, kjer ni smiselno imeti JPP z rednim voznim redom.

Nosilec ukrepa: občina

4.2.20 Spodbujanje trajnostnega prevoza za prihod v službo

Ministrstvo, pristojno za promet, v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za okolje, gospodarstvo, javno upravo in zdravje, prouči še druge možnosti spodbujanja trajnostnega prevoza za prihod v službo, tudi z ugodnejšim vračilom potnih stroškov.

Ministrstvo, pristojno za javno upravo, bo izdelalo nov model vrednotenja stroškov za povrnitev potnih stroškov in ga takoj uvedlo v uporabo, ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, pa ga bo v sodelovanju z GZS poskusilo uvesti tudi v gospodarstvo.

Nosilca ukrepa: država, GZS

4.2.21 Zagotavljanje prevoza koles na avtobusih in vlakih v primestnem in medkrajevnem prometu

Ministrstvo, pristojno za promet, v sodelovanju z izvajalci primestnega in medkrajevnega avtobusnega in železniškega prometa začne leta 2017 uvajati in zagotavljati prevoz koles na avtobusih in vlakih.

Nosilec ukrepa: država

4.2.22 Ureditev kolesarskih stez in cestišč za uporabo koles ter odprava ključnih pomanjkljivosti za množično uporabo kolesarjenja za dnevne opravke

Občina bo pregledala vse kolesarske poti, ki bi jih lahko uporabljalo več kolesarjev za dnevne opravke (prihod v službo, šolo, prihod do državnih-občinskih in javnih mest, prostočasne aktivnosti, trgovine in lokali, parki) ter ugotovila ključne pomanjkljivosti, kot so: manjkajoči deli kolesarskih stez; ovire na stezah; nepravilno ali pomanjkljivo postavljena križanja kolesarskih stez s cestami; nepravilno ali pomanjkljivo postavljena križanja kolesarskih stez s pločniki; nepravilno ali pomanjkljivo postavljena križanja kolesarskih stez z avtobusnimi postajališči; neosvetljeni deli stez; pomanjkljive označbe; nevarna križanja; poškodbe na stezah in cestah; pomanjkljivosti čiščenja pločnikov pozimi; pomanjkanje varnih stojal za kolesa;

relativno nizka kolesarska kultura posameznikov; uporaba kolesarskih stez s kolesi na motorni pogon ...

Na podlagi analize bo občina začela postopoma odpravljati vse pomanjkljivosti.

Nosilec ukrepa: občina

4.2.23 Sprotna in intenzivna promocija novih kolesarskih stez

Občina bo skupaj z drugimi deležniki (kolesarske mreže, športna združenja, okoljevarstvene organizacije, organizacije s področja varovanja zdravja, turistična združenja ipd.) sprotno ob »odprtju« kolesarskih stez, kolesarskih prireditvah (in športnih in rekreacijskih) in ob vseh priložnostih, zlasti pa na začetku kolesarske sezone, promovirala kolesarjenje za prevoz v službo in po dnevnih opravkih.

Ministrstvo, pristojno za okolje, postane promotor, soorganizator (in po potrebi tudi plačnik dela stroškov), pri čemer se vsa gradiva in promocijski material označijo z glavo ministrstva, pristojnega za okolje, označbami kakovosti zraka v Sloveniji in navedbo, da ministrstvo, pristojno za okolje, podpira (in sofinancira) področje/prireditev s ciljem ustvariti trajne učinke na zdravje in okolje z vidika kakovosti zraka.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.2.24 Sprotna in intenzivna promocija uporabe JPP

Občina bo skupaj z drugimi deležniki (upokojska združenja, delodajalci, okoljevarstvene organizacije, organizacije s področja varovanja zdravja, turistična združenja ipd.) sprotno ob »odprtju« novih avtobusnih prog, uvedbi novih avtobusov in ob vseh priložnostih ter zlasti na začetku šolske sezone, študijskega leta in ob drugih priložnostih promovirala javni potniški promet za prevoz v službo in po dnevnih opravkih.

Ministrstvu, pristojni za okolje in promet, bosta dejavno sodelovali.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.2.25 Ureditev pločnikov, varnih prehodov za pešce in odprava ključnih pomanjkljivosti, ki ovirajo pešačenje

Občina bo pregledala večino poti – pločnikov in prehodov za pešce –, ki jih bi lahko dejansko uporabljalo večje število pešcev za dnevne opravke (prihod v službo, šolo, do državnih/občinskih stavb in javnih mest, za prostočasne dejavnosti, obisk trgovin, lokalov, parkov), in odpravila ključne pomanjkljivosti, kot so: manjkajoči deli pločnikov, ovire na pločnikih, nepravilno ali pomanjkljivo postavljeni prehodi za pešce, neosvetljeni deli cest, nevarna križanja, luknje na cestah in neprijetnosti zaradi njih, ko mimo vozeča vozila ali kolesa pešce poškropijo, slabo čiščenje pločnikov pozimi itd).

Občina bo na podlagi analize stanja začela odpravljati vse pomanjkljivosti.

V mestu bodo vzpostavljene pešcone skupaj z ukrepi za omejevanje in umirjanje prometa na območju ožjega mestnega središča.

Občina bo skupaj z državo promovirala nove površine za pešce in sodelovala z občani, da jih bodo dejansko začeli vsak dan uporabljati, s čimer se bo zmanjšala uporaba avtomobilov.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.2.26 Promocija – kampanje:

a) pešačenje in pohodništvo

Občina in država bosta skupaj z drugimi deležniki (upokojenska združenja, delodajalci, okoljevarstvene organizacije, organizacije s področja varovanja zdravja, turistična združenja, kulturna društva ipd.) na pohodniških prireditvah z množično udeležbo in ob drugih priložnostih promovirali pešačenje in pohodništvo tudi v smislu vsakodnevne hoje v službo in po opravkih skupaj s kombinacijo javnega potniškega prometa (pešačenje do postajališč in postaj). Cilj teh akcij je varovanje ustrezne kakovosti zraka.

Ministrstvo, pristojno za okolje, postane promotor, soorganizator (in po potrebi tudi plačnik dela stroškov), pri čemer se vsa gradiva in promocijski material označijo z glavo ministrstva, pristojnega za okolje, označbami kakovosti zraka v Sloveniji in navedbo, da ministrstvo, pristojno za okolje, podpira (in sofinancira) področje – prireditve s ciljem trajnih učinkov na zdravje in okolje z vidika kakovosti zraka.

b) pešačenje in tekaštvo

Občina bo skupaj z drugimi deležniki (športna, kulturna in pohodniška društva, organizatorji športnih prireditev in maratonov, delodajalci, okoljevarstvene organizacije, organizacije s področja varovanja zdravja, turistična združenja ipd.) sproti ob pohodih, tekaških tekmah in prireditvah ter ob maratonih in vseh priložnostih promovirala pešačenje in pohodništvo tudi v smislu hoje v službo in po opravkih ter skupaj s kombinacijo javnega potniškega prometa (pešačenje do postajališč in postaj). Cilj teh akcij je varovati kakovost zraka.

Ministrstvo, pristojno za okolje, postane promotor, soorganizator (in po potrebi tudi plačnik dela stroškov), pri čemer se vsa promocijska in druga gradiva označijo z glavo ministrstva, pristojnega za okolje, označbami o kakovosti zraka v Sloveniji in navedbo, da ministrstvo, pristojno za okolje, podpira (in sofinancira) področje/prireditve s ciljem doseči trajne učinke na zdravje in okolje glede kakovosti zraka.

c) pešačenje in planinarjenje

Občina in država bosta skupaj z drugimi deležniki (upokojenska združenja, delodajalci, okoljevarstvene organizacije, organizacije s področja varovanja zdravja, turistična združenja, planinska društva ipd.) promovirale pešačenje in pohodništvo tudi v smislu vsakodnevnega pešačenja v službo in po opravkih skupaj s kombinacijo javnega potniškega prometa (peš do postajališč in postaj). Cilj teh akcij je varovati kakovost zraka.

Ministrstvo, pristojno za okolje, postane promotor, soorganizator (in po potrebi tudi plačnik dela stroškov), pri čemer se vsa promocijska gradiva označijo z glavo ministrstva, pristojnega za okolje, označbami kakovosti zraka v Sloveniji in navedbo, da ministrstvo, pristojno za okolje, podpira (in sofinancira) področje/prireditve s ciljem doseči trajne učinke na zdravje in okolje z vidika kakovosti zraka.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.2.27 Kolesu prijazna vrtec in šola

Vsakodnevno prevažanje otrok v šole in vrtce z avtomobili je tudi eden od razlogov za poslabševanje kakovosti zraka v mestih. Občina bo v sodelovanju z vrtci in šolami na svojem območju proučila vse možnosti drugačnega prihoda otrok v vrtec in šolo.

V sodelovanju z vrtci in šolami bo odpravila ovire in vzpostavila vse potrebne pogoje, da bo čim več otrok prišlo v vrtec ali šolo peš, s kolesom ali javnim potniškim prometom.

Nosilec ukrepa: občina

4.2.28 Peš v šolo in vrtec

Otroci iz vrtca in nižjih razredov osnovne šole bi morali več hoditi v vrtec/šolo peš in se manj prevažati s starši v avtomobilih.

Občina se bo v sodelovanju z vrtci in osnovnimi šolami ter združenji staršev dogovorila o ukrepih, ki bodo omogočali otrokom varno pot v šolo ali vrtec peš, zato je treba:

- preveriti varnostne okoliščine in ustrezno ukrepati,
- preveriti prometno varnost in ustrezno ukrepati,
- odstraniti vse fizične ter druge ovire in prepreke na poti do šole,
- vzpostaviti vse potrebne infrastrukturne objekte in naprave za učinkovit in varen prihod otrok v vrtec in šolo.

Občina bo v sodelovanju s starši in šolami znova preverila ustreznost zagotavljanja avtobusnih prevozov otrok v šolo in jih po potrebi spremenila. Nepotrebni avtobusni prevozi v bližini šol se ukinejo, tam, kjer ni avtobusnega prevoza v šolo, a bi bil potreben, pa se spet uvedejo. Zlasti je treba pri starših in mladih doseči, da se bodo bolj zavedali pomena in koristi pešačenja.

Nosilec ukrepa: občina

4.2.29 Uvedba izposoje koles v občini

Občina bo najpozneje v letu 2018 izboljšala sistem izposoje koles in v ta namen nabavila pet dodatnih koles. Za izposajo koles bo na območju občine zagotovila najmanj dva dodatna kraja izposoje. Sistem izposoje koles se bo posodabljal skladno s celotno prometno strategijo.

Država lahko v ta namen zagotovi dodatne spodbude.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.3 Ukrepi na drugih področjih

4.3.1 Podporni in drugi ukrepi

4.3.1.1 Povečanje učinkovitosti javne uprave za boljšo kakovost zraka

Javna uprava, celoten javni sektor in javne službe lahko za svoje delovanje bolje izkoristijo možnosti svetovnega spleta za manjše obremenjevanje okolja, tudi na področju kakovosti zraka.

Javna uprava, javni sektor in javne službe bodo izkoristile vse možnosti, ki jih omogoča svetovni splet, da bodo zasebni in poslovni uporabniki lahko urejali svoje zadeve z njimi na daljavo.

Za uresničitev tega cilja bodo v naslednjih treh letih še več svojega dela prilagodili elektronskemu poslovanju prek spleta in bodo zato potrebe po fizičnem dostopu do njih znatno manjše.

Nosilci ukrepa: država, občina in vsi subjekti javnega sektorja ter javnih služb z njune pristojnosti

4.3.1.2 Ozelenitev mesta

Na površine rastlin se adsorbirajo delci, zato se znižajo koncentracije delcev v zraku. Rastline absorbirajo tudi druga onesnaževala, npr. dušikovi oksidi in ozon, in tako pripomorejo k izboljšanju kakovosti zraka. Zelene površine prispevajo tudi k zmanjševanju mestnega toplotnega otoka, izboljšajo mikroklimo in so eden izmed ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam. Obstoječe zelene površine v mestu se skrbno varujejo, hkrati pa se pri načrtovanju novih upošteva njihov pomen za kakovost zraka tako pri obsegu novih zelenih površin kakor tudi pri izbiri vrst zasajenih rastlin. Posebna pozornost se namenja zasajevanju območij ob avtocesti.

Nosilca ukrepa: občina, država.

4.3.1.3 Delovanje posebnega spletnega mesta za kakovost zraka in njegovo izboljševanje

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z občino vzpostavi spletno mesto z informacijami v zvezi s kakovostjo zraka z naslednjimi vsebinami:

- pomen kakovosti zraka,
- pomen čistega zraka za zdravje,
- letni podatki o preteklih emisijah in temeljne značilnosti teh emisij glede na čas (analize, trendi ipd.), podatki o učinkih ukrepov,
- viri emisij po skupinah (male kurilne naprave, promet, industrija in drugi viri),
- ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka, ki jih lahko v vsakodnevem življenju izvajajo posamezniki in gospodinjstva,
- kratkoročni ukrepi, ki so predvideni pri nekajdnevnem zaporednem in visokem preseganju mejnih vrednosti,
- dostop do tega odloka,
- povezave na druga spletna mesta s področja vsebin kakovosti zraka (EU, organizacije civilne družbe s področja kakovosti zraka, evropska mesta in regije),
- povezave na spletna mesta občine v zvezi s kakovostjo zunanega zraka,
- podatki za informacije in stike.

Za uspešno uporabo informacij s spletnega mesta se izvaja promocija spletnega mesta, pri čemer se informacije sporočajo gospodinjstvom tudi na druge načine.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.3.1.4 Izvajanje stalne medsektorske sociološko-ekonomske analize kot podlage za načrtovanje ukrepov

Ministrstvo, pristojno za okolje, izvaja stalno medsektorsko sociološko-ekonomsko analizo o socioloških, ekonomskih in drugih okoliščinah ter pogojih za ravnanje ljudi in gospodinjstev glede kakovosti zraka. Na podlagi izsledkov analize je treba vsako leto čim bolj natančno

načrtovati uporabo virov za izboljšanje kakovosti zraka in spremembe načrtov za kakovost zraka.

Nosilec ukrepa: država

4.3.1.5 Izobraževanje in ozaveščanje o kakovosti zunanjega zraka

Ministrstvo, pristojno za okolje, ministrstvo, pristojno za zdravje, in občine skupaj izvajajo akcije izobraževanja in ozaveščanja javnosti – kampanje o kakovosti zraka – in o tem odloku takoj po njegovem sprejetju.

Kampanje so vsakokrat osredotočene na drug in konkreten vidik kakovosti zraka.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.3.1.6 Preprečevanje ognjemetov med kurilno sezono

Ognjemeti med kurilno sezono zelo poslabšajo kakovost zraka za več dni zapored. Občina se je že odpovedala ognjemetu ob prireditvi Soboški dnevi in se zavezuje, da novoletni ognjemet v času veljavnosti tega odloka ne bo trajal več kot deset minut.

Občina bo krajevno in časovno primerno vse poslovne in druge subjekte ter občane na območju preseganja mejnih vrednosti med morebitnimi pripravami na ognjemete ozaveščala o škodljivosti ognjemetov za kakovost zraka in zdravje ljudi ter o drugih škodljivih vplivih na okolje, zlasti glede vznemirjanja domačih in divjih živali.

Država si bo skupaj z občino prizadevala za doseg tega cilja.

Nosilec ukrepa: država, občina

4.3.1.7 Vključitev zagotavljanja kakovosti zraka v občinske akte

Občina zagotavlja vključevanje problematike kakovosti zraka v vse svoje akte tako, da načrtovanje in izvajanje aktov zajema tudi ukrepe za boljšo kakovost zunanjega zraka iz tega odloka in drugih predpisov, ki vplivajo na kakovost zraka.

Nosilec ukrepa: občina

4.3.1.8 Spodbujanje in promocija tehnoloških rešitev za izboljšanje kakovosti zraka na področju URE in OVE ter trajnostne mobilnosti

Država bo skupaj z znanostjo in gospodarstvom spodbujala tehnološki razvoj za izboljšanje kakovosti zraka na področju URE in OVE ter trajnostne mobilnosti v Sloveniji in zagotavljala ustrezne spodbude (oziroma bo pri ustreznih razpisih kot eden od prednostnih učinkov upoštevano tudi izboljšanje kakovosti zraka), tako da bodo inovacije na teh področjih takoj uporabljene za izboljšanje kakovosti zraka v Sloveniji, uporabljene pa bodo tudi za tržni preboj na svetovnem tržišču.

Nosilec ukrepa: država

4.3.1.9 Prostorsko načrtovanje skladno s potrebami za izboljšanje kakovosti zraka

Uporaba prostora in načrtovanje njegove uporabe bistveno vplivata tudi na kakovost zraka tako z vidika učinkovitosti ogrevanja poslovnih in zasebnih stavb kot trajnostne mobilnosti.

Dosedanje prostorsko načrtovanje je premalo upoštevalo problematiko kakovosti zraka s teh dveh vidikov in je premalo prispevalo k ohranjanju in vzdrževanju kakovosti zraka.

Občina bo pri prostorskem načrtovanju upoštevala vidike kakovosti zraka in načrtovala predvsem zaokrožena in strnjena območja poselitve, ki bodo omogočala stroškovno učinkovito daljinsko ogrevanje ali uporabo plina in toplotnih črpalk. Območja bodo načrtovana tudi tako, da bo omogočena učinkovita uporaba javnega potniškega prometa, kolesarjenje in pešačenje, s čimer se bo zmanjšala potreba po vsakodnevni uporabi osebnega avtomobila.

Nosilec ukrepa: občina

4.3.1.10 Izdelava videoprodukcij, digitalnih in animiranih vsebin s področja kakovosti zraka in njihovo predstavljanje javnosti

Za boljšo kakovost zraka bodo pripravljene ustrezne in konkretne videoprodukcije in digitalizirane (tudi animirane) vsebine po tematskih sklopih.

Vsebine bodo trajno dostopne na spletnih mestih ministrstva in organov v sestavi, prek spleta pa dostopne vsem občinam v Sloveniji, zlasti tistim, ki živijo na območjih s povečanimi mejnimi vrednostmi izpustov.

Posamične vsebine bodo v sodelovanju z ministrstvom namenjene javnosti, in sicer ob začetku kurilne sezone, nenadnih dogodkih, sprejetju predpisov s področja kakovosti zraka ipd., in večkrat predvajane po televiziji.

Nosilec ukrepa: država

4.3.1.11 Določitev skrbnika izvajanja tega odloka v občini

Občina in ministrstvo, pristojno za okolje, določita za uresničevanje nalog in ciljev iz tega odloka skrbnika (upravitelja) v enem mesecu po sprejetju odloka.

Nosilca ukrepa: država, občina

4.3.2 Gospodarski ukrepi

4.3.2.1 Izvajalci gospodarskih dejavnosti

Izvajalci gospodarskih dejavnosti se zavedajo pomena kakovosti čistega zraka za okolje in zdravje ljudi, zato se dejavno lotijo postopkov in ukrepov za zmanjševanje izpusta trdih delcev iz obratovanja njihovih naprav. Priporoča se izvajanje ukrepov, navedenih v nadaljevanju.

Nosilci ukrepov: izvajalci gospodarskih dejavnosti (pravne in fizične osebe), ki imajo svoje obrate na območju občine, gospodarska in obrtno-podjetniška zbornica.

4.3.2.2 Uveljavitev sistema ravnanja z okoljem

Izvajalci gospodarskih dejavnosti izvedejo usposabljanje za uveljavitev sistema ravnanja z okoljem v vseh podjetjih (po lastnih finančnih in kadrovskih zmožnostih), ki vključujejo pripravo načrta za usposabljanje, organizacijske prilagoditve in naložbe.

4.3.2.3 Spodbujanje uporabe najboljših razpoložljivih tehnologij BAT (angl. best available technology)

Izvajalci gospodarskih dejavnosti v tem okviru spodbujajo uporabo tehnologij, ki najmanj obremenjujejo zrak z delci PM₁₀.

4.3.2.4 Zmanjševanje prašenja pri prevozu sipkega tovora

Izvajalci gospodarskih dejavnosti zagotovijo prevoz sipkega tovora v glavnem na pokritih tovornjakih ali v cisternah.

Pri pretovoru sipkih materialov je treba zagotoviti:

- prostore za pretovor, ki morajo biti popolnoma ali čim bolj zaprti,
- odsesavanje lijakov na presipnih mestih,
- uporabo učinkovitih sistemov filtriranja in zbiranja delcev iz ubežnih emisij (filtri),
- kontrolirano delovanje odsesalnih naprav,
- uporabo vetrobranov pri pretovoru na odprtem,
- prepoved pretovora pri visokih hitrostih vetra (določiti mejo v m/s),
- prilagajanje višine iztresenega materiala spreminjajoči se višini nasutja,
- prašenje – megličenje z vodo na izstopnih odprtinah in v zbirnih lijakih,
- tesnjenje mest, kjer lahko nastane ubežna emisija.

Priporoča se, da izvajalci gospodarskih dejavnosti kar najbolj in po lastnih zmožnostih zagotavljajo kontrolirano izvajanje pretovora sipkega tovora v cisterne, s čimer se zmanjšajo enkratni izpusti sipkega tovora v okolico. Priporoča se tudi zapiranje strojev in druge opreme za obdelavo trdnih snovi (mletje, mešanje).

4.3.2.5 Zaščita površin

Izvajalci gospodarskih dejavnosti zaščitijo in preprečujejo odnašanje prašnih delcev z vseh odprtih površin zemljišč.

4.3.2.6 Skupne naloge občine in gospodarstva

Občina bo vse večje gospodarske subjekte povabila, da skupaj pregledajo možnosti so/delovanja za izboljšanje kakovosti zraka.

Nosilci ukrepa: občina, gospodarstvo

4.4 Kratkoročni ukrepi

Kratkoročni ukrepi se izvajajo zaradi skrajšanja obdobj s preseženimi dnevnimi mejnimi vrednostmi PM₁₀ v zunanjem zraku. Kratkoročni ukrepi vsebujejo priporočila občanom in institucijam, da v okviru svojih možnosti začasno zmanjšajo emisije delcev pri uporabi prometnih sredstev in kurilnih naprav za ogrevanje ter drugih naprav, ki oddajajo večje količine delcev.

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z občino pripravi zloženko s priporočili občanom za zmanjševanje emisij PM₁₀ v času čezmerne onesnaženosti s PM₁₀, vključno s priporočili o ravnanju v času čezmerne onesnaženosti za zmanjševanje vplivov na zdravje. Zloženka vsebuje tudi druge informacije o onesnaženosti zraka na območju občine.

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z resornimi ministrstvi pripravi pravne podlage za učinkovitejše izvajanje kratkoročnih ukrepov za podelitev pooblastil občin, ki ji omogočajo, da v času preseganja mejnih vrednosti lahko omeji promet, način ogrevanja gospodinjstev in sprejme še druge kratkoročne ukrepe (npr. prepove ognjemete na območju celotne občine).

Nosilci ukrepa: občina, država, povzročitelji obremenitve

5. Drugi podatki

Skladno s točko 1.10 priloge 7 Uredbe o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15) so vsi razpoložljivi podatki ali njihovi viri, ki niso vsebovani v tem odloku, objavljeni na spletni strani ministrstva, pristojnega za okolje (http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/zrak/).

PRILOGA 2: Podrobnejši program ukrepov na območju Mestne občine Murska Sobota

Št. ukrepa	Ukrep	Dodatna pojasnila	VIR SPOBUDE: K-kohezija, P- podnebni sklad, EZ	Celotna vrednost projekta	Financiranje občina				Financiranje država				Drugi subjekti			
					2017	2018	2019	Skupaj občina	2017	2018	2019	Skupaj država	2017	2018	2019	Skupaj drugi
4.1.1.1	Vzdrževanje sistema daljinskega ogrevanja, njegova optimizacija in povečevanje njegove učinkovitosti ter proučitev možnosti odjema iz sistema daljinskega ogrevanja iz geotermalne energije	Izvajala Komunalna javno podjetje d.o.o. Murska Sobota		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.1.2	Povečevanje odjema iz daljinskega ogrevanja	Priključitev starejše eno- ali dvostanovanjske stavbe – nakup toplotne postaje po EZ. Največja možna spodbuda je 2.000 EUR.	EZ	47.175	0	0	0	0	15.725	15.725	15.725	47.175	0	0	0	0
4.1.2.1	Širitev plinovodnega omrežja			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.2.2	Priključevanje objektov na plinovodno omrežje		EZ	94.350	0	0	0	0	31.450	31.450	31.450	94.350	0	0	0	0
4.1.3.1	Dodatno spodbujanje zamenjav obstoječih kurilnih naprav z ustreznejšimi kurilnimi napravami in drugimi načini ogrevanja z obnovljivimi viri energije	Od skupne vsote 5.000.000 EUR po Programu sklada za podnebne spremembe se ocenjuje, da bo samo za območja presežani skupno zagotovljena polovica sredstev. Višina spodbud za območja presežani bo višja, sama razdelitev med območji presežani je načelna in odvisna od samega interesa gospodinjstev ob razpisu.	P	235.878	0	0	0	0	78.626	78.626	78.626	235.878	0	0	0	0
4.1.3.2	Svetovanje in informiranje občanom za boljše posluževanje malih kurilnih naprav in merjenje višnosti lesne biomase	Gradiva pripravlja MOP skupaj z drugimi resorji, občina dostavlja tiskana gradiva gospodinjstvom.		6.000	2.000	2.000	2.000	6.000	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.3.3	Izobraževanje in vzpostavitev posebnega spletnega mesta za umno uporabo lesne biomase kot goriva v malih kurilnih napravah			3.000	1.000	1.000	1.000	3.000	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.3.4	Izvajanje poostrege nadzora nad kurjenjem odpadkov v malih kurilnih napravah			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.3.5	Zagotavljanje kakovosti lesnih goriv v malih kurilnih napravah preko skupne spletne platforme	Skupno je za pripravo platforme predvideno 25.000 EUR (za vse načrte skupaj). Načelno torej za en načrt deljeno s sedem.	P	3.571	0	0	0	0	1.190	1.190	1.190	3.571	0	0	0	0

[illegible]

4.2.10	Komunalna vozila in taksi služba	P	Nakup komunalnih vozil emisijskega razreda Euro VI, delež državne spodbude je 80% brez DDV. V letu 2017 je predviden nakup pometalnega stroja za pometanje cest, pločnikov in javnih površin (LADOK - uporablja se tudi v zinski službi - obstoječi je letnik 2002). V letu 2018 vozilo za čiščenje kanalizacije (dobavni rok 6 do 9 mesecev) - v leto 2017 ga nismo dali ker verjetno ne bo možen dogovor z ostalimi občinami in bo premalo denarja. V leto 2019 pa dva traktorja KUBOTA, ki se uporabljata tudi v zinski službi.	113.220	6.290	6.290	6.290	18.870	31.450	31.450	31.450	94.350	0	0	0
4.2.11	Spodbujanje elektromobilnosti in njen preboj		Spodbujanje uporabe zinske službe	29.000	11.000	1.500	1.500	14.000	15.000	0	0	15.000	0	0	0
4.2.12	Spodbujanje uporabe stisnjenega zemeljskega plina		Spodbujanje uporabe stisnjenega zemeljskega plina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.13	Izboljšanje cestne infrastrukture, namenjene kolesarjem in pešcem	K	Izboljšanje cestne infrastrukture, namenjene kolesarjem in pešcem	1.700.000	0	0	0	0	0	850.000	850.000	1.700.000	0	0	0
4.2.13	Izboljšanje cestne infrastrukture, namenjene kolesarjem in pešcem	P	Izboljšanje cestne infrastrukture, namenjene kolesarjem in pešcem	110.077	0	0	0	0	0	62.901	47.176	110.077	0	0	0
4.2.14	Omejevanje in umiranje prometa		Omejevanje in umiranje prometa	51.500	15.500	18.000	18.000	51.500	0	0	0	0	0	0	0
4.2.15	Odrava zastojev v prometu in zagotavljanje visoke pretečnosti v prometu		Odrava zastojev v prometu in zagotavljanje visoke pretečnosti v prometu	357.441	119.147	119.147	119.147	357.441	0	0	0	0	0	0	0
4.2.16	Spodbujanje zamenjav pogona - goriva osebnih avtomobilov		Spodbujanje zamenjav pogona - goriva osebnih avtomobilov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.17	Priročnik in promocija varčne vožnje (prilagojen za kakovost zraka)		Priročnik in promocija varčne vožnje (prilagojen za kakovost zraka)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.18	Ustanavljanje klubov lastnikov avtomobilov in skupne uporabe avtomobilov		Ustanavljanje klubov lastnikov avtomobilov in skupne uporabe avtomobilov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.19	Zagotavljanje prevoza na klic globalno oviranim osebam in skupnim ljudem, ki nimajo ali ne želijo imeti osebnega avtomobila ter prevoza z območij, kjer ni smiselno imeti JPP z rednim voznim redom (prevoz na »zahtevok«)		Zagotavljanje prevoza na klic globalno oviranim osebam in skupnim ljudem, ki nimajo ali ne želijo imeti osebnega avtomobila ter prevoza z območij, kjer ni smiselno imeti JPP z rednim voznim redom (prevoz na »zahtevok«)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.20	Stimulacija prihoda v službo na trajnostni način (spodbujanje trajnostnih mobilnosti)		Dan brez avtomobila, Evropski teden mobilnosti	19.515	6.505	6.505	6.505	19.515	0	0	0	0	0	0	0

2332. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto

Na podlagi prvega odstavka 24. člena v zvezi s šestim odstavkom 23. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16) in za izvrševanje prvega odstavka 15. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15) izdaja Vlada Republike Slovenije

ODLOK**o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto****1. člen**

(namen)

Ta odlok določa:

– območje izvajanja ukrepov, ki je s Sklepom o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 29/17) opredeljeno kot podobmočje z oznako SIC_NM in je na podlagi Odredbe o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 38/17) zaradi čezmerne onesnaženosti zunanjega zraka (v nadaljnjem besedilu: zrak) z delci PM₁₀ uvrščeno v razred največje obremenjenosti,

– ukrepe za zmanjšanje onesnaženosti zraka z delci PM₁₀ za doseganje skladnosti z mejnimi vrednostmi za PM₁₀ s ciljem zmanjšati škodljive vplive na zdravje in okolje,

– spremljanje učinkov izvajanja in čas izvajanja ukrepov iz prejšnje alineje,

– odgovorne organe za pripravo in izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, vključno z nalogami občine in države, obveznostmi povzročiteljev obremenitve, obveznostmi izvajalcev javnih služb varstva okolja ter oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja,

– program za analizo vzrokov onesnaženosti in spremljanje učinkov ukrepov.

2. člen

(določitev območja največje obremenjenosti)

Območje obremenjenosti z delci PM₁₀ je območje Mestne občine Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: občina).

3. člen

(opis onesnaženja in ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti)

(1) Opis območja čezmerne onesnaženosti, analiza stanja onesnaženosti, viri onesnaževanja, vpliv virov onesnaževanja, ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti, odgovorni organi za izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, vključno z nalogami občine in države, obveznostmi povzročiteljev obremenitve, obveznostmi izvajalcev javnih služb varstva okolja ter oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja, so določeni v prilogi 1, ki je sestavni del tega odloka.

(2) Pri intenzivnosti izvajanja posameznih ukrepov se upošteva tudi njihov prispevek k zmanjševanju onesnaženosti z delci PM_{2,5} in drugimi onesnaževali zunanjega zraka, zmanjševanju lokalne obremenjenosti s hrupom ter sinergije z zmanjševanjem izpustov toplogrednih plinov.

4. člen

(spodbude države in občine)

(1) Investicijski projekti gospodinjstev zamenjave kotlov na vse vrste goriv z novimi napravami za ogrevanje stavb ter obnova posameznih elementov ali celotnega zunanjega ovoja stavb, ki jih spodbuja Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad,

j. s. (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad), in zavezanci z nepovratnimi sredstvi na podlagi predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih (v nadaljnjem besedilu: subvencije), se lahko spodbujajo z dodatnimi subvencijami države in občine.

(2) Upravičenci do spodbud za zamenjavo kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli na lesno biomaso in vgradnjo toplotnih črpalk za ogrevanje stavb iz predpisa, ki ureja spodbujanje učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, ter predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih, do teh spodbud niso upravičeni na območju, kjer je z občinskimi akti ali lokalnim energetskega konceptom kot prednostni način ogrevanja stavb določeno daljinsko ogrevanje, razen če ti kotli niso namenjeni za daljinsko ogrevanje. Če je kot prednostni način ogrevanja določena uporaba zemeljskega plina, upravičenci do spodbud niso upravičeni do spodbud za zamenjavo kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli na lesno biomaso.

(3) Občina za namen dodeljevanja subvencij zagotavlja Eko skladu in ministrstvu, pristojnemu za energijo, podatke o meji območja iz 2. člena tega odloka na parcelo natančno in podatke o mejah območij, kjer je kot prednostni način ogrevanja določeno daljinsko ogrevanje ali uporaba zemeljskega plina, prav tako na zemljiško parcelo natančno.

(4) Zavezanci pridobijo podatke iz prejšnjega odstavka od Eko sklada.

(5) Eko sklad pri potrditvi programa za izboljšanje energetske učinkovitosti iz predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih, upošteva določbe tega odloka.

5. člen

(kratkoročni ukrepi)

(1) Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: agencija) v obdobju med 1. oktobrom in 31. marcem dnevno napoveduje onesnaženost z delci PM₁₀ na območju iz 2. člena tega odloka. Agencija napoveduje onesnaženost na podlagi predvidenih meteoroloških razmer in izmerjenih ravni PM₁₀.

(2) Agencija razglasi čezmerno onesnaženost na območju iz 2. člena tega odloka, če je napovedana raven delcev PM₁₀ večja od 1,5-kratnika dnevne mejne vrednosti.

(3) V primeru razglašene čezmerne onesnaženosti z delci PM₁₀ izda agencija priporočila posameznikom in pravnim osebam, da prispevajo k zmanjšanju emisij z delci PM₁₀ tako, da:

– zmanjšajo ogrevanje stanovanjskih in poslovnih prostorov;

– uporabljajo goriva, ki sproščajo nižje emisije delcev, če imajo to možnost;

– intenzivno uporabljajo javni prevoz in druge oblike trajnostnega transporta;

– zmanjšajo uporabo osebnih vozil;

– ne izvajajo dejavnosti na prostem, ki povzročajo razpršene emisije prahu (npr. gradbišča, pometanje cest, suhega listja);

– ne uporabljajo sekundarnega ogrevanja na biomaso.

(4) V primeru razglašene čezmerne onesnaženosti z delci PM₁₀ upravljavci cest omejijo hitrost motornih vozil na avtocestah in hitrih cestah.

(5) O razglasitvi čezmerne onesnaženosti PM₁₀ agencija nemudoma obvesti občino ter sredstva javnega obveščanja, o obveznostih iz prejšnjega odstavka pa tudi upravljavca cest.

6. člen

(podrobnejši program ukrepov)

Podrobnejši program ukrepov za tri koledarska leta, ki je finančno ovrednoten, je določen v prilogi 2, ki je sestavni del tega odloka.

7. člen

(program za analizo vzrokov onesnaženosti in spremljanje učinkov ukrepov)

(1) Agencija v sodelovanju z občino pripravi program za spremljanje onesnaženosti zraka, ugotavljanje vzrokov čezmernih obremenitev in analizo učinkov ukrepov, ga po potrebi dopolnjuje in izvaja.

(2) Program iz prejšnjega odstavka vsebuje:

a) evidence in scenarije izpustov,

b) sistem za spremljanje kakovosti zraka in disperzijskih karakteristik atmosfere,

c) disperzijsko modeliranje,

č) receptorsko modeliranje.

(3) Pri ugotavljanju vpliva virov na onesnaženost zraka se ločeno določa prispevek virov iz območja največje obremenjenosti iz 2. člena tega odloka ter prispevek regionalnih virov in prispevek čezmejnega onesnaževanja.

(4) Agencija pripravi letno poročilo o izvajanju programa iz prvega odstavka tega člena do 31. marca za preteklo leto.

8. člen

(usklajevanje in nosilci ukrepov)

(1) Izvajanje ukrepov med nosilci usklajuje ministrstvo, pristojno za okolje.

(2) Nosilci ukrepov na državni ravni so ministrstva, pristojna za okolje, promet, energijo, gospodarstvo in gozdarstvo ter izvajalci obveznih državnih gospodarskih javnih služb, na občinski ravni pa organi občine ter izvajalci lokalnih gospodarskih javnih služb, kakor so določeni v prilogi 1 tega odloka.

(3) Med nosilce ukrepov se štejejo tudi osebe, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja, in povzročitelji obremenitve (pravne in fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, ter posamezniki na območju občine).

9. člen

(čas izvajanja ukrepov)

Izvajanje ukrepov iz tega odloka in programa iz 6. člena tega odloka traja najmanj, dokler kakovost zunanjega zraka tri koledarska leta zapored ne doseže mejnih vrednosti za delce PM₁₀, kakor so določene v predpisu, ki ureja kakovost zunanjega zraka.

10. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 108/13).

11. člen

(začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določba četrtega odstavka 5. člena tega odloka pa se začne uporabljati 1. novembra 2019.

Št. 00719-30/2017

Ljubljana, dne 8. septembra 2017

EVA 2017-2550-0024

Vlada Republike Slovenije

dr. Miroslav Cerar l.r.

Predsednik

Mestni svet Mestne občine Novo mesto je dal soglasje k nalogam občine, kot izhajajo iz predloga Odloka o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto (gradivo Ministrstva za okolje in prostor št. 007-81/2017/4 z dne 17. 5. 2017), s sklepom številka 2 s seje mestnega sveta z dne 25. 5. 2017.

PRILOGA 1: Opis območja čezmerne onesnaženosti, analiza stanja onesnaženosti, viri onesnaževanja, vpliv virov onesnaženosti, ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti, odgovorni organi za izvajanje ukrepov

1. Opis območja prekomerne onesnaženosti

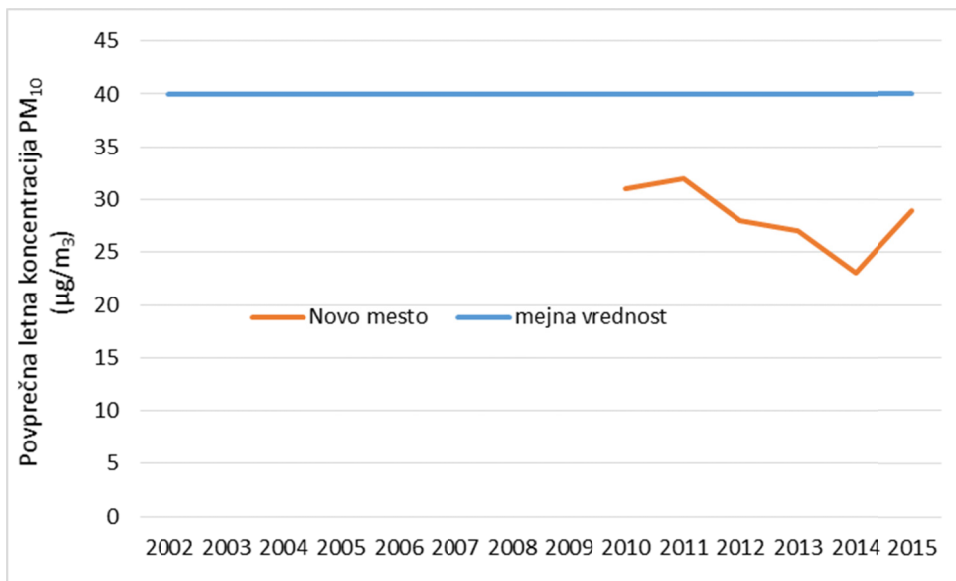
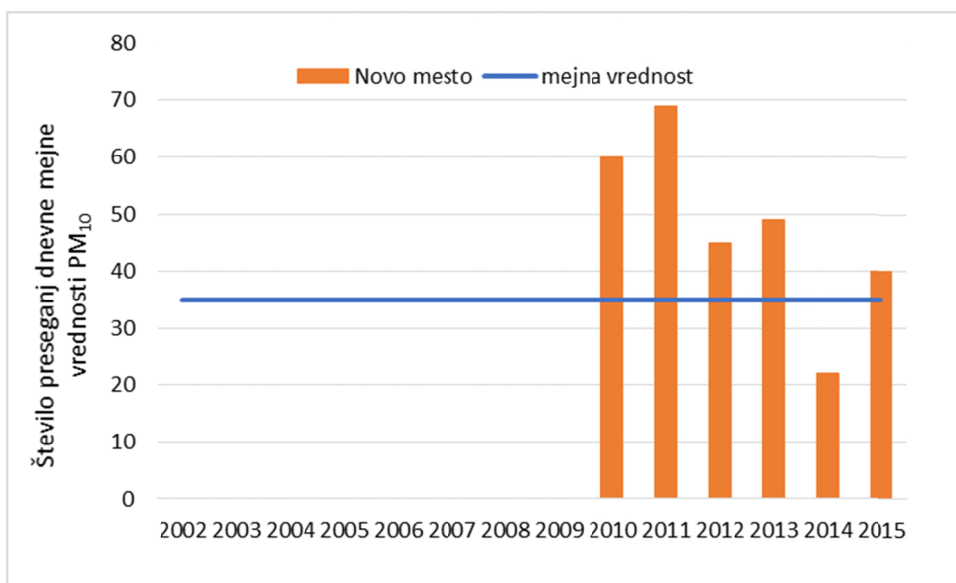
Območje čezmerne onesnaženosti, ki obsega Mestno občino Novo mesto, je opredeljeno kot podobmočje SIC_NM v območju SIC (celinsko območje). Na tem podobmočju so glede na Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15) presežene mejne vrednosti za delce PM_{10} , zato je območje uvrščeno v I. stopnjo onesnaženosti. Območje prekomerne onesnaženosti SIC_NM se nahaja v gričevnati pokrajini Dolenjske. Na območju Mestne občine Novo mesto, ki obsega 236 km², živi približno 36.500 prebivalcev. Največje naselje je Novo mesto ob zavoju reke Krke. Območje je slabo prevetreno. V hladni polovici leta pogosto nastajajo temperaturne inverzije, ki poslabšajo razmere in omogočajo širjenje onesnaženosti zraka. Na lokaciji Novo mesto se od leta 2010 izvajajo meritve koncentracij delcev PM_{10} . Gauss-Kruegerjevi koordinati, tip merilnega mesta in tip območja so podani v preglednici 1.

Preglednica 1: Gauss-Kruegerjevi koordinati, tip merilnih mest in tip območja na podobmočju SIC_NM za merilno mesto v okviru državne merilne mreže za spremljanje kakovosti zunanjega zraka

Merilno mesto	GKKy	GKKx	Tip merilnega mesta	Tip območja
Novo mesto	514163	73066	ozadje	mestno

2. Raven onesnaženosti z delci PM_{10}

Za delce PM_{10} so predpisane letne in dnevne mejne vrednosti. Letna mejna vrednost znaša 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dnevna mejna pa 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in je lahko presežena največ 35-krat v koledarskem letu. Rezultati meritev ravni onesnaženosti z delci PM_{10} v obdobju 2010–2015 so prikazani na slikah 1 in 2. Na sliki 1 so prikazane povprečne letne koncentracije delcev, na sliki 2 pa število preseganj dnevne mejne vrednosti v posameznem koledarskem letu. Letna mejna vrednost na merilnem mestu v Novem mestu v obdobju izvajanja meritev ni bila presežena. Bolj problematična so preseganja dnevne mejne vrednosti, ki so omejena na hladno polovico leta. Najbolj problematični meseci so januar in februar ter november in december. V Novem mestu dovoljeno število preseganj dnevne mejne vrednosti v obdobju 2010–2015 ni bilo preseženo le v letu 2014. Razlike med posameznimi leti so predvsem posledica vremenskih razmer v hladni polovici leta. Višje koncentracije delcev in s tem tudi večje število preseganj so povezani z daljšimi obdobji stabilnega vremena, ko prihaja do izrazitih temperaturnih inverzij. Po drugi strani pa so daljša padavinska obdobja, pogosti prehodi vremenskih front in višje temperature povezani z nižjimi ravnimi delcev.

Slika 1: Povprečne letne vrednosti PM₁₀ na merilnem mestu v Mestni občini Novo mestoSlika 2: Število preseganj dnevne mejne vrednosti PM₁₀ na merilnem mestu v Mestni občini Novo mesto

3. Viri onesnaževanja

Izpusti celotnega prahu iz industrijskih virov na območju Mestne občine Novo mesto v letu 2014 so prikazani v preglednici 2, primerjava z letom 2011 pa v preglednici 3. Primerjava med letoma 2011 in 2014 kaže, da se je obseg izpustov industrijskih virov v tem obdobju zmanjšal.

Preglednica 2: Emisije celotnega prahu iz industrijskih virov na območju Mestne občine Novo mesto v letu 2014 (vir: REMIS, Register nepremičnih virov onesnaževanja zraka v Sloveniji)

Vir	Emisije celotnega prahu (kg/leto)
URSA SLOVENIJA, d. o. o.	3.718
Revoz d. d.	878
Jata – Emona d. o. o., mešalnica krmil	330
TPV d. d., PE Novo mesto	248
KRKA, d. d.	239
TPV Avto d. o. o., PE Novo mesto	32
BOBIČ YACHT INTERIOR, notranja oprema d. o. o.	14
Drugi viri *	1
Skupaj	5.460

*posamezni vir ne presega 10 kg na leto

Preglednica 3: Emisije celotnega prahu iz industrijskih virov na območju Mestne občine Novo mesto v letih 2011 in 2014

Leto	Emisije celotnega prahu (kg/leto)
2011	8.919
2014	5.460

Na merilnem mestu Novo mesto je bilo med 9. 1. 2013 in 12. 1. 2014 izvedeno vzorčenje z namenom določitve virov z receptorskim modeliranjem. V preglednici 4 so prikazane ravni delcev, vključno s prekoračitvami dnevne mejne vrednosti. Porazdelitev po virih v celotnem in zimskem obdobju, ki je bila pridobljena z modelom PMF (Positive Matrix Factorization), je prikazana v preglednici 5. Rezultati receptorskega modeliranja kažejo, da na ravni delcev vplivajo trije poglaviti viri, ki so na letnem nivoju zastopani približno v enakih deležih. Delež prometa in resuspenzije na letnem nivoju predstavlja 35 %, v zimskem obdobju pa 21 %. Delež sekundarnih anorganskih delcev, ki nastajajo z oksidacijo in pretvorbo plinastih izpustov (predvsem SO₂, NO_x in NH₃) znaša približno tretjino tako na letnem nivoju kot tudi v zimskem času (letni nivo 35 %, zimsko obdobje 37 %). Ravni sekundarnih delcev so regionalne in odražajo stanje na širšem območju, saj nanje bolj kot lokalni izpusti vpliva gibanje zračnih mas. Izpusti zaradi izgorevanja lesne biomase predstavljajo v zimskem obdobju 42 %, na celoletni ravni pa 30 %. V zimskem času so posebej obravnavani dnevi s preseženo dnevno mejno koncentracijo delcev PM₁₀. Rezultati so prikazani v preglednici 6. Povprečna dnevna koncentracija v dneh, ko je prišlo do preseganja, je znašala 65 µg/m³. V primerjavi z dnevi, ko dnevna mejna vrednost ni bila presežena, se je najbolj povečal delež zaradi izgorevanja lesne biomase. Delež tega vira je bil v teh dneh 51 %, kar je v povprečju kar 33 µg/m³.

Preglednica 4: Povprečne koncentracije delcev PM₁₀ in število prekoračitev mejne dnevne vrednosti na merilnem mestu Novo mesto

	Delci PM ₁₀	
	Cp [µg/m ³]	>MV
zima (9. 1.–31. 3. 2013 in 1. 10. 2013–12. 1. 2014)	37	43
poletje (1. 4.–30. 9. 2013)	16	0
celotno obdobje (15. 1. 2014–16. 1. 2015)	27	43

Cp povprečna koncentracija v danem obdobju

MV število primerov s preseženo dnevno mejno vrednostjo 50 µg/m³

Preglednica 5: Viri delcev PM₁₀ s pripadajočimi kazalniki, določeni s statističnim modelom PMF

Prevladujoči kazalniki	Časovni vzorec pojavljanja	Vir delcev	Delež vira celotno obdobje	Delež vira zima
levoglukoza, PAH, kalij, EC, OC, kadmij	zima	izgorevanje biomase	30 %	42 %
nitrat, sulfat, amonij	celo leto	sekundarni anorganski delci	35 %	37 %
aluminij, kalcij, magnezij, železo, kobalt, galij, vanadij, cink, mangan, baker, krom, železo, antimon, EC	celo leto	promet, resuspenzija	35 %	21 %

PAH: benzo(a)antracen, benzo(b,j,k)fluoranten, benzo(a)piren, indeno(1,2,3-cd)piren, dibenzo(a,h)antracen
EC-elementarni ogljik, OC-organski ogljik

Preglednica 6: Porazdelitev virov delcev PM₁₀ glede na njihovo koncentracijo (nad in pod 50 µg/m³) v zimskem času 4. 11. 2010–8. 2. 2011

Vir delcev	$C_{PM10} < 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$		$C_{PM10} > 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$	
zgorevanje biomase	11 µg/m ³	37 %	33 µg/m ³	51 %
sekundarni anorganski delci	11 µg/m ³	38 %	22 µg/m ³	34 %
promet, resuspenzija	7 µg/m ³	25 %	10 µg/m ³	15 %

4. Ukrepi za zmanjšanje onesnaženosti in odgovorni organi za izvajanje ukrepov

Cilja ukrepov za zmanjšanje onesnaženosti zraka sta zmanjševanje emisij zaradi ogrevanja stavb (URE in OVE, manjša uporaba fosilnih goriv) in zmanjševanje emisij prometa. Del ukrepov, ki ne zahtevajo velikih finančnih virov, je usmerjenih v promocijo, komuniciranje, ozaveščanje, informiranje ciljnih javnosti in predstavitve dobrih praks in so enakovredni tistim, ki zahtevajo znatna finančna sredstva.

4.1 Ukrepi na področju spodbujanja učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije

Temeljni cilj pri načrtovanju ukrepov glede ogrevanja stavb je zmanjšanje potrebe po toplotni energiji. V naslednjem koraku so ukrepi usmerjeni v spodbujanje ogrevanja stavb z daljinskim ogrevanjem, vključno z DOLB, ter ogrevanja s plinom na zgoščenih območjih poselitve. Na preostalem delu nezgoščene poselitve so ukrepi usmerjeni v spodbujanje zamenjave zastarelih malih kurilnih naprav z novimi ali s toplotnimi črpalkami in ozaveščanje ter informiranje uporabnikov teh naprav o načinu upravljanja, ki povzroča čim manjše izpuste delcev.

4.1.1 Ogrevanje s plinom

4.1.1.1 Širitev plinovodnega omrežja

Občina bo skupaj s koncesionarjem dogradila plinovodno omrežje znotraj obstoječega območja plinifikacije.

Nosilca ukrepa: občina, koncesionar.

4.1.1.2 Priključevanje objektov na plinovodno omrežje

Plin je okolju prijazno in najbolj kakovostno fosilno gorivo. Ker ima občina večinoma vzpostavljeno plinovodno omrežje, bo občane na območjih spodbujala k priključevanju objektov nanj.

Država lahko za nakup plinskih kondenzacijskih kotlov zagotavlja dodatne spodbude na območjih, kjer je kot prednostni način ogrevanja določena oskrba z zemeljskim plinom.

Država bo spodbujala zavezance v skladu z Uredbo o zagotavljanju prihrankov energije (Uradni list RS, št. 96/14), da bodo na območju občine izvajali ustrezne investicije iz uredbe s ciljem povečanja števila gospodinjstev, ki se bodo priključila na plinovodno omrežje.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.1.2 Ukrepi na področju naprav za ogrevanje gospodinjstev

4.1.2.1 Dodatno spodbujanje zamenjav obstoječih kurilnih naprav z ustreznimi kurilnimi napravami in drugimi načini ogrevanja z obnovljivimi viri energije

Zastarele kurilne naprave za ogrevanje gospodinjstev so eden izmed glavnih virov onesnaževanja zraka z delci PM₁₀. Da bi spodbudili pospešeno zamenjavo zastarelih kurilnih naprav s sodobnejšimi, varnejšimi in varčnejšimi (energetska učinkovitost novih kurilnih naprav je najmanj 90 %) in hkrati upoštevali cilje za povečanje deleža obnovljivih virov v energetske bilanci na državni ravni, se v okviru razpisov države za spodbujanje vgradnje sodobnih kurilnih naprav na biomaso, toplotnih črpalk in drugih načinov uporabe obnovljivih virov energije za ogrevanje določijo ugodni pogoji. Deležu spodbud, ki veljajo za območje celotne države, se dodajo sredstva občine, ki subvencionira priključevanje in druge ukrepe na področju daljinskega ogrevanja ter priključevanje na plinovodni sistem in nabavo novih plinskih peči.

Subvencije države za nakup kurilnih naprav na lesno biomaso na območjih, ki je v skladu z občinskimi akti predvideno za daljinsko ogrevanje ali oskrbo z zemeljskim plinom kot prednostnima načina ogrevanja, ne bo mogoče dobiti.

Vgradnja toplotnih črpalk na območju, kjer je kot prednostni način ogrevanja določena uporaba zemeljskega plina, in na območjih, kjer ni določen prednostni način ogrevanja, se lahko spodbuja z dodatnimi subvencijami države in občine.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.1.2.2 Svetovanje občanom in informiranje občanov glede malih kurilnih naprav in merjenje vlažnosti lesne biomase

Izvajalci dimnikarskih storitev letno prihajajo v gospodinjstva, ki imajo male kurilne naprave na trdno gorivo, s čimer lahko bistveno vplivajo na porabo goriv, in sicer tako na njihov izkoristek kot na izpuste delcev iz malih kurilnih naprav.

Izvajalci dimnikarskih storitev bodo ob vsakem obisku in opravljanju storitev sprotno ocenjevali:

- stanje male kurilne naprave in ustreznost njene uporabe (vzdrževanje, pomanjkljivosti, dovod zraka ipd.),
- stanje dimnika in odvodnih naprav ter njihovo čiščenje in vzdrževanje,
- stanje trdnih goriv (da so brez kemičnih primesi in premazov; vlažnost drv) in primernost njihovega skladiščenja.

Izvajalci dimnikarskih storitev bodo informirali uporabnike dimnikarskih storitev o energetski učinkovitosti malih kurilnih naprav in svetovali glede izbire, vzdrževanja in uporabe malih kurilnih naprav in z njimi povezanih dimovodnih naprav, zračnikov in pomožnih naprav.

Izvajalci dimnikarskih storitev kot sestavni del svoje dejavnosti svetujejo občanom glede uporabe malih kurilnih naprav, vključno s pregledom kakovosti in meritvami vlažnosti lesne biomase ter posebnim poudarkom na preprečevanju kurjenja vlažnih drv. Ob morebitnih manjših pomanjkljivostih na napravah in gorivu bodo občanom dana priporočila in navodila, kako jih odpraviti, da bodo doseženi boljši izkoristek goriva, manjši izpusti delcev in večja varnost uporabe kurilnih naprav. Ministrstvo, pristojno za okolje, bo organiziralo dodatno izobraževanje vseh izvajalcev dimnikarskih storitev, zagotovilo zgibanke in finančno pokritje dodatnih stroškov izvajalcev dimnikarskih storitev.

Ministrstvo, pristojno za okolje, bo v letu 2017 vsem izvajalcem dimnikarskih storitev zagotovilo merilnike vlažnosti drv.

Izvajalci dimnikarskih storitev bodo ob vsakem opravljanju storitev gospodinjstvu ponudili meritev vlažnosti drv, v vsakem primeru pa jo morajo opraviti na zahtevo gospodinjstva.

Izvajalci dimnikarskih storitev bodo ob opravljenih storitvah, če bodo izmerili, da ima mala kurilna naprava majhen izkoristek in prevelike izpuste, gospodinjstvom svetovali zamenjavo naprave s sodobnejšo in jih seznanili z možnostjo dodatne finančne spodbude za zamenjavo zastarelih malih kurilnih naprav, ki jo zagotavlja država na območjih preseganj prek razpisov Eko sklada po odlokih o načrtu za kakovost zraka.

Občinska uprava bo zagotovila promocijo svetovanja izvajalcev dimnikarskih storitev v občinskih sredstvih javnega obveščanja.

Ocenjuje se, da je glede na sedanje stanje s pravilnim vzdrževanjem naprav in uporabo zračno suhe biomase tehnično mogoče zmanjšati izpuste delcev iz obstoječih malih kurilnih naprav v povprečju za 50 %, porabo goriva pa za 15 %. Cilj je, da v treh letih z izobraževanjem in ozaveščanjem občanov dosežemo 20-odstotno zmanjšanje emisij trdnih delcev iz malih kurilnih naprav na trdno gorivo ter hkrati zmanjšamo porabo trdnih goriv za 10 % samo s tem ukrepom.

Nosilci ukrepa: država, občina, izvajalci dimnikarske javne službe.

4.1.2.3 Izobraževanje in vzpostavitev posebnega spletnega mesta za umno uporabo lesne biomase kot goriva v malih kurilnih napravah

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo, in ministrstvom, pristojnim za gozdarstvo, vzpostavi, vzdržuje in izboljšuje odzivno spletno mesto za umno uporabo lesne biomase kot goriva v malih kurilnih napravah. Občina vzpostavi povezavo na spletno stran tega ministrstva.

Za uspešno uporabo informacij s spletnih mest se izvaja promocija spletnega mesta, informacije pa se lahko sporočajo gospodinjstvom tudi na druge načine. Občina pred vsako kurilno sezono na krajevno primeren način oglašuje spletno mesto in v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za okolje, po svoji oceni na podlagi vsebin s spletnega mesta v gospodinjstva dostavlja ustrezna tiskana gradiva.

Ministrstvo, pristojno za okolje, pred začetkom kurilne sezone in v posebnem obdobju možnega poslabšanja kakovosti zraka v okviru napovedi objavi tudi informacijo o pomembnosti pravilne uporabe lesne biomase kot goriva v malih kurilnih napravah in o drugih ukrepih, ki zmanjšujejo izpuste.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.1.2.4 Izvajanje poostrenega nadzora nad kurjenjem odpadkov v malih kurilnih napravah

Država izvaja poostren nadzor nad kurjenjem gorljivih odpadkov v malih kurilnih napravah. V ta namen bo povečala učinkovitost delovanja dimnikarske službe za izvajanje tega ukrepa in izboljšala sistem za izvedbo ukrepa.

Ministrstvo, pristojno za okolje, bo v enem letu od sprejetja tega odloka pripravilo vse potrebne predpise in zagotovilo učinkovit sistem za nadzor ob sumu kurjenja gorljivih odpadkov v mali kurilni napravi.

Ministrstvo, pristojno za okolje, bo v enem letu od sprejetja tega odloka povečalo odzivnost ob prijavah suma kurjenja gorljivih odpadkov v malih kurilnih napravah.

Inšpektorat, pristojen za okolje, ob začetku kurilne sezone, enkrat v kurilni sezoni in enkrat izven kurilne sezone izvaja povečano število poostrenih nadzorov. Pri tem sodeluje tudi z ministrstvom, pristojnim za zdravje, tako, da ob ugotovljenih kršitvah intenzivno in sprotno komunicira z javnostjo, da se take kršitve v celoti odpravijo.

Nosilka ukrepa: država.

4.1.2.5 Zagotavljanje kakovosti lesnih goriv v malih kurilnih napravah prek skupne spletne platforme

Država vzpostavi platformo za trženje lesnih goriv v Sloveniji. Platformo vzpostavi in upravlja Gozdarski inštitut Slovenije.

Gozdarski inštitut Slovenije bo vzpostavil tudi posebno spletno stran, kjer bodo vsi ponudniki lesne biomase ponujali svoje produkte. Na spletnih straneh bodo objavljene tudi dobre prakse o kakovosti goriv in informacije glede priprave in prodaje lesne biomase za ogrevanje (tehnologije, varnost, analize, napovedi, potrebe lesne industrije, stanje in zdravje gozdov, tržna poročila in napovedi ipd.).

Nosilka ukrepa: država.

4.1.2.6 Vzpostavitev in delovanje mobilnega predstavitvenega centra za kurjenje v malih kurilnih napravah

Država bo v letih 2017 in 2018 vzpostavila mobilni predstavitveni center za kurjenje v malih kurilnih napravah (v nadaljnjem besedilu: MPCMKN) s ciljem celovitega prikaza pravilne priprave drv in pravilnega kurjenja v mali kurilni napravi. S prikazom v fizični in digitalni obliki bodo zdajšnji in prihodnji uporabniki malih kurilnih naprav pridobili potrebna znanja in informacije za gospodarno in okolju prijazno uporabo malih kurilnih naprav.

Država bo v sodelovanju z občino zagotavljala, da bo MPCMKN deloval v celotni občini s poudarkom na pravilni pripravi drv v zimsko-pomladanskih mesecih in za pravilno kurjenje v malih kurilnih napravah v mesecih pred začetkom kurilne sezone.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.1.2.7 Vzpostavitev in delovanje regijskega energetskega poligona v Novem mestu

Država bo v sodelovanju z izobraževalnim sistemom spodbujala vzpostavitev regijskega energetskega poligona, ki bo usmerjen v najsodobnejše rešitve za področje obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije v povezavi z doseganjem ciljev varstva zraka po tem odloku.

Nosilka ukrepa: država.

4.1.2.8 Sanitarno čiščenje slovenskih gozdov in uporaba še uporabne lesne biomase kot trdno gorivo v kotlovnica dajinskega ogrevanja

Eden od virov slabše kakovosti lesne biomase so zaradi bolezni ali lokalnih ujm podrti ali poškodovana drevesa v gozdovih, ki jih lastniki gozdov ne spravijo pravočasno, nato pa se

vseeno uporabijo kot kurivo slabše kakovosti (premalo sušeno in »okuženo« z glivami). Drevesa, ki trajno ostanejo v gozdu, so vir novih okužb (kostanj, jesen, lubadar na iglavcih ipd.).

Država in občina bosta v sodelovanju z gozdarskim sektorjem, lastniki gozdov in javnimi podjetji s področja oskrbe s toplotno energijo načrtovali, organizirali in izvajali nekajletne aktivnosti, da se bo les, ki ima še potrebno kurilno vrednost, v celoti pospravil in uporabil kot gorivo v kotlovnica daljinskega ogrevanja.

Les, ki se bo uporabil kot kurivo, bo po predhodni preverbi možnosti izrabe uporabljen v kurilnicah na lesno biomaso.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.1.2.9 Obvladovanje nenadnih velikih presežkov lesne biomase po ujmah in izbruhih bolezni v gozdovih

Zaradi nenadnih ujm (žledolomi, viharji, plazovi) in občasnih obolelosti gozdov (lubadar, kostanjev rak, šiškarica in druge) je pričakovati dokaj redno zagotavljanje lesa nizkega cenovnega razreda, ki ga je mogoče predelati v lesne polproizvode (iverka, papirna »kaša« itd.). En del te lesne mase ni več uporaben niti za takšno predelavo, ampak je primeren samo za lesno biomaso za kurjenje v kurilnih napravah.

Cilj je, da se za lesnopredelovalno industrijo porabi večina tega lesa, preostali del lesa in mehanski ostanki od spravila lesa pa se uporabijo kot kurivo v kotlovnica daljinskega ogrevanja.

Država in občina bosta v sodelovanju z gozdarskim sektorjem, lastniki gozdov in javnimi podjetji s področja oskrbe s toplotno energijo načrtovali, organizirali in izvajali nekajletne aktivnosti »pospravljanja« poškodovanega lesa kot odgovor na ujme in bolezni.

Les, ki se bo uporabil za kurivo, bo po predhodni preverbi možnosti izrabe uporabljen v kurilnicah na lesno biomaso.

Nosilci ukrepa: država, občina, Zavod za gozdove Slovenije.

4.1.2.10 Uporaba zelenih sekancev za ogrevanje v skupinskih kurilnih napravah

Za proizvodnjo toplote in/ali elektrike v večjih sistemih se lahko kot energent uporabljajo zeleni lesni sekanci. To so sekanci, ki imajo večji delež listov in iglic ter drobne vejevine. Vsebnost vode je večja ($w \% > 50 \%$), večji je tudi delež fine frakcije. Kot surovina za izdelavo zelenih lesnih sekancev se uporabljajo predvsem sečni ostanki (vejevina, vrhači). Ekonomičnost izdelave zelenih lesnih sekancev je večinoma odvisna od tehnologije sečnje in spravila. V Sloveniji ostaja velik del sečnih ostankov neizkoriščen, glavni vzrok pa so predvsem stroški zbiranja in izdelave ter nerazvit trg s takimi sekanci. V Sloveniji namreč ni večjega odjemalca zelenih sekancev, za razvoj domačega trga pa ni dovolj samo razvoj povpraševanja, potrebni sta tudi analiza tehnoloških rešitev in ocena realnih stroškov proizvodnje, torej ocena ekonomičnosti celotne verige (od gozda do končnega skladišča). Praviloma so zeleni sekanci najcenejša oblika lesnih goriv, ki je primerna le za uporabo v večjih energetske sistemih.

Les, ki se bo uporabil za kurivo, bo po predhodni preverbi možnosti izrabe uporabljen v kurilnicah na lesno biomaso.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.1.3 Horizontalni ukrepi

4.1.3.1 Lokalni energetski koncept

Lokalni energetski koncept in odlok o načrtu kakovosti zraka se izvajata usklajeno.

Nosilka ukrepa: občina.

4.1.3.2 Informiranje glede zmanjševanja toplotnih izgub stavb in spodbujanje takega zmanjševanja

Z zmanjševanjem toplotnih izgub stavb se zmanjšuje potreba po toploti za ogrevanje, sorazmerno s tem se zmanjšujejo tudi emisije onesnaževal zaradi ogrevanja. Energetska prenova stavb je glavni dolgoročni ukrep za zmanjšanje onesnaženosti zraka.

Energetska prenova stavb se lahko spodbuja s subvencijami države.

Občina bo zagotavljala prostore in delovno opremo za dejavnosti energetske svetovalne službe ENSVET. Delo ENSVET-a se bo okrepilo in nadgradilo z obveščanjem občanov o možnosti brezplačnih energetskih nasvetov, s pridobivanjem informacij o nepovratnih sredstvih in posojilih, ki jih Eko sklad v okviru svojih dejavnosti namenja za zmanjševanje toplotnih izgub stavb.

Nosilci ukrepa: država, občina, ENSVET.

4.1.3.3 Izvaja se energetska prenova objektov v občinski lasti.

Občina ima v vseh svojih objektih že vpeljano energetske knjigovodstvo. Izdelane so tudi energetske izkaznice za večino javnih objektov, ki imajo več kot 50 m² ogrevalne površine.

Na podlagi analiz in energetskih pregledov je za 27 javnih objektov in en stanovanjski objekt v občinski lasti pripravljen poseben projekt energetske prenove s prednostno izvedbo prenove do konca leta 2019.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.1.3.4 Natančna evidenca malih kurilnih naprav

Izvajalci dimnikarskih storitev sporočajo evidence kurilnih naprav in izmerjenih vrednostih emisij dimnih plinov (vrsta, tip, starost, moč kurilne naprave, rezultati meritev dimnih plinov, vrsta goriva, vlažnost drv itd.) v poseben spletni program (EviDim). Država izvede povezljivost evidenc o nepremičninah Geodetske uprave Republike Slovenije, evidenc kurilnih naprav in evidenc o energetskih izkaznicah stavb.

Država zagotovi, da so ti podatki neposredno dostopni tudi občinam.

Nosilci ukrepa: država, izvajalci dimnikarskih storitev.

4.2 Ukrepi na področju prometa

Ukrepi na področju prometa prednostno temeljijo na prehodu (in vračanju) k trajnostni mobilnosti. Pri uporabi motorjev z notranjim izgorevanjem se spodbuja zamenjava takšnih motorjev z motorji brez izpustov ali z minimalnimi izpusti delcev ter k povečevanju učinkovitosti vseh vrst prometa.

4.2.1 Spodbujanje trajnostnega prevoza na ravni mesta

Občina izvaja Celostno prometno strategijo mesta Novo mesto ter sprejeti načrt trajnostne mobilnosti na območju mesta Novo mesto. Prednostni ukrepi so:

- spodbujanje kolesarjenja z umestitvijo novih kolesarskih stez in prometa za pešce na vseh ravneh,
- izboljšanje sistema mestnega potniškega prometa (kakovostne storitve, prestopne točke, informiranje, zagotavljanje varnosti),
- izboljšanje infrastrukture za invalide, da jim postane mestni potniški promet fizično dostopen,

- izboljšanje dostopnosti šol, vrtcev, bolnišnice,
- odprava omejitev gibanja gibalno omejenih oseb na infrastrukturi, javnih površinah in vstopih v javne stavbe in poslovne prostore,
- zagotovitev večje prometne varnosti za šolajočo se mladino,
- zmanjšanje nasprotovanj med različnimi oblikami prometa,
- zmanjšanje negativnega vpliva prometa na zdravje,
- povečanje izbire ciljev potovanj s sistemom mestnega potniškega prometa,
- zmanjšanje oziroma ustavitev rasti obsega cestnega prometa,
- urejanje mirujočega prometa. Občina se zavzema za uporabo zbranih parkirnin za ukrepe spodbujanja javnega potniškega prometa in drugih ukrepov za zmanjševanje onesnaženosti zraka,
- razbremenitev prometa v središču mesta z izgradnjo potrebnih obvoznic.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.2.2 Izboljšanje mestnega potniškega prometa (MPP)

Občina izboljša učinkovitost mestnega potniškega prometa z naslednjimi ukrepi:

- prenovitev mestnega potniškega prometa s ponovno določitvijo prog in povečanjem pogostosti voženj, zlasti ob prometnih konicah (ob prihodu in odhodu delavcev in šolajoče mladine),
- v sodelovanju s sosednjimi občinami pregled voženj v primestnem in medkrajevnem prometu in uskladitev obeh vrst prometa (možnost podaljševanja obeh vrst prog),
- ukrepi za spodbujanje opuščanja uporabe osebnih vozil/spodbujanje uporabe MPP za potovanja znotraj območja mesta (promocija in spodbude za sodelujoče).

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.2.3 Zagotovitev parkiranja koles

Občina zagotovi izgradnjo in ureditev parkirišč za parkiranje in varno shranjevanje koles pred najbolj obiskanimi občinskimi javnimi stavbami v mestu ter na drugih območjih parkiranja koles, država pa zagotovi izgradnjo in ureditev parkirišč za parkiranje in varno shranjevanje koles pred državnimi objekti.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.2.4 Nadgraditev obstoječih postaj/postajališč MPP za večjo prometno varnost in boljše standarde kakovosti storitev MPP

Občina zagotovi izboljšanje povezav pločnikov do avtobusnih postajališč za MPP in ureditev varnih dostopov. Nadgradi avtobusna postajališča MPP, da bodo ustrezala sodobnim standardom in bodo lahko dostopna tudi invalidom.

Kakovostno omrežje MPP se zagotovi s pregledom omrežja mestnega potniškega prometa zaradi izboljšanja pokritosti celotnega mesta z dovolj pogostimi vožnjami, zlasti z izboljšanjem možnosti prestopov med mestnimi in primestnimi avtobusi ter vlaki.

Občina in podjetje za izvajanje mestnega in primestnega prometa zagotovita na spletnih straneh osvežene in odzivne podatke o voznih redih in točne podatke o prihodu avtobusov na postajališče.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.2.5 Trajnostna parkirna politika

Občina zagotovi parkirišča (predvidoma na železniški postaji in drugih območjih) za parkiranje avtomobilov, koles in uporabo javnega potniškega prometa z obrobja mesta v središče mesta (park & ride).

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.6 Urejanje mestnega potniškega prometa

Ob vzpostavitvi ali obnovi voznega parka MPP se pospešeno izvaja nakup ali zamenjava vozil, ki ustrezajo najmanj standardu EEV ali EURO VI. Ukrep se podpira s subvencijami države.

Za povečevanje deleža mestnega potniškega prometa se prilagodijo vozni redi z možnostjo povečanja pogostnosti odhodov mestnih avtobusov in alternativnih oblik mestnega prometa z uvedbo informacij na elektronski tabli in vozni redi avtobusov šolskim urnikom.

Posebna pozornost se nameni povezavam naselij z železniškimi postajami za zadovoljitev potreb po mobilnosti dnevnih migrantov, pri čemer je treba zagotoviti večjo točnost in zanesljivost železniškega prometa. Vozni redi in povezave rednih in šolskih prog prevozov se dodatno uskladijo.

Šolski avtobusi prevažajo tudi druge potnike.

Nosilci ukrepa: občina, država, prevoznik.

4.2.7 Spodbujanje izdelave mobilnostnih načrtov

Subjekti javnega in gospodarskega sektorja na območju občine, ki do konca leta 2016 še niso izdelali mobilnostnih načrtov in imajo več kot 30 zaposlenih, za svoje potrebe izdelajo mobilnostne načrte, v katerih določijo ukrepe za povečanje trajnostne mobilnosti.

Državni organi in drugi subjekti javnega sektorja ter gospodarstva na območju občine morajo medsebojno uskladiti ukrepe iz svojih načrtov.

Državni organi in drugi subjekti javnega sektorja ter gospodarstva izvajajo ukrepe iz načrta in po potrebi posodobijo načrte.

Nosilci ukrepa: občina, država, posamezni subjekti javnega sektorja in gospodarski sektor.

4.2.8 Preusmeritev tovornega prometa na železnico

Zaradi večjega števila tovornega prometa, ki ga uporabljajo predvsem večji industrijski obrati, se ocenjuje, da so emisije prahu iz tovornega cestnega prometa dokaj visoke, zato jih je treba bistveno zmanjšati. Vsi nosilci izvajajo ukrepe, da se večji del tovornega prometa preusmeri na železnico.

Nosilci ukrepa: država, izvajalci gospodarskih dejavnosti, ki imajo svoje obrate na območju občine, Slovenske železnice in Gospodarska zbornica Slovenije.

4.2.9 Optimizacija zimskega posipanja in soljenja cest

Ceste se bodo čim več plužile, da bo manjša potreba po posipanju. Ceste se bo posipalo le s soljo (natrijevim kloridom) oziroma soljo z dodatki kalcijevih in magnezijev kloridov. Posipanje z drobljenimi kamnitimi agregati je dopustno samo v izjemnih primerih ob posebnih vremenskih razmerah. Ti izjemni primeri se opredelijo v načrtih zimske službe. Navedeno velja tudi za posipanje površin za pešce. Posip s kamnitimi agregati se še vedno dopusti na malo ali zelo

malo obremenjenih cestah nižjega reda, na makadamskih voziščih, kjer bi drugačen način zimskega vzdrževanja povzročal prevelike težave v prometu. Ti odseki cest morajo biti opredeljeni v načrtih zimske službe.

Nosilci ukrepa: občina, država, izvajalci zimske službe.

4.2.10 Komunalna vozila in taksi služba

Vozni park komunalnih služb se bo postopoma obnavljal z vozili na stisnjeni zemeljski plin ali hibridni ali električni pogon. Dopusten pa je tudi nakup vozil na pogon z notranjim izgorevanjem, ki ustrezajo najmanj emisijskemu razredu EURO VI. Podjetja pripravijo akcijske načrte za uvajanje okolju prijaznih vozil v svoje vozne parke.

Občina določi pogoje za taksi službo, ki jo spodbuja k zmanjševanju emisij prašnih delcev.

Občina spodbuja izvajalce dostavnih služb k uporabi okolju prijaznih vozil. Podjetja pripravijo akcijske načrte za uvajanje okolju prijaznih vozil v svoje vozne parke.

Občina spodbuja izvajalce dejavnosti varovanja k uporabi okolju prijaznih vozil. Podjetja pripravijo akcijske načrte za uvajanje okolju prijaznih vozil v svoje vozne parke.

Država zagotovi dodatne spodbude za zamenjavo komunalnih, dostavnih, taksi in drugih vozil.

Nosilci ukrepa: občina, izvajalci občinskih komunalnih javnih služb in taksi služb, dostavnih služb in služb varovanja.

4.2.11 Spodbujanje elektromobilnosti in njen preboj

Ne glede na to, da je končni cilj z vidika kakovosti zraka prehod k prevozu blaga po železnici in k trajnostni mobilnosti potnikov, lahko v prehodnem obdobju prehod dizelskih motorjev osebnih avtomobilov k elektromotorjem pomembno prispeva k zmanjšanju izpustov delcev.

Občina in država bosta usklajeno zagotavljali ukrepe za odpravljanje ovir za preboj elektromobilnosti in spodbujanje elektromobilnosti, zlasti bo:

- občina na svojih zemljiščih omogočila postavitve ustrezne pametne polnilne infrastrukture ob upravnih občinskih objektih, objektih upravnih enot, fakultet, študentskih domov, bolnišnic in zdravstvenih domov ter drugih objektih občinske in državne javne uprave, kjer imajo občani dnevne opravke. Občina bo po ureditvi oziroma rezervaciji zemljišča prostor ponudila ustrezno usposobljenemu subjektu, ki izvaja dejavnost storitve polnjenja, da postavi ustrezno pametno polnilno infrastrukturo, pri čemer bodo polnilnice stroške polnjenja in parkirnine pobirale s sodobnimi načini plačila,
- občina (oziroma upravniki parkirišč z več kakor 50 parkirnimi mesti) na javnih parkiriščih v mestu zagotovila, da bosta vsaj 2 % parkirnih mest opremljena z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo. Občina bo po ureditvi oziroma rezervaciji zemljišča ponudila ustrezno usposobljenemu subjektu, ki izvaja dejavnost storitve polnjenja, da na njem postavi ustrezno pametno polnilno infrastrukturo, pri čemer bodo polnilnice omogočale sodobne načine plačila,
- občina s predpisi uredila, da bodo morali prihodnji investitorji skupnih stanovanjskih stavb od leta 2018 naprej na parkiriščih lastnikov stanovanj, kjer je več kot 30 parkirnih mest, zagotoviti na to število parkirnih mest vsaj eno parkirno mesto, rezervirano za parkiranje in opremljeno z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo,
- občina spodbujala trgovce in gostince, da opremijo parkirne površine z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo,
- občina spodbujala zamenjavo zastarelih komunalnih vozil z nizkimi emisijskimi razredi EURO s hibridnimi ali električnimi vozili, pri čemer bodo komunalna podjetja postopno zagotovila potrebno pametno polnilno infrastrukturo,

- država glede na finančne vire vsaj tri leta zagotavljala ustrezne spodbude za nakup osebnih in poslovnih vozil, avtobusov in komunalnih vozil, pri čemer bo delež spodbud za območja s slabo kakovostjo zraka višji,
- država po možnosti zagotavljala dodatne spodbude za infrastrukturo za elektromobilnost.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.2.12 Izboljšanje cestne infrastrukture, namenjene kolesarjem in pešcem

Izboljša se cestna infrastruktura, namenjena pešcem in kolesarjem ob državnih cestah, da bi omogočili nemotorizirane oblike prevoza iz bližnjih zaselkov. Občina in država izdelata načrt, da se vse kolesarske steze povežejo v enotno omrežje in da se zagotovi izvedba teh povezav najmanj do konca leta 2019.

Pri pripravi načrta povezovanja državnega in občinskega prometnega omrežja se upoštevajo določila veljavnih občinskih prostorskih aktov, ki določajo urejanje kolesarskih povezav in povezav za pešce, ki naj upoštevajo rešitve iz veljavnega Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 101/09, 37/10 – teh. popr., 76/10 – teh. popr., 77/10 – DPN, 26/11 – obv. razl., 4/12 – teh. popr., 87/12 – DPN, 102/12 – DPN, 44/13 – teh. popr., 83/13 – obv. razl., 18/14, 46/14 – teh. popr. in 16/15 ter Dolenjski uradni list, št. 12/15), in sicer:

- uredi se daljinska kolesarska povezava v smeri vzhod–zahod kot del državne kolesarske povezave Rateče–Obrežje in glavna kolesarska povezava v smeri sever–jug kot del državne kolesarske povezave Metlika–Novo mesto–Sevnica. Uredi se medobčinska kolesarska povezava v smeri Novo mesto–Mirna Peč. Omrežje javnih cest (cest, pločnikov in sprehajališč, kolesarskih stez in poti) se povezuje v urejen in varen sistem, opremljen z ustrezno urbano opremo prostora,
- omrežje državnih in občinskih cest se prenovi. Na območjih naselij se gradijo povezovalne ceste ter ustrezne ureditve za pešce in kolesarje,
- z rekonstrukcijami oziroma novogradnjami se izboljša prometna povezanost med občinskim središčem, lokalnimi središči in drugimi naselji občine. Zagotovi se dober dostop do območij centralnih in gospodarskih dejavnosti, stanovanjskih območij in območij s turističnimi možnostmi ali turističnim pomenom,
- na območju Novega mesta se ob izgradnji obroča povezovalnih cest, ki se navezuje na potek prihodnje trase ceste 3. razvojne osi, izvedejo potrebne novogradnje in prenove kolesarskega omrežja in omrežja za pešce,
- omrežje cest se opremi s pločniki, ob pomembnejših prometnicah pa tudi s kolesarskimi stezami. Na območju pomembnejših naselij se ob urbanistično pomembnejših cestah uredijo tudi pločniki in kolesarske steze. Občina v razvojnih in programskih dokumentih določi prednostne povezave med soseskami in naselji. Primarno se v ta namen navezuje Mali Slatnik in Cikavo, Otočec, Prečno, Kamence, Muhaber, druga naselja pa glede na ugotovljeni interes in potrebe.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.2.13 Omejevanja in umirjanje prometa

Občina izvaja načrt omejevanja in umirjanja prometa – uvajanje »cone 30« na mestnih ulicah, kjer je veliko žrtev prometa in so najbolj ranljivi otroci.

Posebna pozornost bo pri omejevanju in umirjanju prometa poleg prometne varnosti še posebej namenjena urejanju problematičnih con za pešce in izpostavljenih območij za varen in učinkovit kolesarski promet.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.14 Odprava zastojev v prometu in zagotavljanje visoke pretočnosti prometa

Dokler so osebni avtomobili najpogostejši način prevoza oseb, je eden od pomembnih ukrepov odprava zastojev in povečanje prepustnosti v prometu, pri čemer ima še posebno prednost zagotavljanje pretočnosti za MPP.

Na območju občine bo izvedena ustrezna analiza prepustnosti prometa, kar bo podlaga za izvajanje ukrepov.

Nosilki ukrepa: občina in država.

4.2.15 Spodbujanje uporabe stisnjenega plina

Ekološki vidik je v prometnem načrtovanju postal eden izmed najpomembnejših postavk pri razvoju in načrtovanju novih rešitev. Za doseganje zelenih okoljskih in tudi ekonomskih ciljev je treba pri prometnem načrtovanju upoštevati tudi smernice razvoja trajnostne mobilnosti, del katerih je uvajanje alternativnih pogonskih goriv. Kot okoljsko, ekonomsko in tehnološko najprimernejše alternativno pogonsko gorivo se vse bolj uveljavlja stisnjeni zemeljski plin oziroma CNG in LPG.

Uporabo stisnjenega plina je treba spodbujati predvsem v:

- mestnem potniškem prometu občine,
- občinskih javnih gospodarskih službah,
- drugih storitvenih panogah (taksi služba, pošta, prevozniki ipd.),
- v osebнем potniškem prometu.

V skladu z zelo načelnimi in splošnimi usmeritvami Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 in drugimi usmeritvami s področja varovanja zraka je treba zasnovati polnilno infrastrukturo z naslednjimi cilji:

- vzpostaviti je treba tipske polnilne postaje, ki bodo ustrezale potrebam (zmogljivost polnjenja) velike večine uporabnikov,
- primarno je potrebna oskrba vozil, hkrati pa je treba izkoristiti druge možnosti, ki jih dajejo stisnjeni plin in polnilne infrastrukture (polnjenje premičnih zalogovnikov za nadomeščanje ekonomsko manj ugodnih energentov),
- ob polnilni postaji za stisnjeni plin je treba v polnilnico umestiti tudi polnilno postajo za električna vozila z ustrezno zmogljivostjo (hitre polnilne postaje),
- nujno je vključevanje obnovljivih virov energije (biometan),
- objekt mora biti izveden v skladu s standardi oziroma usmeritvami s področja učinkovite rabe energije.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.12.16 Priročnik in promocija varčne vožnje (prilagojene za kakovost zraka)

Država izdela priročnik varčne vožnje s ciljem zmanjšanja porabe goriva, varne vožnje in zmanjšanja izpustov delcev in ga objavi na spletni strani ministrstva o kakovosti zraka.

Država letno izvaja posamične aktivnosti varčne vožnje v različnih oblikah in komunicira o tej temi z različnimi deležniki.

Občina se bo na svoj krajevno primeren način vključevala v komuniciranje ter uporabljala priročnik in druga gradiva, ki jih bo pripravila država.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.2.17 Ustanavljanje klubov lastnikov avtomobilov in skupna uporaba avtomobilov

S ciljem zmanjševanja števila avtomobilov bo država v sodelovanju z občino spodbujala in promovirala ustanavljanje lokalnih klubov lastnikov avtomobilov za skupno rabo avtomobilov. Namen skupne uporabe avtomobilov je, da skupinski lastniki avtomobilov skupno načrtujejo deljeno uporabo avtomobilov in jih tudi skupaj vzdržujejo.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.2.18 Zagotavljanje prevoza na klic gibalno oviranim osebam in skupinam ljudi, ki nimajo ali ne želijo imeti osebne avtomobila, in prevoza z območij, kjer ni smiselna vzpostavitev MPP z rednim voznim redom (prevoz na »zahtevo«)

Občina bo preverila smiselnost vzpostavitve javnega potniškega prometa na odročnih in manj poseljenih območjih. Če javni potniški promet ni smiselno, bo intenzivno promovirala prevoze na zahtevo in tudi komunicirala z občani s ciljem zmanjšanja uporabe osebnih vozil gospodinjstev.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.19 Spodbujanje trajnostnega prihoda v službo

Ministrstvo, pristojno za promet, v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za okolje, delo, gospodarstvo, javno upravo in zdravje, prouči še druge možnosti spodbujanja trajnostnega prihoda v službo, vključno z ugodnejšim vračilom potnih stroškov.

Ministrstvo, pristojno za javno upravo, po določitvi novega modela povrnitve potnih stroškov tega takoj uvede v uporabo, ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, pa ga v sodelovanju z GZS skuša uvesti tudi v gospodarstvo.

Nosilki ukrepa: država, GZS.

4.2.20 Zagotavljanje prevoza koles na avtobusih in vlakih v primestnem in medkrajevnem prometu

Ministrstvo, pristojno za promet, v sodelovanju z izvajalci primestnega in medkrajevnega avtobusnega in železniškega prometa začne v letu 2017 uvajati in zagotavljati prevoz koles na avtobusih in v vlakih.

Nosilka ukrepa: država.

4.2.21 Ureditev kolesarskih stez in cestišč za uporabo koles ter odprava ključnih pomanjkljivosti za množično uporabo kolesarjenja za dnevne opravke

Občina bo nadaljevala z gradnjo kolesarskih stez in odpravljala pomanjkljivosti.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.22 Sprotna in intenzivna promocija novih kolesarskih stez

Občina bo skupaj z drugimi deležniki (kolesarske mreže, športna združenja, organizacije s področja varovanja okolja, organizacije s področja varovanja zdravja, turistična združenja ipd.) sprotno ob »otvoritvi« kolesarskih stez, na kolesarskih (ter športnih in rekreacijskih) prireditvah in ob vseh priložnostih, zlasti ob začetku kolesarskih sezone, spodbujala kolesarjenje za prevoz v službo in po dnevnih opravkih.

Ministrstvo, pristojno za okolje, postane promotor, soorganizator (in po potrebi tudi plačnik dela stroškov), pri čemer se vse promocijsko in drugo gradivo označi z glavo ministrstva, pristojnega

za okolje, označbami kakovosti zraka v Sloveniji in navedbo, da ministrstvo, pristojno za okolje, podpira (in sofinancira) področje oziroma prireditve s ciljem trajnih učinkov na zdravje in okolje z vidika kakovosti zraka.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.2.23 Sprotna in intenzivna promocija uporabe MPP

Občina bo skupaj z drugimi deležniki (upokojska združenja, delodajalci, organizacije s področja varovanja okolja in varovanja zdravja, turistična združenja ipd.) sproti ob »otvoritvi« novih avtobusnih prog, uvedbi novih avtobusov in vseh priložnostih ter zlasti začetku šolskega in študijskega leta ter drugih priložnostih spodbujala MPP za prevoz v službo in za dnevne opravke.

Ministrstvo, pristojno za okolje, postane promotor, soorganizator (in po potrebi tudi plačnik dela stroškov), pri čemer se vse promocijsko in drugo gradivo označi z glavo ministrstva, pristojnega za okolje, označbami kakovosti zraka v Sloveniji in navedbo, da ministrstvo, pristojno za okolje, podpira (in sofinancira) področje oziroma prireditve s ciljem trajnih učinkov na zdravje in okolje z vidika kakovosti zraka.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.2.24 Ureditev pločnikov, varni prehodi za pešce in odprava ključnih pomanjkljivosti za množično hojo po vsakodnevni opravi

Občina bo pregledala večino poti, pločnikov in prehodov za pešce, ki bi jih lahko dejansko uporabljalo več pešcev za vsakodnevne opravke (delo v službo, prihod v šolo, obisk državnih oziroma občinskih in javnih mest, prostočasne dejavnosti, trgovine in lokali, parki ipd.) ter opredelila ključne pomanjkljivosti, kot so: manjkajoči deli pločnikov; ovire na pločnikih; nepravilno ali pomanjkljivo postavljeni prehodi za pešce; neosvetljeni deli cest; nevarna križanja; luknje na cestah in škropljenje pešcev ob dežju; pomanjkljivo čiščenje pločnikov pozimi itd).

Na podlagi analize bo občina začela navedene pomanjkljivosti odpravljati.

V občini se bodo vzpostavile cone za pešce, skupaj z ukrepi omejevanja in umirjanja prometa.

Občina bo skupaj z državo promovirala nove cone za pešce in komunicirala z občani, da bodo te nove cone za pešce dejansko začeli vsakodnevno uporabljati in s tem zmanjšali vsakodnevno uporabo avtomobila.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.25 Promocija – kampanje:

a) hoje in pohodništva

Občina in država bosta skupaj z drugimi deležniki (upokojska združenja, delodajalci, organizacije s področja varovanja okolja in zdravja, turistična združenja, kulturna društva ipd.) ob množičnih pohodniških prireditvah in drugih priložnostih spodbujali hojo in pohodništvo tudi kot vsakodnevno hojo v službo in po opravkih, vključno s kombinacijo uporabe MPP (peš hoja do postajališč in postaj), s ciljem ohraniti ustrezno kakovost zraka.

Ministrstvo, pristojno za okolje, postane promotor, soorganizator (in po potrebi tudi plačnik dela stroškov), pri čemer se vse promocijsko in drugo gradivo označi z glavo ministrstva, pristojnega za okolje, označbami kakovosti zraka v Sloveniji in z navedbo, da ministrstvo, pristojno za okolje, podpira (in sofinancira) področje oziroma prireditve s ciljem trajnih učinkov na zdravje in okolje z vidika kakovosti zraka;

b) hoje in tekaštva – maratona

Občina bo skupaj z drugimi deležniki (športna, kulturna in pohodniška društva, organizatorji športnih prireditev in maratonov, delodajalci, organizacije s področja varovanja okolja in zdravja, turistična združenja ipd.) sprotno ob pohodih, tekaških tekmah in prireditvah ter maratonih in vseh priložnostih spodbujala hojo in pohodništvo tudi kot vsakodnevno hojo v službo in po opravkih, vključno s kombinacijo uporabe MPP (hoja do postajališč in postaj), s ciljem ohraniti ustrežno kakovosti zraka.

Ministrstvo, pristojno za okolje, postane promotor, soorganizator (in po potrebi tudi plačnik dela stroškov), pri čemer se vse promocijsko in drugo gradivo označi z glavo ministrstva, pristojnega za okolje, z označbami kakovosti zraka v Sloveniji in z navedbo, da ministrstvo, pristojno za okolje, podpira (in sofinancira) področje oziroma prireditev s ciljem trajnih učinkov na zdravje in okolje z vidika kakovosti zraka;

c) hoje in planinarjenja

Občina in država bosta skupaj z drugimi deležniki (upokojska združenja, delodajalci, organizacije s področja varovanja okolja in zdravja, turistična združenja, planinska društva ipd.) spodbujali hojo in pohodništvo tudi kot vsakodnevno hojo v službo in po opravkih, vključno s kombinacijo uporabe MPP (hoja do postajališč in postaj) s ciljem ohraniti ustrežno kakovost zraka.

Ministrstvo, pristojno za okolje, postane promotor, soorganizator (in po potrebi tudi plačnik dela stroškov), pri čemer se vse promocijsko in drugo gradivo označi z glavo ministrstva, pristojnega za okolje, z označbami kakovosti zraka v Sloveniji in z navedbo, da ministrstvo, pristojno za okolje, podpira (in sofinancira) področje oziroma prireditev s ciljem trajnih učinkov na zdravje in okolje z vidika kakovosti zraka.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.2.26 Kolesu prijazna vrtec in šola

Vrtci in osnovne šole so na področju prometa glede načina prihoda/prevoza otroka v šolo ali vrtec eden večjih povzročiteljev oziroma sprožilcev slabe kakovosti zraka, zato je zelo pomembno, da se uporabijo vse možnosti za izboljšanje kakovosti zraka tudi na tem področju.

Občina bo v sodelovanju z vsemi vrtci in šolami na svojem območju preučila vse možnosti drugečnega načina prihoda oziroma prevoza otrok v vrtec in šolo.

Občina bo v sodelovanju z vrtci in šolami odpravila na območju prevoza otrok vse ovire in izpolnila vse potrebne pogoje, da se bo delež otrok, ki prihajajo v vrtec in šolo peš, s kolesom ali javnim potniškim prometom, bistveno povečal.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.27 Peš v šolo in vrtec

Otroci iz vrtcev in otroci (nižjih razredov) osnovnih šol morajo več hoditi, kar pomeni zlasti manj voženj z avti njihovih staršev.

Občina bo v sodelovanju z vrtci in osnovnimi šolami ter skupnostmi staršev določila ukrepe, ki bodo povečali hojo v vrte in šole:

- preveritev varnostnih okoliščin in izvedba ustreznih ukrepov,
- preveritev prometnovarnostnih okoliščin in izvedba ustreznih ukrepov,
- odstranitev vseh »logističnih« ovir in preprek na poti do šole,
- vzpostavitev vseh potrebnih infrastrukturnih objektov in naprav za učinkovit in varen prihod otrok v šolo.

Občina bo v sodelovanju s starši in šolami ponovno preverila ustreznost zagotavljanja avtobusnih prevozov otrok v šolo in jih po potrebi spremenila, da se nepotrebni avtobusni prevozi v bližini šol ukinejo; da se na oddaljenih območjih, kjer ni avtobusnega prevoza v šolo, ta na novo uvede, predvsem pa da se celotne generacije mladih skupaj s starši spet zavejo pomena hoje kot najbolj naravnega načina gibanja človeka.

Nosilka ukrepa: občina.

4.2.28 Uvedba izposoje koles v občini

Občina bo uvedla sistem izposoje koles najmanj na treh lokacijah.

Država lahko zagotovi dodatne spodbude za uvedbo sistema v občini.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.2.29 Izboljšanje cestne infrastrukture

Država pospeši izgradnjo ceste, načrtovane z državnim prostorskim načrtom »3. razvojna os jug«, rekonstrukcija križišča Belokranjske ceste, obvoznica Regrča vas.

Nosilka ukrepa: država.

4.2.30 Omejevanje hitrosti na avtocestah in hitrih cestah na območjih s slabo kakovostjo zraka v času, ko agencija razglasi čezmerno onesnaženost

Omejijo se hitrosti na odsekih avtocest na območju občine in avtocestnih odsekov, ki se priključujejo nanj, kadar agencija razglasi čezmerno onesnaženost.

Agencija z uporabo modela COPERT ocenjuje, da so emisije delcev iz osebnega motornega prometa s povprečno sestavo vozil v Sloveniji pri hitrosti 110 km/h za četrtno manjši kot pri hitrosti 130 km/h. Pri zmanjšanju hitrosti s 130 km/h na 90 km/h je zmanjšanje emisij delcev kar 40 %. Znižanje hitrosti zmanjša tudi obremenitve s hrupom, manjše so poraba goriva in emisije toplogrednih plinov, obenem pa je varnost udeležencev prometa večja ob nezmanjšani pretočnosti cest. Zagotovljena bosta nadzor in omejitev hitrosti.

Država bo ob uvedbi ukrepa in še pred prvo naslednjo sezono preseganj intenzivno komunicirala z javnostjo o pripravi in izvajanju ukrepa.

Ukrep se bo začel izvajati na območju preseganja najmanj do konca leta 2019.

Cilj izvajanja ukrepa je, da se skrajšajo obdobja in število večdnevni zaporednih preseganj dnevni mejni vrednosti in znižajo ravni delcev PM₁₀ v zunanjem zraku.

Nosilka ukrepa: država.

4.3 Ukrepi na drugih področjih

4.3.1 Podporni in drugi ukrepi

4.3.1.1 Povečanje učinkovitosti javne uprave za boljšo kakovost zraka

Izraba možnosti svetovnega spleta za delovanje javne uprave in celotnega javnega sektorja ter javnih služb.

Javna uprava, celotni javni sektor in javne službe lahko za svoje delovanje bolje izkoristijo možnosti svetovnega spleta za manjše obremenjevanje okolja tudi na področju kakovosti zraka.

Javna uprava, javni sektor in javne službe bodo izrabile vse možnosti, ki jih omogoča svetovni splet, da bodo zasebni in poslovni uporabniki lahko urejali svoje zadeve z navedenimi subjekti javnega sektorja na daljavo prek svetovnega spleta, ne da bi morali osebno obiskati poslovne prostore teh subjektov.

V ta namen bodo navedeni poslovni subjekti v naslednjih treh letih prenesli še večji del svojega poslovanja opravljali prek svetovnega spleta, s čimer se bodo obiski poslovnih uporabnikov v njihovih prostorih zmanjšali za polovico.

Nosilci: država, občina in vsi subjekti javnega sektorja ter javnih služb z njune pristojnosti.

4.3.1.2 Ozelenitev mesta

Na površine rastlin se adsorbirajo delci in na ta način pripomorejo k znižanju koncentracij delcev v zraku. Rastline vsrkavajo tudi druga onesnaževala, kakor so dušikovi oksidi in ozon, in tako pripomorejo k izboljšanju kakovosti zraka. Zelene površine prispevajo tudi k zmanjševanju mestnega toplotnega otoka, izboljšajo mikroklimo in so eden izmed ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam. Obstoječe zelene površine v mestu se skrbno varujejo, hkrati pa se pri načrtovanju novih zelenih površin upošteva njihov pomen za kakovost zraka tako pri obsegu novih zelenih površin kakor tudi pri izbiri vrst zasajenih rastlin. Posebna pozornost se namenja zasajevanju območij ob avtocesti.

Nosilki ukrepa: občina, država.

4.3.1.3 Delovanje posebnega spletnega mesta za kakovost zraka in njegovo izboljševanje

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z občino vzdržuje in nadgrajuje spletno mesto za kakovost zraka z naslednjimi vsebinami:

- pomen kakovosti zraka;
- pomen čistega zraka za zdravje;
- letni podatki o preteklih emisijah in temeljne značilnosti teh emisij glede na čas (analize, trendi ipd.) in podatki o učinkih ukrepov;
- viri emisij po skupinah (male kurilne naprave, promet, industrija in drugi viri);
- ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka, ki jih lahko v vsakodnevem življenju izvajajo posamezniki in gospodinjstva;
- kratkoročni ukrepi, ki so predvideni pri nekajdnevem zaporednem in visokem preseganju mejnih vrednosti;
- dostop do tega odloka;
- povezave na druga spletna mesta s področja vsebin kakovosti zraka (EU, organizacije civilne družbe s področja kakovosti zraka, evropska mesta in regije);
- povezave na spletna mesta občine v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka, kontaktni podatki.

Za uspešno uporabo informacij s spletnega mesta se izvaja promocija spletnega mesta, informacije pa se sporočajo gospodinjstvom tudi na druge načine.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.3.1.4 Izvajanje stalne medsektorske sociološko-ekonomske analize kot podlage za načrtovanje ukrepov

Ministrstvo, pristojno za okolje, izvaja stalno medsektorsko sociološko-ekonomsko analizo o socioloških, ekonomskih in drugih okoliščinah ter pogojih za ravnanje ljudi in gospodinjstev glede kakovosti zraka. Na podlagi rezultatov analize je treba letno čim bolj natančno načrtovati uporabo virov za izboljšanje kakovosti zraka in spremembe načrtov za kakovost zraka.

Nosilka ukrepa: država.

4.3.1.5 Izobraževanje in ozaveščanje o kakovosti zunanjega zraka

Ministrstvo, pristojno za okolje, ministrstvo, pristojno za zdravje, in občine skupaj izvajajo akcije izobraževanja in ozaveščanja javnosti s kampanjami o kakovosti zraka in o tem odloku takoj po njegovem sprejetju.

Kampanje so osredotočene vsakokrat na drug in konkreten vidik kakovosti zraka.

Nosilki ukrepa: država, občina.

4.3.1.6 Preprečevanje ognjemetov v času kurilne sezone

Ognjemeti v času kurilne sezone zelo poslabšajo kakovost zraka za več dni zapored.

Občina se odpoveduje ognjemetu v času kurilne sezone.

Občina bo proučila možnost, da namesto ognjemetov ob posebnih priložnostih izvaja svetlobne laserske predstave. Občina skuša doseči, da navedeno zamenjavo namesto ognjemetov na območju občine upoštevajo vsi subjekti, ki bi radi izvajali ognjemete.

Občina bo krajevno in časovno primerno vse poslovne in druge subjekte ter občane na območju preseganj v času morebitnih priprav na ognjemete ozaveščala o škodljivosti ognjemetov za kakovost zraka in zdravje ljudi ter o drugih škodljivih vplivih na okolje, vključno s težavami, ki jih povzročajo domačim in divjim živalim.

Občina bo vse morebitne pripravljavce in izvajalce ognjemetov pravočasno skušala prepričati, da ognjemetov ne bi izvajali.

V obdobju izvajanja ukrepa bo v sodelovanju z občino enako ravnala tudi država.

Nosilka ukrepa: občina.

4.3.1.7 Vključitev zagotavljanja kakovosti zraka v občinske akte

Občina zagotavlja vključitev zagotavljanja kakovosti zraka v vse svoje akte tako, da načrtovanje in izvajanje aktov zajema tudi ukrepe za boljšo kakovost zunanjega zraka iz tega odloka in drugih predpisov, ki vplivajo na kakovost zraka.

Nosilka ukrepa: občina.

4.3.1.8 Spodbujanje in promocija tehnoloških rešitev za izboljšanje kakovosti zraka na področju URE in OVE ter trajnostne mobilnosti

Država bo skupaj z znanostjo in gospodarstvom spodbujala tehnološki razvoj za izboljšanje kakovosti zraka na področju URE in OVE ter trajnostne mobilnosti v Sloveniji in zagotavljala ustrezne spodbude (oziroma se bo pri ustreznih razpisih kot eden od prednostnih učinkov upoštevalo tudi izboljšanje kakovosti zraka), tako da bodo inovacije na teh področjih takoj uporabljene za izboljšanje kakovosti zraka v Sloveniji, uporabljene pa bodo tudi za tržni preboj na svetovnem trgu.

Nosilka ukrepa: država.

4.3.1.9 Prostorsko načrtovanje v skladu s potrebo za izboljšanje kakovosti zraka

Uporaba prostora in načrtovanje njegove uporabe bistveno vplivata tudi na kakovost zraka tako z vidika učinkovitosti ogrevanja poslovnih in zasebnih stavb kakor tudi trajnostne mobilnosti.

Prostorsko načrtovanje je doslej premalo upoštevalo problematiko kakovosti zraka s teh dveh vidikov in je premalo prispevalo h kakovosti zraka.

Občina bo pri prostorskem načrtovanju upoštevala potrebo za izboljšanje kakovosti zraka in bo načrtovala predvsem zaokrožena in strnjena območja poselitve, ki bodo omogočala stroškovno učinkovito daljinsko ogrevanje ali uporabo plina in toplotnih črpalk. Območja bodo načrtovana tudi tako, da bodo omogočala učinkovito uporabo JPP, kolesarjenje in hojo oziroma zmanjšala potrebo po vsakodnevni uporabi osebnega avtomobila.

Nosilka ukrepa: občina.

4.3.1.10 Izdelava videoprodukcij, digitalnih in animiranih vsebin s področja kakovosti zraka in njihova javna dostopnost

Z namenom izboljševanja kakovosti zraka se bodo pripravile ustrezne in konkretne videoprodukcije in digitalizirane (ter animirane) oblike vsebin po tematskih sklopih s področja kakovosti zraka.

Vsebine bodo trajno dostopne na spletnih mestih ministrstva in organov v sestavi in poslane območjem preseganj ter vsem občinam v Sloveniji.

Posamične vsebine bodo prek komuniciranja ministrstva z javnostjo ob posebnih priložnostih (začetek kurilne sezone, nenadni dogodki, ob sprejemu posamičnih predpisov s področja kakovosti zraka ipd.) večkrat predvajane prek televizijskih medijev.

Nosilka ukrepa: država.

4.3.1.11 Določitev skrbnika izvajanja tega odloka v občini

Občina in ministrstvo, pristojno za okolje, za usklajeno izvajanje ukrepov na različnih področjih, pomembnih za izvajanje tega odloka v občini, in za usklajeno izvajanje tega odloka določita njegovega skrbnika (upravitelja) v enem mesecu po sprejetju tega odloka.

Nosilki: država, občina.

4.3.2 Ukrepi gospodarstva

4.3.2.1 Izvajalci gospodarskih dejavnosti

Izvajalci gospodarskih dejavnosti se zavedajo pomena kakovosti čistega zraka za okolje in zdravje ljudi, zato aktivno sodelujejo pri zmanjševanju trdih delcev, ki izvirajo iz obratovanja naprav, ki jih upravljajo. Priporoča se zlasti izvajanje ukrepov, ki so navedeni v nadaljevanju.

Nosilci ukrepov: izvajalci gospodarskih dejavnosti (pravne in fizične osebe), ki imajo svoje obrate na območju občine, ter gospodarska in obrtno podjetniška zbornica.

4.3.2.2 Uveljavitev sistema ravnanja z okoljem

Izvajalci gospodarskih dejavnosti izvedejo usposabljanje za uveljavitev sistema ravnanja z okoljem v vseh podjetjih (po svojih finančnih in kadrovskih zmožnostih), ki vključujejo pripravo načrta za usposabljanje, organizacijske prilagoditve in investicije.

4.3.2.3 Spodbujanje najboljših razpoložljivih tehnik (tehnologij BAT – Best Available Technology)

Izvajalci gospodarskih dejavnosti v okviru BAT spodbujajo tehnologije, ki najmanj obremenjujejo zrak z delci PM₁₀.

4.3.2.4 Zmanjševanje prašenja pri prevozu sipkega tovora

Izvajalci gospodarskih dejavnosti zagotavljajo, da prevoz sipkega tovora v glavnem poteka v pokritih tovornjakih ali cisternah.

Pri pretovoru trdnih snovi je treba paziti na:

- popolno ali pretežno zaprtje prostorov, kjer se izvaja pretovor;
- odsesavanje lijakov na presipnih mestih;
- uporaba učinkovitih sistemov filtriranja in zbiranja delcev iz ubežnih emisij (filtri);
- kontrolirano delovanje odsesovalnih naprav;
- uporaba vetrobranov pri pretovoru na odprtem;
- prepoved pretovora pri visokih hitrostih vetra (določiti mejo v m/s);
- prilagajanje višine iztresa spreminjajoči se višini nasutja;
- prašenje – megličenje z vodo na izstopnih odprtinah in v zbirnih lijakih;
- tesnjenje mest, kjer lahko nastane ubežna emisija.

Priporoča se, da izvajalci gospodarskih dejavnosti, kolikor je mogoče in po svojih zmožnostih, zagotavljajo kontrolirano izvajanje pretovora sipkega tovora v cisterne, s čimer se zmanjšajo enkratni izpusti sipkega tovora v okolico. Priporoča se tudi zapiranje strojev in druge opreme za obdelavo trdnih snovi (mletje, mešanje).

4.3.2.5 Zaščita površin z različnimi odprtimi materiali

Izvajalci gospodarskih dejavnosti zaščitijo in preprečujejo odnašanje prašnih delcev z vseh odprtih površin zemljišč.

4.3.2.6 Skupne naloge občine in gospodarstva

Občina bo vse večje gospodarske subjekte povabila, da skupaj pregledajo možnosti skupnih aktivnosti za izboljšanje kakovosti zraka.

Nosilca: občina, gospodarstvo.

4.4 Kratkoročni ukrepi

Kratkoročni ukrepi se izvajajo zaradi skrajšanja obdobj s preseženimi dnevnimi mejnimi vrednostmi PM₁₀ v zunanjem zraku. Kratkoročni ukrepi vsebujejo priporočila občanom in institucijam, da v okviru svojih možnosti začasno zmanjšajo emisije delcev pri uporabi prometnih sredstev in kurilnih naprav za ogrevanje ter drugih naprav, ki oddajajo večje količine delcev.

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z občino pripravi zloženko s priporočili občanom za zmanjševanje emisij PM₁₀ v času prekomerne onesnaženosti s PM₁₀, vključno s priporočili o ravnanju v času prekomerne onesnaženosti za zmanjševanje vplivov na zdravje. Zloženka vsebuje tudi druge informacije o onesnaženosti zraka na območju občine.

Ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z resornimi ministrstvi pripravi pravne podlage za učinkovitejše izvajanje kratkoročnih ukrepov z namenom, da se podelijo pooblastila občini, ki ji omogočajo, da v času preseganj mejnih vrednosti lahko omeji promet, način ogrevanja gospodinjstev in sprejme še druge kratkoročne ukrepe (npr. prepove ognjemete na območju celotne občine).

Nosilci ukrepa: občina, država, povzročitelji obremenitve.

5. Drugi podatki

V skladu s točko 1.10 priloge 7 Uredbe o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15) so vsi razpoložljivi podatki ali njihovi viri, ki niso vsebovani v tem odloku, objavljeni na spletni strani ministrstva, pristojnega za okolje (http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/zrak/).

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2333. Odločba o imenovanju državne pravobranilke na Državnem pravobranilstvu na Zunanjem oddelku v Kopru

Na podlagi drugega odstavka 29. člena Zakona o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13, 95/14 – ZUPPJS15 in 23/17 – ZDOdv) in petega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) ter na predlog ministra za pravosodje, številka 702-6/2017 z dne 18. 7. 2017, je Vlada Republike Slovenije na 146. redni seji dne 31. 8. 2017 pod točko 6.6 izdala naslednjo

ODLOČBO

1. Tanja Bergoč Polh, rojena 30. 9. 1979, se imenuje za državno pravobranilko na Državnem pravobranilstvu na Zunanjem oddelku v Kopru, za dobo osmih let.

2. Državna pravobranilka Tanja Bergoč Polh na Državnem pravobranilstvu na Zunanjem oddelku v Kopru nastopi delo 1. 9. 2017, mandatna doba pa se ji izteče 31. 8. 2025.

Št. 70201-9/2017
Ljubljana, dne 31. avgusta 2017
EVA 2017-2030-0029

Vlada Republike Slovenije

dr. Miroslav Cerar l.r.
Predsednik

2334. Odločba o imenovanju pomočnice državnega pravobranilca na Državnem pravobranilstvu na Zunanjem oddelku v Kopru

Na podlagi drugega odstavka 29. člena Zakona o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13, 95/14 – ZUPPJS15 in 23/17 – ZDOdv) in petega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) ter na predlog ministra za pravosodje, številka 702-6/2017 z dne 10. 8. 2017, je Vlada Republike Slovenije na 146. redni seji dne 31. 8. 2017 pod točko 6.7 izdala naslednjo

ODLOČBO

1. Mag. Maja Grižon, rojena 2. 1. 1985, se imenuje za pomočnico državnega pravobranilca na Državnem pravobranilstvu na Zunanjem oddelku v Kopru, za dobo osmih let.

2. Pomočnica državnega pravobranilca mag. Maja Grižon na Državnem pravobranilstvu na Zunanjem oddelku v Kopru nastopi delo 1. 10. 2017, mandatna doba pa se ji izteče 30. 9. 2025.

Št. 70201-11/2017
Ljubljana, dne 31. avgusta 2017
EVA 2017-2030-0033

Vlada Republike Slovenije

dr. Miroslav Cerar l.r.
Predsednik

MINISTRSTVA**2335. Pravilnik o elektronskem poslovanju v civilnih sodnih postopkih**

Na podlagi sedmega odstavka 105.b člena, šestega odstavka 132. člena, tretjega odstavka 141.a člena in osmega odstavka 149. člena Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17) izdaja minister za pravosodje

PRAVILNIK**o elektronskem poslovanju v civilnih sodnih postopkih****1. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**
(vsebina)

(1) Ta pravilnik ureja vlaganje elektronskih vlog in elektronsko vročanje v pravdnem postopku in drugih civilnih sodnih postopkih (v nadaljnjem besedilu: civilni sodni postopki), v katerih se za vlaganje elektronskih vlog in elektronsko vročanje uporabljajo pravila Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US in 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17; v nadaljnjem besedilu: ZPP).

(2) Ta pravilnik glede vlaganja elektronskih vlog v civilnih sodnih postopkih predpisuje:

1. organizacijo in delovanje informacijskega sistema sodstva (v nadaljnjem besedilu: e-sodstvo),
 2. pogoje in način vložitve vlog v elektronski obliki oziroma po elektronski poti,
 3. obliko zapisa vloge v elektronski obliki.
- (3) Ta pravilnik glede elektronskega vročanja v civilnih sodnih postopkih:

1. predpisuje, kaj je varna elektronska pot,
2. določa pogoje za pridobitev dovoljenja za varno elektronsko vročanje in
3. določa višino nadomestila za posredovanje pri vročanju pisanj v varni elektronski predal.

2. člen

(informacijski sistem e-sodstvo, portal e-sodstvo)

(1) Informacijski sistem e-sodstvo je programska oprema, ki jo upravlja Center za informatiko na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Center za informatiko) in ki vključuje naslednje module:

1. modul z varnostno shemo,
2. module za podporo izvajanja elektronskih opravil v civilnih sodnih postopkih (v nadaljnjem besedilu: modul e-opravila),
3. module za podporo vodenja elektronskega vpisnika (v nadaljnjem besedilu: modul e-vpisnik) in elektronskega spisa v civilnih sodnih postopkih (v nadaljnjem besedilu: modul e-spis) in
4. modul za podporo poslovanja sodišč pri vročanju (v nadaljnjem besedilu: modul e-poštna knjiga).

(2) Portal e-sodstvo je javno spletišče, ki je sestavni del informacijskega sistema e-sodstvo.

3. člen

(pojmi, uporabljeni v enakem pomenu kot v drugih predpisih)

Pojmi, uporabljeni v tem pravilniku imajo pomen, opredeljen v določbah Zakona o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo in 61/06 – ZEPT):

1. »varen elektronski podpis« v 4. točki 2. člena,
2. »časovni žig« v 5. točki 2. člena,
3. »kvalificirano potrdilo« v 19. točki 2. člena.

4. člen

(varnostna shema)

Varnostna shema je modul informacijskega sistema e-sodstvo, ki omogoča:

1. podeljevanje in odvzemanje pooblastil glede vrste e-opravlil, ki so jih upravičene izvajati posamezne podskupine uporabnikov (v nadaljnjem besedilu: upravljanje pooblastil uporabnikov), in
2. podeljevanje in odvzemanje pooblastil administratorjem posamezne skupine ali podskupine uporabnikov (v nadaljnjem besedilu: upravljanje pooblastil administratorjem).

5. člen

(elektronska pisanja strank, elektronska opravila in uporabniki informacijskega sistema e-sodstvo)

(1) Pojmi, uporabljeni v tem pravilniku v zvezi z elektronskimi pisanji strank, pomenijo:

1. elektronska vloga je elektronski dokument z vsebino vloge stranke v civilnem sodnem postopku,
2. elektronska priloga je v elektronsko obliko pretvorjena pisna listina ali dokument, ki je izvirno nastal v elektronski obliki, ki se priloži elektronski vlogi,
3. prepis elektronske vloge ali elektronskih prilog je elektronska vloga ali priloga, ki je pretvorjena v obliko z vsebino, primerno za branje in izpis na papir.

(2) Elektronsko opravilo (v nadaljnjem besedilu e-opravilo) je:

1. elektronska vložitev elektronske vloge z elektronskimi prilogami,
2. poizvedba o stanju civilnega sodnega postopka ali o vsebini procesnih dejanj v tem postopku,
3. splošna poizvedba o civilnih sodnih postopkih ali javnih evidencah, ki jih vodi sodišče.

(3) Uporabniki informacijskega sistema e-sodstvo (v nadaljnjem besedilu: uporabniki) so osebe, ki so po zakonu ali drugem predpisu upravičene opravljati e-opravila.

6. člen

(elektronska pisanja sodišča, elektronski sodni spis in elektronski postopek)

(1) Pojmi, uporabljeni v tem pravilniku v zvezi z elektronskimi pisanji sodišča, pomenijo:

1. elektronska sodna odločba je elektronski dokument z vsebino sodne odločbe, ki:
 - je podpisan varnim elektronskim podpisom pristojne osebe sodišča, ki jo je izdalo, ali
 - se samodejno obdela v informacijskem sistemu sodstva in se podpiše z elektronskim žigom informacijskega sistema sodstva,
2. drugo elektronsko sodno pisanje je elektronski dokument z vsebino drugega pisanja sodišča v civilnem sodnem postopku, razen sodne odločbe:
 - ki je podpisan z varnim elektronskim podpisom pristojne osebe sodišča ali
 - pri katerem se podatki o datumu njegove izdelave ter podatki o osebi, ki je tako pisanje izdelala, s pomočjo ustreznih tehničnih sredstev samodejno evidentirajo v informacijskem sistemu (npr. zapisnik, odredba, uradni zaznamek),
3. elektronsko sodno pisanje je skupni pojem za elektronsko sodno odločbo in drugo elektronsko sodno pisanje,

4. odpravek elektronskega sodnega pisanja je elektronski dokument z vsebino elektronskega sodnega pisanja, ki je pretvorjeno v obliko, primerno za branje in izpis na papir.

(2) Elektronski spis (v nadaljnjem besedilu: e-spis) je spis v zadevi posameznega civilnega sodnega postopka, ki se vodi elektronsko.

(3) Elektronski vpisnik (v nadaljnjem besedilu: e-vpisnik) je vpisnik posamezne vrste civilnega sodnega postopka, ki se vodi elektronsko.

(4) Elektronski postopek (v nadaljnjem besedilu: e-postopek) je vrsta civilnega sodnega postopka ali skupina civilnih sodnih postopkov, v katerih lahko uporabniki opravljajo e-opravila.

7. člen

(elektronska vročitev in modul e-poštna knjiga)

(1) Pojem elektronska vročitev, uporabljen v tem pravilniku, pomeni vročitev po varni elektronski poti po ZPP.

(2) Informacijski sistem za varno elektronsko vročanje je informacijski sistem, ki:

1. omogoča, da:
 - se izvedejo postopki elektronske vročitve v skladu s četrtem do osmim odstavkom 141.a člena ZPP in tem pravilnikom,
 - se izvedejo postopki elektronske vročitve v skladu s 141.b členom ZPP in tem pravilnikom,
 - se vsa elektronska sporočila, ki jih pošlje ta informacijski sistem podpišejo s kvalificiranim potrdilom strežnika, na katerem teče ta informacijski sistem, in
 - se izmenjava elektronskih sporočil in elektronskih dokumentov v postopkih iz prve in druge alineje te točke z modulom e-poštna knjiga izvaja po tehničnih zahtevah, ki so objavljene na spletni strani Ministrstva za pravosodje in na portalu e-sodstvo, ter
2. ga upravlja oseba, ki ima dovoljenje ministra za pravosodje za varno elektronsko vročanje (v nadaljnjem besedilu: izvajalec storitev varnega elektronskega vročanja).

(3) Tehnične zahteve iz četrte alineje 1. točke prejšnjega odstavka pripravi Center za informatiko.

(4) Varen elektronski predal je elektronski naslov uporabnika v informacijskem sistemu za varno elektronsko vročanje, ki ga upravlja izvajalec storitev varnega elektronskega vročanja.

(5) Modul e-poštna knjiga je modul informacijskega sistema e-sodstvo, ki omogoča:

1. elektronsko vročanje elektronskih pisanj in vlaganje elektronskih vročilnic v e-spis,
2. samodejno izdelavo pisnih odpravkov elektronskih sodnih pisanj in prepisov elektronskih vlog ali elektronskih prilog in njihovo odpravo po pošti,
3. podporo pretvarjanju pisnih vročilnic v elektronsko obliko in njihovemu vlaganju v e-spis.

8. člen

(dovoljenje za varno elektronsko vročanje)

(1) Minister za pravosodje izda dovoljenje za varno elektronsko vročanje:

1. pravni ali fizični osebi, ki opravlja vročanje pisanj po varni elektronski poti kot registrirano dejavnost in
2. če informacijski sistem, ki ga upravlja ta oseba, ustreza zahtevam iz 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena.

(2) Vlogo za izdajo dovoljenja za varno elektronsko vročanje vložijo vlagatelj pri Ministrstvu za pravosodje.

(3) Vlagatelj mora vlogi iz prejšnjega odstavka priložiti tehnično dokumentacijo informacijskega sistema za varno elektronsko vročanje in druge dokaze o tem, da ta sistem ustreza zahtevam iz 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena.

(4) Ministrstvo za pravosodje posreduje podatke o vložniku in priloženo dokumentacijo Centru za informatiko.

(5) Center za informatiko preveri, ali informacijski sistem, ki ga upravlja vlagatelj, ustreza zahtevam iz 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena in pošlje svoje mnenje Ministrstvu za pravosodje. Center za informatiko mora, preden pošlje svojo mnenje Ministrstvu za pravosodje, opraviti testiranje, s katerim

preveri, ali informacijski sistem ponudnika ustreza zahtevam iz 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena.

(6) Minister za pravosodje vlagatelju, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena, izda dovoljenje za varno elektronsko vročanje. Na podlagi tega dovoljenja mora izvajalec storitev varnega elektronskega vročanja pred začetkom opravljanja storitev s Centrom za informatiko skleniti pogodbo, v kateri so podrobneje urejene medsebojne pravice in obveznosti glede elektronske izmenjave elektronskih sporočil in dokumentov pri postopkih varnega elektronskega vročanja.

(7) Ne glede na 1. točko prvega odstavka tega člena lahko informacijski sistem za varno elektronsko vročanje državnim organom ali organom lokalne skupnosti upravlja državni organ, če njegov informacijski sistem ustreza zahtevam iz 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena, kar preveri Center za informatiko na način iz petega odstavka tega člena, in s Centrom za informatiko sklene dogovor, v katerem so podrobneje urejene medsebojne pravice in obveznosti glede elektronske izmenjave elektronskih sporočil in dokumentov pri postopkih varnega elektronskega vročanja.

(8) Ne glede na 1. točko prvega odstavka tega člena lahko naslovnik za lastne potrebe vzpostavi naslov za vročanje in ga registrira v informacijskem sistemu sodstva, če ustreza zahtevam iz 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena, kar preveri Center za informatiko na način iz petega odstavka tega člena, in s Centrom za informatiko sklene pogodbo, v kateri so podrobneje urejene medsebojne pravice in obveznosti glede elektronske izmenjave elektronskih sporočil in dokumentov pri postopkih varnega elektronskega vročanja. Naslovnik lahko ta naslov za vročanje uporablja le za lastne potrebe in ni upravičen do nadomestila za posredovanje pri vročanju.

(9) Minister za pravosodje na predlog ali po uradni dolžnosti odvzame dovoljenje za varno elektronsko vročanje, če izvajalec storitev varnega elektronskega vročanja ne izpolnjuje več pogojev iz 1. točke prvega odstavka tega člena ali če informacijski sistem, ki ga upravlja ta oseba, ne ustreza več zahtevam iz 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena.

(10) Če Center za informatiko ugotovi, da informacijski sistem, ki ga upravlja izvajalec storitev varnega elektronskega vročanja, več ne ustreza zahtevam iz 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena, o tem v roku pet delovnih dni obvesti Ministrstvo za pravosodje.

(11) V primeru sprememb tehničnih zahtev iz četrte alineje 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena mora izvajalec storitev varnega elektronskega vročanja prilagoditi svoj informacijski sistem v roku, ki je določen ob objavi sprememb tehničnih zahtev, ki pa ne sme biti krajši od 30 dni.

9. člen

(nadomestilo za posredovanje pri vročanju)

Za posredovanje pri vročanju sodišče izvajalcu storitev varnega elektronskega vročanja plača nadomestilo v višini 0,30 EUR na posamezno elektronsko pošiljko, ki se vroča po pravilih osebnega vročanja, in 0,15 EUR za posamezno elektronsko pošiljko, ki se vroča po pravilih navadnega vročanja.

2. UPORABNIKI INFORMACIJSKEGA SISTEMA E-SODSTVO IN VARNOSTNA SHEMA

10. člen

(uporabniške skupine)

(1) Uporabniki informacijskega sistema e-sodstvo se delijo na naslednje splošne skupine:

1. uporabnike, ki se jim pri uporabi informacijskega sistema e-sodstvo ni treba izkazati (v nadaljnjem besedilu: navadni uporabniki),

2. uporabnike, ki se pri uporabi informacijskega sistema e-sodstvo izkažejo z vnosom uporabniškega imena in gesla (v nadaljnjem besedilu: registrirani uporabniki) in

3. uporabnike, ki se pri uporabi informacijskega sistema e-sodstvo izkažejo z vnosom uporabniškega imena in gesla in z uporabo kvalificiranega potrdila (v nadaljnjem besedilu: kvalificirani uporabniki).

(2) Kvalificirani uporabniki se delijo na zunanje in notranje kvalificirane uporabnike.

(3) Notranji kvalificirani uporabniki so sodniki in uslužbeni sodišč, ki so po zakonu in sodnem redu upravičeni opravljati e-opravila v posamezni vrsti civilnih sodnih postopkov.

(4) Zunanji kvalificirani uporabniki se delijo na:

1. samostojne zunanje kvalificirane uporabnike in

2. pooblaščenice samostojnih uporabnikov.

(5) Samostojni zunanji kvalificirani uporabniki se delijo na:

1. uporabnike, ki imajo v civilnih sodnih postopkih položaj zastopnika ali organa sodišča (v nadaljnjem besedilu: profesionalni uporabniki), in

2. uporabnike, ki imajo v civilnih sodnih postopkih položaj stranke postopka (v nadaljnjem besedilu: uporabniki – stranke).

(6) Profesionalni uporabniki se delijo na naslednje skupine:

1. notarji,

2. odvetniki,

3. izvršitelji,

4. upravitelji,

5. Državno odvetništvo Republike Slovenije,

6. državna tožilstva,

7. nepremičninske družbe,

8. občinska pravobranilstva.

(7) Uporabniki – stranke se delijo na naslednje skupine:

1. stranke – pravne osebe,

2. stranke – fizične osebe in

3. državni organi in organi lokalnih skupnosti.

(8) Pooblaščenec samostojnega uporabnika je fizična oseba, ki:

1. je pri samostojnem zunanjem kvalificiranem uporabniku, organiziranem v pravnoorganizacijski obliki pravne osebe ali evidentiranega odvetnika, na podlagi zaposlitve pooblaščen v imenu tega uporabnika opravljati e-opravila v civilnih sodnih postopkih, ali

2. pri samostojnem zunanjem kvalificiranem uporabniku, ki je državni organ ali organ lokalne skupnosti, opravlja funkcijo ali naloge, na podlagi katerih je upravičena v imenu tega organa opravljati e-opravila v civilnih sodnih postopkih.

(9) Center za informatiko mora na portalu e-sodstvo omogočiti dostop do varnostne sheme za upravljanje pooblastil zunanjih kvalificiranih uporabnikov.

11. člen

(upravljanje pooblastil registriranih uporabnikov)

Informacijski sistem e-sodstvo mora vsakomur omogočiti, da:

1. se prek portala e-sodstvo prijavi v sistem kot registrirani uporabnik in

2. izvaja e-opravila v zvezi s posamezno vrsto civilnega sodnega postopka, ki jih je po zakonu ali drugem predpisu upravičen opravljati registrirani uporabnik.

12. člen

(upravljanje pooblastil notranjih kvalificiranih uporabnikov)

Center za informatiko upravlja pooblastila notranjih kvalificiranih uporabnikov v notranji varnostni shemi informacijskega sistema sodišč v skladu z zakonom, ki ureja sodišča in sodnim redom.

13. člen

(upravljanje pooblastil administratorjev)

(1) Administrator posamezne skupine profesionalnih uporabnikov (v nadaljnjem besedilu: administrator) je:

1. za skupino notarjev: Notarska zbornica Slovenije,

2. za skupino odvetnikov: Odvetniška zbornica Slovenije,

3. za skupino izvršiteljev: Zbornica izvršiteljev Slovenije,
4. za skupino upraviteljev: Zbornica upraviteljev Slovenije,
5. za skupini Državno odvetništvo Republike Slovenije in občinska pravobranilstva: Državno odvetništvo Republike Slovenije,
6. za skupino državnih tožilcev: Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije in
7. za skupino nepremičninskih družb: Ministrstvo za okolje in prostor.

(2) Center za informatiko mora v treh delovnih dneh po prejemu popolne zahteve administratorja posamezne skupine profesionalnih uporabnikov temu omogočiti, da v varnostni shemi izvaja postopke upravljanja kvalificiranih uporabnikov iz te skupine, in ga o tem obvestiti na elektronski naslov, naveden v zahtevi.

(3) Zahteva iz prejšnjega odstavka mora vsebovati:

1. naslednje podatke o administratorju:

- naziv,
- matično številko,
- davčno številko in
- elektronski naslov za sprejemanje obvestil Centra za informatiko;

2. naslednje podatke o odgovorni osebi, ki v imenu administratorja vlaga zahtevo:

- osebno ime,
- funkcijo ali položaj pri administratorju,
- telefonsko številko in
- elektronski naslov za sprejemanje obvestil Centra za informatiko;

3. lastnoročni podpis odgovorne osebe administratorja.

(4) Administrator mora v treh delovnih dneh po prejemu obvestila Centra za informatiko obvestiti profesionalne uporabnike skupine, ki jo upravlja, da lahko oddajo prvo prijavo v skladu s 15. členom tega pravilnika.

(5) Administrator lahko spremeni svoj elektronski naslov, vpisan v varnostni shemi tako, da odda prijavo za to spremembo prek portala e-sodstvo.

(6) Za fizične osebe, ki jih administrator pooblasti, da v njegovem imenu odločajo o potrditvi ali zavrnitvi vključitve uporabnika v skupino profesionalnih uporabnikov, ki jo upravlja, se smiselno uporablja 16. člen tega pravilnika.

14. člen

(pogoji za vključitev zunanjega kvalificiranega uporabnika v varnostno shemo)

(1) Uporabnik se lahko vključi v varnostno shemo kot samostojni zunanji kvalificirani uporabnik, če ima:

1. varen elektronski predal za vročanje pisanj v civilnih sodnih postopkih in
2. veljavno kvalificirano potrdilo, ki je povezano z njegovo davčno številko.

(2) Uporabnik – fizična oseba in uporabnik – pravna oseba se lahko vključi v varnostno shemo kot samostojni zunanji kvalificirani uporabnik tudi samo z veljavnim kvalificiranim potrdilom, povezanim z njegovo davčno številko.

(3) Če ima uporabnik položaj pravne osebe, državnega organa ali organa lokalne skupnosti ali če kot profesionalni uporabnik opravlja svoje storitve prek pravnoorganizacijske oblike, ki ni pravna oseba in je vpisana v Poslovni register Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: PRS), se vključi v varnostno shemo kot subjekt PRS.

(4) Kvalificirano potrdilo uporabnika, ki se v varnostno shemo vključuje kot subjekt PRS, mora biti povezano z davčno številko tega uporabnika, vpisano v PRS.

(5) V posamezno skupino profesionalnih uporabnikov se lahko vključi uporabnik, ki poleg pogojev iz prvega odstavka tega člena, izpolnjuje tudi naslednje pogoje:

1. v skupino notarjev: če ima položaj notarja po zakonu, ki ureja notariat,
2. v skupino odvetnikov: če ima položaj evidentiranega odvetnika ali odvetniške družbe po zakonu, ki ureja odvetništvo,

3. v skupino izvršiteljev: če ima položaj izvršitelja po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje,

4. v skupino upraviteljev: če ima položaj upravitelja po zakonu, ki ureja postopke zaradi insolventnosti,

5. v skupino nepremičninskih družb: če ima položaj nepremičninske družbe po zakonu, ki ureja nepremičninsko posredovanje.

(6) Uporabnik se vključi v varnostno shemo v posamezni skupini profesionalnih uporabnikov, če njegovo prijavo potrdi administrator te uporabniške skupine.

(7) Fizična oseba se v varnostno shemo vključi kot subjekt, ki je vpisan v centralni register prebivalstva (v nadaljnjem besedilu: subjekt CRP), razen če se vključuje:

- bodisi v uporabniško skupino notarji,
- bodisi v uporabniško skupino odvetniki in odvetniške storitve opravlja prek pravnoorganizacijske oblike evidentiranega odvetnika,

– bodisi v uporabniško skupino izvršiteljev ali upraviteljev in naloge izvršitelja ali upravitelja opravlja prek pravnoorganizacijske oblike samostojnega podjetnika posameznika,

– bodisi v uporabniško skupino nepremičninske družbe in storitve nepremičninskega posredovanja opravlja prek pravnoorganizacijske oblike samostojnega podjetnika posameznika.

(8) Fizična oseba, ki je subjekt CRP, se lahko vključi v varnostno shemo kot pooblaščenec samostojnega uporabnika, če:

1. ima veljavno kvalificirano potrdilo, ki je povezano z njeno davčno številko, in

2. njeno prijavo v varnostni shemi potrdi samostojni zunanji kvalificirani uporabnik, kot pooblaščenec katerega se je prijavila.

(9) Uporabnik, ki je vključen v varnostno shemo kot pooblaščenec samostojnega uporabnika, opravlja e-opravila v imenu samostojnega zunanjega kvalificiranega uporabnika.

(10) Posamezna fizična oseba je lahko hkrati vključena v varnostni shemi kot pooblaščenec samo enega samostojnega zunanjega kvalificiranega uporabnika v posamezni uporabniški skupini.

15. člen

(upravljanje pooblastil samostojnih zunanjih kvalificiranih uporabnikov)

(1) Uporabnik se vključi v varnostno shemo v posamezni skupini samostojnih zunanjih kvalificiranih uporabnikov na podlagi prijave za vključitev v to skupino (v nadaljnjem besedilu: prva prijava).

(2) Uporabnik, ki se želi vključiti v posamezno skupino samostojnih zunanjih kvalificiranih uporabnikov (v nadaljnjem besedilu: prijavitelj), odda prvo prijavo elektronsko prek portala e-sodstvo z uporabo svojega kvalificiranega potrdila.

(3) Prijavitelj mora v prvi prijavi v ustrezne rubrike vnesti naslednje podatke:

1. podatek ali se vključuje kot subjekt PRS ali kot subjekt CRP,

2. skupino samostojnih zunanjih kvalificiranih uporabnikov, v kateri se želi vključiti (v nadaljnjem besedilu: izbrana uporabniška skupina),

3. glede na položaj, v katerem se vključuje v varnostno shemo, če:

- se vključuje kot subjekt CRP: svojo davčno številko, s katero je povezano njegovo kvalificirano potrdilo,
- se vključuje kot subjekt PRS: matično številko;

4. naslov varnega elektronskega predala za vročanje pisanj v civilnih sodnih postopkih in

5. elektronski naslov za sprejemanje obvestil Centra za informatiko.

(4) Varnostna shema mora:

1. preveriti veljavnost kvalificiranega potrdila prijavitelja,
2. če je prijavitelj vključuje kot subjekt CRP, na podlagi vnesene davčne številke:

– preveriti, ali se vnesena davčna številka ujema z davčno številko, s katero je povezano kvalificirano potrdilo prijavitelja,

– v varnostno shemo iz centralnega registra prebivalcev prevzeti podatke o osebnem imenu in EMŠO prijavitelja;

3. če se prijavitelj vključuje kot subjekt PRS:

– na podlagi vnesene matične številke v varnostno shemo iz PRS prevzeti podatke o firmi, davčni številki, poslovnem naslovu in pravnoorganizacijski obliki,

– preveriti, ali se davčna številka, prevzeta iz PRS, ujema z davčno številko, s katero je povezano kvalificirano potrdilo prijavitelja;

4. v informacijskem sistemu za varno elektronsko vročanje preveriti, ali je odprt varni elektronski predal z naslovom, navedenim v prijavi.

(5) Varnostna shema mora sprejeti oddajo prve prijave v izbrani uporabniški skupini:

1. če je kvalificirano potrdilo prijavitelja veljavno,

2. če se davčna številka, ki se prevzame v varnostno shemo, ujema z davčno številko, povezano s kvalificiranim potrdilom prijavitelja, in

3. če je odprt varni elektronski predal z naslovom, navedenim v prvi prijavi.

(6) Če pogoji iz prejšnjega odstavka niso izpolnjeni, mora varnostna shema zavrniti vključitev prijavitelja v izbrani uporabniški skupini.

(7) Če so pogoji iz petega odstavka tega člena izpolnjeni, mora varnostna shema glede na izbrano uporabniško skupino:

1. če je prijavitelj izbral uporabniško skupino profesionalnih uporabnikov: posredovati prijavo administratorju te skupine,

2. če je prijavitelj izbral uporabniško skupino uporabnikov – strank: vključiti prijavitelja v varnostno shemo v izbrani uporabniški skupini.

(8) Administrator izbrane skupine profesionalnih uporabnikov mora preveriti, ali prijavitelj izpolnjuje pogoje za vključitev v to skupino iz petega odstavka 14. člena tega pravilnika, in glede na izid te preveritve potrditi ali zavrniti vključitev prijavitelja v izbrani uporabniški skupini v treh delovnih dneh po prejemu prve prijave.

(9) Administrator mora prijavitelju poslati obvestilo o potrditvi ali zavrnitvi vključitve v skupino profesionalnih uporabnikov prek varnostne sheme na prijaviteljev elektronski naslov, naveden v prijavi.

(10) Če uporabnik neha izpolnjevati pogoj za vključitev v posamezni skupini profesionalnih uporabnikov iz petega odstavka 14. člena tega pravilnika, mu mora administrator te skupine v varnostni shemi odvzeti pooblastila v treh delovnih dneh po dnevu, ko izve za ta razlog.

(11) Prvi do deseti odstavek tega člena se smiselno uporabljajo tudi za:

1. vključitev uporabnika, ki je že vpisan v varnostni shemi, v dodatno uporabniško skupino samostojnih zunanjih kvalificiranih uporabnikov,

2. izključitev ali izstop uporabnika iz posamezne uporabniške skupine samostojnih zunanjih kvalificiranih uporabnikov in

3. spremembo varnega elektronskega predala ali elektronskega naslova uporabnika.

16. člen

(upravljanje pooblastil pooblaščenecv samostojnih uporabnikov)

(1) Fizična oseba se vključi v varnostno shemo kot pooblaščenec samostojnega uporabnika na podlagi prijave (v nadaljnjem besedilu: prijava pooblaščenca), ki jo odda elektronsko prek portala e-sodstvo z uporabo svojega kvalificiranega potrdila.

(2) Prijavitelj mora v prijavi pooblaščenca v ustrezne rubrike vnesti naslednje podatke:

1. podatek, da se vključuje kot subjekt CRP,

2. svojo davčno številko, s katero je povezano njegovo kvalificirano potrdilo,

3. naslednje podatke o samostojnem zunanjem uporabniku, kot pooblaščenec katerega se prijavlja (v nadaljnjem besedilu: izbrani samostojni zunanji kvalificirani uporabnik):

– uporabniško skupino, v katero je vključen in

– davčno številko;

4. elektronski naslov za sprejemanje obvestil Centra za informatiko.

(3) Varnostna shema mora:

1. preveriti veljavnost kvalificiranega potrdila prijavitelja,

2. preveriti, ali se vnesena davčna številka ujema z davčno številko, s katero je povezano kvalificirano potrdilo prijavitelja, in

3. v varnostno shemo iz centralnega registra prebivalcev prevzeti podatke o osebnem imenu in EMŠO prijavitelja.

(4) Varnostna shema mora sprejeti oddajo prijave pooblaščenca, če:

1. je kvalificirano potrdilo prijavitelja veljavno,

2. se davčna številka, ki se prevzame v varnostno shemo, ujema z davčno številko, povezano s kvalificiranim potrdilom prijavitelja, in

3. je izpolnjen pogoj iz desetega odstavka 14. člena tega pravilnika.

(5) Če pogoji iz prejšnjega odstavka niso izpolnjeni, mora varnostna shema zavrniti vključitev prijavitelja kot pooblaščenca samostojnega uporabnika.

(6) Če so pogoji iz četrtega odstavka tega člena izpolnjeni, mora varnostna shema prijavo pooblaščenca posredovati v potrditev izbranemu samostojnemu zunanjemu kvalificiranemu uporabniku.

(7) Izbrani samostojni zunanji kvalificirani uporabnik prek varnostne sheme potrdi ali zavrne vključitev prijavitelja kot njegovega pooblaščenca.

(8) Prvi do sedmi odstavek tega člena se smiselno uporabljajo tudi za:

1. preklic ali odpoved pooblastila pooblaščenca samostojnega uporabnika in

2. spremembo elektronskega naslova pooblaščenca samostojnega uporabnika.

17. člen

(uporabniška navodila in seznam izvajalcev storitev varnega elektronskega vročanja)

(1) Center za informatiko mora na portalu e-sodstvo objaviti in tekoče posodabljaati uporabniška navodila:

1. za administratorje in zunanje kvalificirane uporabnike, ki vsebujejo opis postopkov pri upravljanju pooblastil zunanjih kvalificiranih uporabnikov,

2. za registrirane uporabnike, ki vsebujejo opis:

– postopkov pri izvajanju prve in naslednjih prijav in

– postopkov, če uporabnik pozabi geslo.

(2) Seznam izvajalcev storitev varnega elektronskega vročanja, ki imajo v skladu s tem pravilnikom dovoljenje za varno elektronsko vročanje, objavi Ministrstvo za pravosodje na svojih spletnih straneh, Center za informatiko pa na portalu e-sodstvo.

18. člen

(vsebinska in tehnična pomoč uporabnikom)

(1) Vsebinska pomoč uporabnikom je:

1. pomoč pri izvajanju postopkov prijave uporabnika in

2. pomoč pri izpolnjevanju podatkov v zaslonskih obrazcih in izvajanju drugih korakov e-opravil.

(2) Tehnična pomoč uporabnikom je pomoč pri tehničnih težavah, povezanih z delovanjem modula varnostne sheme ali modula e-opravil.

(3) Center za informatiko mora zagotavljati:

1. vsebinsko pomoč registriranim uporabnikom in notranjim kvalificiranim uporabnikom,

2. tehnično pomoč vsem uporabniškim skupinam.

(4) Center za informatiko mora pomoč iz prejšnjega odstavka zagotavljati tako, da:

1. na portalu e-sodstvo objavi elektronski naslov, na katerega lahko uporabnik pošlje zahtevo za pomoč,

2. na zahtevo za pomoč odgovori naslednji delovni dan po prejemu zahteve.

(5) Administrator posamezne skupine profesionalnih uporabnikov mora zagotavljati vsebinsko pomoč uporabnikom iz te skupine.

3. E-OPRAVILA UPORABNIKOV INFORMACIJSKEGA SISTEMA E-SODSTVO

19. člen

(uporaba pravil o e-opravilih)

Pravila, določena v 20. do 22. členu tega pravilnika, se uporabljajo v civilnih sodnih postopkih, v katerih je mogoče opravljati e-opravila po izdaji predpisa iz prvega odstavka 25. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 52/07) ali drugem predpisu, ki ureja posebno vrsto civilnega sodnega postopka, če ni v predpisu za posamezno vrsto ali skupino civilnih postopkov drugače določeno.

20. člen

(uporaba portala e-sodstvo)

(1) Dostop do opravljanja e-opravil mora biti zagotovljen prek portala e-sodstvo.

(2) Portal e-sodstvo mora biti zasnovan tako, da:

1. uporabnik ob vstopu na portal izbere uporabniško skupino in izvede postopek prijave v izbrani uporabniški skupini,

2. se po uspešno izvedeni prijavi za izbrano uporabniško skupino prikažejo e-postopki, v katerih so uporabniki izbrane uporabniške skupine upravičeni opravljati e-opravila,

3. se potem, ko uporabnik izbere posamezno vrsto ali skupino civilnih sodnih postopkov, prikažejo e-opravila, ki jih je uporabnik upravičen opravljati v izbranem e-postopku.

21. člen

(vložitev elektronske vloge prek portala e-sodstvo)

(1) Uporabnik vložijo elektronsko vlogo tako, da:

1. na portalu e-sodstvo izbere ustrezno e-opravilo za vložitev elektronske vloge in z uporabo ustrezne funkcionalnosti modula e-opravila v ustrezna polja zaslonskega obrazca vnese podatke o standardiziranem delu besedila vloge,

2. nestandardizirani del besedila elektronske vloge oblikuje kot poseben elektronski dokument, ki ustreza zahtevam iz 22. člena tega pravilnika,

3. elektronski dokument z nestandardiziranim delom besedila elektronske vloge priloži e-opravilu z uporabo ustrezne funkcionalnosti modula e-opravila in ga podpiše s svojim varnim elektronskim podpisom,

4. izbere ustrezno funkcionalnost modula e-opravila za oddajo elektronske vloge v informacijski sistem e-sodstvo.

(2) Za elektronske priloge, ki se priložijo elektronski vlogi se smiselno uporabljata 2. in 3. točka prejšnjega odstavka.

(3) Informacijski sistem e-sodstvo mora zagotoviti, da:

1. se vsaka prejeta elektronska vloga opremi s časovnim žigom časa prejema elektronske vloge, in

2. uporabniku posreduje elektronsko potrdilo o času prejema elektronske vloge.

22. člen

(elektronski dokument, ki se priloži e-opravilu)

(1) Nestandardizirani del besedila elektronske vloge, ki je izvorno sestavljen kot pisni dokument, in priloگو, ki je pisna listina, mora uporabnik zaradi priložitve e-opravilu pretvoriti v elektronski dokument tako, da jo skenira.

(2) Elektronski dokument iz prejšnjega odstavka mora ustrezati tem zahtevam:

1. biti mora v PDF/A obliki na črno bel način,

2. ločljivost mora biti med 240dpi in 300dpi,

3. če pisna listina obsega več listov, morajo biti vsi listi, se jih obsega listina, vsebovani v eni PDF datoteki tako, da je vsak list na svoji strani brez vmesnih praznih listov,

4. če se prilagata dve listini ali več listin, mora biti vsaka listina v svoji PDF datoteki.

(3) Če se nestandardizirani del besedila elektronske vloge izvorno sestavi kot elektronski dokument, mora biti e-opravilu priložen tako, da se pretvori v PDF/A obliko.

(4) Če elektronski dokument, ki je priložen e-opravilu, ne ustreza zahtevam iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena, velja, da je elektronska vloga nepopolna.

4. VODENJE E-SPISA

23. člen

(uporaba pravil o vodenju e-spisa)

Pravila, določena v 24., 25. in 26. členu tega pravilnika, se uporabljajo v civilnih sodnih postopkih, v katerih se po zakonu ali drugem predpisu vodi e-spis.

24. člen

(način vodenja e-spisa)

(1) E-spis se vodi tako, da se v centralni informatizirani bazi e-spisa hranijo:

1. vse elektronske vloge in elektronske priloge, ki so jih vložile stranke v posamezni zadevi,

2. vsa elektronska sodna pisanja, ki jih je izdalo sodišče v tej zadevi, in

3. elektronske vročilnice in v elektronsko obliko pretvorjene pisne vročilnice v zvezi z vsemi vročitvami v tej zadevi.

(2) Centralna informatizirana baza e-spisa mora biti zasnovana tako, da so elektronski dokumenti, ki spadajo v e-spis posamezne zadeve, opremljeni z meta podatki o tej zadevi, s katerimi jih je mogoče povezati s to zadevo.

25. člen

(izvirnik in odpravki elektronskega pisanja sodišča)

(1) Elektronska sodna odločba velja za izvirnik sodne odločbe.

(2) Pri elektronski vročitvi sodne odločbe se pošlje odpravek elektronske sodne odločbe kot elektronski dokument.

(3) Pri vročitvi sodne odločbe po pošti se pošlje natisnjeni odpravek elektronske sodne odločbe.

(4) Prvi do tretji odstavek tega člena se smiselno uporabljajo tudi za druga sodna pisanja.

26. člen

(pretvarjanje pisnih vročilnic v elektronsko obliko)

(1) Pisne vročilnice se pretvorijo v elektronsko obliko tako, da se skenirajo.

(2) Elektronski dokument z vsebino skenirane pisne vročilnice se vložijo v e-spis in ima enako dokazno moč kot vročilnica po 149. členu ZPP.

5. ELEKTRONSKO VROČANJE

27. člen

(uporaba pravil o elektronskem vročanju)

Pravila, določena v 28. do 33. členu tega pravilnika, se uporabljajo v civilnih sodnih postopkih, v katerih je mogoče opravljati elektronsko vročanje po izdaji predpisa iz drugega odstavka 25. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 52/07) ali drugem predpisu, ki ureja posebno vrsto civilnega sodnega postopka.

28. člen

(odprava elektronske pošiljke)

(1) Elektronsko pisanje se odpravi v postopek elektronskega vročanja tako, da se določi način vročitve (osebna/navadna), informacijski sistem e-sodstvo pa pisanje, ki naj se vroči (v nadaljnjem besedilu: elektronska pošiljka):

1. podpiše z digitalnim potrdilom strežnika informacijskega sistema e-sodstvo in

2. ga pošlje informacijskemu sistemu za varno elektronsko vročanje, v katerem ima naslovnik svoj varen elektronski predal ali na naslov za vročanje, ki je registriran v informacijskem sistemu sodstva v skladu s tem pravilnikom (v nadaljnjem besedilu: varni elektronski predal), s sporočilom, ki vsebuje te podatke o:

– sodišču (pošiljatelj),

– oznaki elektronskega dokumenta (pisanja), ki jo določi informacijski sistem e-sodstvo in

– varnem elektronskem predalu naslovnika.

(2) Informacijski sistem za varno elektronsko vročanje mora potrditi sprejem pisanja v postopek vročanja tako, da informacijskemu sistemu e-sodstvo pošlje sporočilo o potrditvi sprejema, podpisano s kvalificiranim potrdilom strežnika, na katerem teče informacijski sistem za varno elektronsko vročanje.

29. člen

(obvestilo o prispeli elektronski pošiljki)

Informacijski sistem za varno elektronsko vročanje mora elektronsko pošiljko poslati naslovniku v varen elektronski predal skupaj z elektronskim obvestilom (v nadaljnjem besedilu: obvestilo o prispeli elektronski pošiljki).

30. člen

(obvestilo o prispeli elektronski pošiljki pri osebni vročanju)

(1) Obvestilo o prispeli elektronski pošiljki mora, če gre za osebno vročitev (141.a člen ZPP), vsebovati:

1. podatke o sodišču (pošiljatelj) in

2. besedilo z naslednjo vsebino:

»Obveščamo vas, da je v vaš varni elektronski predal dne _____ <datum posredovanja obvestila> prispela pošiljka, z oznako _____ <oznaka dokumenta, ki jo je ob odpravi določil informacijski sistem e-sodstvo>.

Pošiljko lahko prevzamete v roku 15 dni v vašem varnem elektronskem predalu na naslovu _____ <naslov s povezavo za dostop>. Rok za prevzem začne teči od dne _____ <datum posredovanja obvestila>. Če v tem roku pošiljke ne boste prevzeli, se bo po sedmem odstavku 141.a člena ZPP s potekom tega roka vročitev štela za opravljeno.«.

(2) Obvestilo o prispeli elektronski pošiljki mora, če gre za navadno vročitev (141.b člen ZPP), vsebovati:

1. podatke o sodišču (pošiljatelj) in

2. besedilo z naslednjo vsebino:

»Obveščamo vas, da je v vaš varni elektronski predal dne _____ <datum posredovanja obvestila> prispela pošiljka, z oznako _____ <oznaka dokumenta, ki jo je ob odpravi določil informacijski sistem e-sodstvo>, ki se po prvem odstavku 141.b člena ZPP z istim dnem šteje za vročeno. Pošiljko lahko prevzamete v vašem varnem elektronskem predalu na naslovu _____ <naslov s povezavo za dostop>.«.

31. člen

(prevzem elektronske pošiljke in elektronska vročilnica)

(1) Naslovnik elektronsko pošiljko prevzame iz informacijskega sistema za varno elektronsko vročanje tako, da z uporabo kvalificiranega potrdila:

1. dokaže svojo istovetnost,

2. presname elektronski dokument in

3. elektronsko podpiše vročilnico s svojim varnim elektronskim podpisom (v nadaljnjem besedilu: elektronska vročilnica).

(2) Elektronska vročilnica mora vsebovati:

1. podatke o sodišču (pošiljatelj),

2. podatke o naslovniku in

3. besedilo z naslednjo vsebino:

»Naslovnik potrjujem, da sem dne _____ <datum elektronskega podpisa vročilnice> sprejel pošiljko z oznako _____ <oznaka dokumenta, ki jo je ob odpravi določil informacijski sistem e-sodstvo>.«.

(3) Informacijski sistem za varno elektronsko vročanje mora informacijski sistem e-sodstvo obvestiti o opravljeni vročiti tako, da mu pošlje elektronsko vročilnico, podpisano z varnim elektronskim podpisom naslovnika.

32. člen

(potrdilo o opravljeni elektronski vročitvi na podlagi fikcije)

(1) Če naslovnik elektronske pošiljke ne prevzame v 15 dneh od dneva, ko je prejel obvestilo o prispeli elektronski pošiljki, mora informacijski sistem za varno elektronsko vročanje naslednji dan po poteku tega roka informacijskemu sistemu e-sodstvo poslati sporočilo s potrdilom o opravljeni elektronski vročitvi na podlagi fikcije.

(2) Če je naslovnik prevzel eno ali več elektronskih pošiljk, mora informacijski sistem za varno elektronsko vročanje naslednji dan informacijskemu sistemu e-sodstvo poslati sporočilo s potrdilom o opravljeni elektronski vročitvi na podlagi fikcije iz šestega odstavka 141.a člena ZPP tudi za vse ostale pošiljke, ki so se v trenutku prevzema zadnje elektronske pošiljke nahajale v varnem elektronskem predalu.

(3) Potrdilo o opravljeni elektronski vročitvi na podlagi fikcije iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati:

1. podatke o sodišču (pošiljatelj),

2. podatke o naslovniku in

3. besedilo z naslednjo vsebino:

»Potrjujemo,

– da je naslovnik pošiljke z oznako _____ <oznaka dokumenta, ki jo je ob odpravi določil informacijski sistem e-sodstvo> dne _____ <datum obvestila o prispeli pošiljki> prejel obvestilo o tej pošiljki s poukom o pravnih posledicah neprevzema v 15 dneh,

– da naslovnik pošiljke v 15 dneh od dneva obvestila o prispeli pošiljki ni prevzel, zato se po sedmem odstavku 141.a člena ZPP šteje, da je bila vročitev opravljena dne _____ <datum – naslednji dan po poteku 15 dnevne roka>.«.

(4) Potrdilo o opravljeni elektronski vročitvi na podlagi fikcije iz drugega odstavka tega člena mora vsebovati:

1. podatke o sodišču (pošiljatelj),

2. podatke o naslovniku in

3. besedilo z naslednjo vsebino:

»Potrjujemo,

– da je naslovnik pošiljke z oznako _____ <oznaka dokumenta, ki jo je ob odpravi določil informacijski sistem e-sodstvo> to pošiljko prevzel na podlagi fikcije po šestem odstavku 141.a člena ZPP, zato se šteje, da je bila vročitev opravljena dne _____ <datum – prevzema ene izmed pošiljk>.«.

33. člen

(potrdilo o opravljeni elektronski vročitvi pri navadnem vročanju)

Potrdilo o opravljeni elektronski vročitvi pri navadnem vročanju mora vsebovati:

1. podatke o sodišču (pošiljatelj),

2. podatke o naslovniku in

3. besedilo z naslednjo vsebino:

»Potrjujemo,

– da je bila pošiljka z oznako _____ <oznaka dokumenta, ki jo je ob odpravi določil informacijski sistem e-sodstvo> vročena naslovniku dne _____ <datum, ko je bila pošiljka skupaj z elektronskim obvestilom dostavljena v naslovnikov varen elektronski predal>.«.

6. PREHODNE DOLOČBE IN KONČNA DOLOČBA

34. člen

(začetek uporabe pravil o varnostni shemi)

Drugi odstavek 13. člena ter 14. in 15. člen tega pravilnika se za skupino kvalificiranih uporabnikov iz 6. točke šestega odstavka 10. člena tega pravilnika začnejo uporabljati po izdaji predpisa iz 25. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 52/07).

35. člen

(domneva o obstoju dovoljenja za varno elektronsko vročanje)

Šteje se, da ima izvajalec storitev varnega elektronskega vročanja, ki ima ob uveljavitvi tega pravilnika s Centrom za informatiko sklenjeno pogodbo v skladu s Pravilnikom o elektronskem poslovanju v civilnih sodnih postopkih (Uradni list RS, št. 64/10, 23/11 in 67/15), dovoljenje ministra za pravosodje za varno elektronsko vročanje.

36. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem začetka veljavnosti tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o elektronskem poslovanju v civilnih sodnih postopkih (Uradni list RS, št. 64/10, 23/11 in 67/15).

37. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati 14. septembra 2017.

Št. 007-130/2017

Ljubljana, dne 11. septembra 2017

EVA 2017-2030-0006

mag. Goran Klemenčič l.r.
Minister
za pravosodje

2336. Pravilnik o ovojnicah za vročanje po pošti v pravnem postopku

Na podlagi osmega odstavka 149. člena Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17) izdaja minister za pravosodje

PRAVILNIK o ovojnicah za vročanje po pošti v pravnem postopku

1. člen

(vsečina)

(1) Ta pravilnik določa obliko, vsebino in način izpolnjevanja ovojnic za vročanje po pošti v skladu z Zakonom o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17; v nadaljnjem besedilu: zakon).

(2) Ta pravilnik določa obliko, vsebino in način izpolnjevanja ovojnic za vročanje po pošti, primerne za tiskanje z

laserskimi in matričnimi tiskalniki, in ovojnice za vročanje po pošti, primerne za strojno izpolnjevanje in kuvertiranje.

(3) Ta pravilnik določa ovojnico za vročanje, če je potrebno pismo vročiti osebno v skladu s 142. členom zakona (v nadaljnjem besedilu: ovojnica za osebno vročanje) ali če se pismo vroča navadno v skladu s 140. in 141. členom zakona (v nadaljnjem besedilu: ovojnica za navadno vročanje).

(4) Ministrstvo za pravosodje in Vrhovno sodišče Republike Slovenije objavita vzorčne modele ovojnic v slovenskem jeziku na svoji spletni strani.

(5) Izdelovalec ovojnic mora predhodno pridobiti mnenje Ministrstva za pravosodje o vsebinski ustreznosti ovojnice v slovenskem jeziku in dvojezičnih ovojnic ter mnenje Centra za informatiko pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije o tehnični ustreznosti ovojnice.

2. člen

(barve)

Osnovna barva celotne ovojnice je bela, barva predtiskanih podatkov na ovojnicah modra (barvna skala Pantone 2995 U), razen oznake »AR«, ki je rdeče barve (barvna skala Pantone Red 32 U), barva izpisanih spremenljivih podatkov pa je črna.

3. člen

(večje pošiljke)

Za vročanje listin večje izmere ali obsega, ki jih ni mogoče pošiljati v ovojnicah, določeni s tem pravilnikom, se uporabljajo večje standardne ovojnice s pritrjenimi vročilnicami z ustrežno vsebino, določeno s tem pravilnikom.

4. člen

(dvojezične ovojnice)

Na območju občin, kjer sta pri sodišču poleg slovenskega jezika uradna jezika tudi jezik italijanske ali madžarske narodne skupnosti, mora biti besedilo na ovojnicah napisano tudi v italijanskem ali madžarskem jeziku, če stranka v postopku uporablja italijanski ali madžarski jezik.

OVOJNICA ZA VROČANJE PO POŠTI, PRIMERNA ZA TISK NA LASERSKIH IN MATRIČNIH TISKALNIKIH

5. člen

(ovojnica)

(1) Ovojnica je izdelana kot večslojna tiskovina. Na levi polovici zgornjega sloja je pritrjen dodatni sloj (v nadaljnjem besedilu: vročilnica). V smeri izpisa ima zgornji sloj ovojnice podaljšek, ki je namenjen obvestiloma o prispelem pismu in obvestiloma sodišču o opravljeni vročitvi.

(2) Ovojnica je pravokotne oblike.

(3) Ovojnica za laserski tiskalnik je širine 210 mm in dolžine 148 mm. Zgornji sloj ovojnice je podaljšan v smeri izpisa za 149 mm, tako da je ovojnica skupaj s podaljškom dolga 297 mm.

(4) Format ovojnice za matrični tiskalnik je isti kot za ovojnico za laserski tiskalnik, temu so dodana vodila v širini 20 mm na vsaki strani. Format ovojnice s podaljškom je poravnat s spodnjim robom. Skupna dolžina ovojnice s podaljškom za iglični tiskalnik je 12" (dvanajst ameriških inčev) – v skladu z računalniškimi standardi za tiskalnike.

(5) Ovojnica je zlepljena po zgornjem, spodnjem in desnem robu, na levem robu pa ima pritrjen silikonski trak z lepilom za zapiranje ovojnice po vlaganju listin.

(6) Ovojnica je z notranje strani opremljena s številčnim rastrom, ki ohranja zaupnost vsebine.

(7) Ovojnica ima v spodnjem levem robu izpisano oznako VR-MP-5.

(8) Ovojnica mora biti pripravljena tako, da jo vodila tiskalnika skozi mehanizem vlečejo enakomerno, da skozi tiskalnik teče gladko in da se papir ob tiskanju ne guba.

6. člen
(vročilnica)

(1) Vročilnica ima obliko pokončnega pravokotnika, ki je 134 mm od levega roba ovojnice navpično in 104 mm od spodnjega roba ovojnice vodoravno nakazan s perforiranimi nizi.

(2) Na vročilnici je zgoraj napis »VROČILNICA«, pod njim pa z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 60 x 18 mm, kamor se izpiše črna koda s številko sprejemne pošte in številko priporočene pošiljke. Pod tem pravokotnikom je napis »ŠTEVILKA:«, pod njim je napis »VSEBINA:« in pod njim navpičen napis »PREJEMNIK VROČILNICE:«. Ob napisu je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je prejemnik vročilnice. Pod njim je črna razpredelnica, velikosti 80 x 17 mm, za vpis datuma in podpisa ob neuspeli vročitvi. Pod črno razpredelnico je navpičen napis »NASLOVNIK PISMA:« in ob njem z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je naslovnik pisma.

(3) Črna razpredelnica iz prejšnjega odstavka je razdeljena na tri stolpce. V levem stolpcu, širine 18 mm, je napis »Naslovnik obveščen o prispelem pismu«. Druga dva stolpca sta enako široka in enakomerno razdeljena na dve vrstici. V srednji zgornji vrstici je napis »datum«, prazna vrstica pod njim pa je razdeljena na osem enakih pravokotnikov, ki so namenjeni vpisu datuma, ko je vročevalec naslovniku pisma pustil obvestilo. V desni zgornji vrstici je napis »podpis«, spodnja prazna desna vrstica pa je namenjena podpisu vročevalca, ki je pustil obvestilo.

(4) Na hrbtni strani vročilnice je besedilo: »Potrjujem, da sem dne«, temu besedilu sledi prostor za datum vročitve, ki mora biti dovolj velik, da prejemnik pisma z besedo napiše datum prejema pisma. Za njim je besedilo »prejel navedeno pismo.«. Za tem je prostor za podpis prejemnika in za pripombe vročevalca, na desni strani pa prostor za krog, ki je namenjen odtisu poštnega žiga. Pod prostorom za pripombe vročevalca je za besedilo »(izpolni v primeru navadne vročitve, ko je naslovniku pismo puščeno v predalčniku ali poštne predalu)« natisnjeno besedilo:

»1. Ker vročevalec danes pisma ni mogel izročiti niti naslovniku niti odraslemu članu gospodinjstva, je pismo pustil v naslovnikovem predalčniku.

2. Glede na dogovor pošte z naslovnikom, da se mu vroča v p.p., je bilo pismo dne puščeno v njegovem p.p. V, dne (podpis vročevalca)«.

7. člen

(desna polovica sprednje strani ovojnice)

(1) Na desni polovici sprednje strani ovojnice je levo zgoraj napis »ŠTEVILKA:«, pod njim napis »VSEBINA:« in pod njim navpičen napis »POŠILJATELJ:«. Ob njem je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je pošiljatelj. Pod njim je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 60 x 18 mm, kamor se izpiše črna koda s številko sprejemne pošte in številko priporočene pošiljke.

(2) Desno od tega pravokotnika je v pravokotniku velikosti 28 x 13 mm oznaka »AR«, pod njim pa napis »OSEBNO! ZPP«.

(3) Pod temi običajnimi poštnimi oznakami je navpičen napis »NASLOVNIK:« in ob njem z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 80 x 27 mm, namenjen vpisu podatkov o naslovniku pisma.

8. člen

(zadnja stran ovojnice)

(1) Na zadnji strani ovojnice brez perforacij je nad podaljškom besedilo »1) OBVESTILO O PRISPELEM PISMU (izpolni v primeru osebne vročitve)«. Pod tem je natisnjeno naslednje besedilo:

»1. Dne vročevalec pisma ni mogel izročiti niti naslovniku niti odraslemu članu gospodinjstva, zato je v

njegovem hišnem predalčniku / izpostavljenem predalčniku / na vratih njegovega stanovanja (označil) pustil obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 15 dni, v katerem ga mora prevzeti.

2. Glede na dogovor pošte z naslovnikom, da se mu vroča v p.p., je bilo dne v njegovem p.p. puščeno obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 15 dni, v katerem ga mora prevzeti.

V, dne

Podpis vročevalca

(2) Pod tem je besedilo »2) OBVESTILO O PRISPELEM PISMU (izpolni v primeru navadne vročitve, ko je naslovniku pismo puščeno v predalčniku ali poštne predalu)«. Pod tem je natisnjeno naslednje besedilo:

»1. Ker vročevalec danes pisma ni mogel izročiti niti vam niti odraslemu članu vašega gospodinjstva, je pismo pustil v vašem predalčniku. Šteje se, da je bila vročitev opravljena na dan, ko je bilo pismo puščeno v predalčniku (člen 141/1 ZPP).

2. Glede na vaš dogovor s pošto, da se vam vroča v p.p., je bilo pismo dne puščeno v vašem p.p. Šteje se, da je bila vročitev opravljena na dan, ko je bilo pismo puščeno v p.p. (člen 139.b/4 ZPP).

V, dne

Podpis vročevalca

(3) Pod tem je besedilo »3) OBVESTILO O PRISPELEM PISMU (izpolni v primeru navadne vročitve, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben ali je poštne predal poln)«. Pod tem je natisnjeno naslednje besedilo:

»1. Dne vročevalec pisma ni mogel izročiti niti naslovniku niti odraslemu članu gospodinjstva. Naslovnik nima predalčnika oziroma je njegov predalčnik neuporaben. Zato je na vratih njegovega stanovanja pustil obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 30 dni, v katerem ga mora prevzeti. Šteje se, da je bila vročitev opravljena na dan, ko je bilo obvestilo o vročitvi pritrjeno na vrata stanovanja (člen 141/2 ZPP).

2. Naslovnik je s pošto dogovorjen, da se mu vroča v p.p. Ker je bil ta poln, je bilo v njem dne puščeno obvestilo, da je pisanje vrnjeno sodišču (člen 139.b/4 ZPP).

V, dne

Podpis vročevalca

9. člen

(podaljšek)

(1) Podaljšek, ki je namenjen obvestilom o prispelem pismu in obvestilom sodišču o opravljeni vročitvi, je križno razdeljen na štiri enako velike dele.

(2) Zgornja dva dela podaljška sta namenjena obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi pisma, ki se vroča osebno v skladu s 142. členom ali drugim in tretjim odstavkom 139.b člena zakona, in obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi pisma, ki se vroča navadno v skladu s 140. in 141. členom ali četrtim odstavkom 139.b člena zakona. Med seboj sta ločena z navpičnim perforirnim nizom po sredini.

(3) Spodnja dva dela sta namenjena obvestilu o prispelem pismu, ki se vroča osebno v skladu s 142. členom ali drugim in tretjim odstavkom 139.b člena zakona, in obvestilu o prispelem pismu, ki se vroča navadno v skladu s 140. in 141. členom ali četrtim odstavkom 139.b člena zakona, ki sta od obvestil sodišču ločena z vodoravnim perforirnim nizom, med seboj pa sta ločena z navpičnim perforirnim nizom po sredini.

10. člen

(obvestilo sodišču o opravljeni vročitvi pisma, ki se vroča osebno)

(1) Na obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi na levi strani zgornjega dela podaljška je na sprednji strani zgoraj na sredini besedilo »OBVESTILO SODIŠČU O OPRAVLJENI VROČITVI«, pod katerim je besedilo »(izpolni v primeru osebne vročitve)«, pod njim je prostor za izpis črne kode s številko sprejemne pošte in številko priporočene pošiljke, pod njim pa

na levi strani napis »ŠTEVILKA:«, pod njim napis »VSEBINA:« in pod njim napis »PREJEMNIK OBVESTILA:«. Pod slednjim je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti največ 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je prejemnik obvestila o opravljeni vročitvi. Pod njim je napis »NASLOVNIK PISMA:«, pod njim pa z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti največ 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je naslovnik pisma.

(2) Na zadnji strani je natisnjeno naslednje besedilo:

»Pisma ob poskusu vročitve ni bilo mogoče izročiti niti naslovniku niti odraslemu članu gospodinjstva / Pismo se vroča v naslovnikov p.p. (označi!). Zato je vročevalec dne v njegovem hišnem predalčniku / izpostavljenem predalčniku / na vratih njegovega stanovanja / v njegovem p.p. (označi!) pustil obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 15 dni, v katerem ga mora prevzeti. Naslovnik pisma v tem roku ni prevzel.

– Zato mu je bilo pismo po preteku tega roka puščeno v hišnem predalčniku / izpostavljenem predalčniku / p.p. (označi!).

– Ker naslovnik nima hišnega oziroma izpostavljenega predalčnika / je predalčnik neuporaben / je p.p. poln (označi!), se pismo vrača sodišču.

V dne
Podpis vročevalca

11. člen

(obvestilo sodišču o opravljeni vročitvi pisma, ki se vroča navadno)

(1) Na obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi na desni strani zgornjega dela podaljška je na sprednji strani zgoraj na sredini besedilo »OBVESTILO SODIŠČU O OPRAVLJENI VROČITVI«, pod katerim je besedilo »(izpolni v primeru navadne vročitve, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben ali je poštni predal poln)«, pod njim je prostor za izpis črtne kode s številko sprejemne pošte in številko priporočene pošiljke, pod njim pa na levi strani napis »ŠTEVILKA:«, pod njim napis »VSEBINA:« in pod njim napis »PREJEMNIK OBVESTILA:«. Pod slednjim je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti največ 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je prejemnik obvestila o opravljeni vročitvi. Pod njim je napis »NASLOVNIK PISMA:«, pod njim pa z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti največ 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je naslovnik pisma.

(2) Na zadnji strani je natisnjeno naslednje besedilo:

»1. Pisma ob poskusu vročitve ni bilo mogoče izročiti niti naslovniku niti odraslemu članu gospodinjstva. Ker naslovnik nima predalčnika oziroma je ta neuporaben, je vročevalec dne na vratih njegovega stanovanja pustil obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 30 dni, v katerem ga mora prevzeti. Šteje se, da je bila vročitev opravljena na dan, ko je bilo to obvestilo pritrjeno na vrata stanovanja (člen 141/2 ZPP).

2. Naslovnik je s pošto dogovorjen, da se mu vroča v p.p. Ker je bil ta poln, je bilo v njem dne puščeno obvestilo, da je pisanje vrnjeno sodišču (člen 139.b/4 ZPP).

V dne
Podpis vročevalca

12. člen

(obvestilo o prispeltem pismu, ki se vroča osebno)

(1) Na obvestilu o prispeltem pismu na levi strani spodnjega dela podaljška je na sprednji strani za besedilom »OBVESTILO O PRISPELEM PISMU«, pod katerim je besedilo »(izpolni v primeru osebne vročitve)«, kateremu sledi prostor za osebno ime in naslov naslovnika, natisnjeno naslednje besedilo:

»Čaka vas priporočeno pismo opr. št., vročilnica št., pošiljatelj Ker vročevalec danes pisma ni mogel izročiti niti vam niti odraslemu članu vašega gospodinjstva / Ker se vam po dogovoru s pošto pismo vroča v p.p. (označi!), lahko pismo prevza-

mete na pošti v 15 dneh od dalje v delovnem času pošte, danes pa od do ure.

V dne

Podpis vročevalca

(2) Na zadnji strani obvestila je natisnjeno naslednje besedilo:

»Pravni pouk

Če pisma v tem roku ne boste prevzeli, bo sodišče štel, da je vročitev opravljena po poteku tega roka. Po poteku tega roka bo pismo puščeno v vašem hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku ali poštnem predalu. Če predalčnika nimate ali je neuporaben ali bo vaš poštni predal poln, bo pismo vrnjeno sodišču, ki je odredilo vročitev (člen 142. oziroma 139/2 in 3 ZPP).«.

13. člen

(obvestilo o prispeltem pismu, ki se vroča navadno)

(1) Na obvestilu o prispeltem pismu na desni strani spodnjega dela podaljška je na sprednji strani za besedilom »OBVESTILO O PRISPELEM PISMU«, pod katerim je besedilo »(izpolni v primeru navadne vročitve, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben ali je poštni predal poln)«, kateremu sledi prostor za osebno ime in naslov naslovnika, natisnjeno naslednje besedilo:

»Za vas je prispelo priporočeno pismo opr. št., vročilnica št., pošiljatelj

1. Ker vročevalec danes pisma ni mogel izročiti niti vam niti odraslemu članu vašega gospodinjstva in ker nimate predalčnika oziroma je neuporaben, je bilo pismo vrnjeno pošti kjer ga lahko prevzamete v 30 dneh od dalje v delovnem času pošte, danes pa od do ure.

2. Ker ste s pošto dogovorjeni, da se vam vroča v p.p., ki je bil dne poln, je bilo pismo vrnjeno sodišču (člen 139.b/4 ZPP).

V dne

Podpis vročevalca

(2) Na zadnji strani obvestila je natisnjeno naslednje besedilo:

»Pravni pouk

1. Če pisma v tem roku ne boste prevzeli, bo vrnjeno sodišču, ki je odredilo vročitev. Šteje se, da je vročitev opravljena na dan, ko je bilo to obvestilo pritrjeno na vaših vratih (člen 141/2 ZPP).

2. Ker ste s pošto dogovorjeni, da se vam vroča v poštni predal, ki je bil ob poskusu vročitve poln, je bilo pismo vrnjeno sodišču. Šteje se, da je bila vročitev s tem opravljena (člen 139.b/4 ZPP).«.

14. člen

(razporeditev besedila)

(1) Razporeditev besedila na obvestilih je takšna, da omogoča izpis spremenljivih podatkov in lastnoročne vpise vročevalca in prejemnika.

(2) Minister za pravosodje s tehničnim navodilom natančneje določi fiksirane pozicije in velikost posameznih polj na podaljšani ovojnici.

15. člen

(izpolnjevanje)

(1) Sprednjo stran ovojnice v celoti, z izjemo črtne razpredelnice iz tretjega odstavka 6. člena tega pravilnika, izpolni sodišče s spremenljivimi podatki in črtnima kodama.

(2) Če se pismo vroča osebno, sodišče na obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi na levi strani podaljška ob vnosu spremenljivih podatkov izpolni vse podatke, in sicer postavki »ŠTEVILKA:« in »VSEBINA:« z enakimi vsebinami, kot na sprednji strani ovojnice, pod tem pa podatke o prejemniku obvestila o opravljeni vročitvi in o naslovniku pisma. Sodišče

prav tako na obvestilu o prispelem pismu na levi strani podaljška izpolni prve tri podatke, in sicer: naslovnik pisma, številko priporočenega pisma s številko vročilnice v numeričnem zapisu in podatek, od kje je to priporočeno pismo. Besedilo desnega obvestila sodišču o opravljeni vročitvi in desnega obvestila o prispelem pismu se prečrta.

(3) Če se pismo vroča navadno, se na sprednji strani ovojnice prečrta oznaka »OSEBNO!«. Sodišče na obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi na desni strani podaljška ob vnosu spremenljivih podatkov izpolni vse podatke, in sicer postavki »ŠTEVILKA:« in »VSEBINA:« z enakimi vsebinami, kot na sprednji strani ovojnice, pod tem pa podatke o prejemniku obvestila o opravljeni vročitvi in o naslovniku pisma. Sodišče prav tako na obvestilu o prispelem pismu na desni strani podaljška izpolni prve tri podatke, in sicer: naslovnik pisma, številko priporočenega pisma s številko vročilnice v numeričnem zapisu in podatek, od kje je to priporočeno pismo. Besedilo levega obvestila sodišču o opravljeni vročitvi in levega obvestila o prispelem pismu se prečrta.

16. člen

(prepogib)

Po izpisu spremenljivih podatkov in vstavljanju listin se ovojnica in podaljšek ovojnice, na katerem so obvestila, prepognejo v V-zgib v skladu s poštnimi standardi.

OVOJNICA ZA VROČANJE PO POŠTI, PRIMERNA ZA STROJNO KUVERTIRANJE

17. člen

(ovojnica)

(1) Ovojnica za vročanje po pošti, primerna za strojno kuvertiranje, je pravokotna kuverta standardne oblike in dimenzij C5, ki ima na sprednji strani prilepljen zavihek z obvestilom o prispelem pismu, obvestilom sodišču o opravljeni vročitvi in vročilnico.

(2) Ovojnica je z notranje strani opremljena s številčnim rastrom, ki ohranja zaupnost vsebine.

(3) Ovojnica ima v spodnjem levem robu izpisano oznako VR-MP-5OS, če se pismo vroča osebno, ali oznako VR-MP-5NS, če se pismo vroča navadno.

(4) Na desni strani ovojnice je ob desnem robu navpična reža velikosti 10 mm x 45 mm, ki je namenjena čitalcu črtne kode vsebine pisma.

18. člen

(zavihek)

(1) Zgornja polovica zavihka na sprednji strani ovojnice je na levi strani namenjena vročilnici in na desni strani obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi, ki sta z navpičnim perforirnim nizom po sredini razdeljena na dva enako velika dela, velikosti najmanj 95 x 58 mm, na ostalih straneh pa s perforirnimi nizi od preostanka ovojnice.

(2) Zgornji levi rob vročilnice in zgornji desni rob obvestila sodišču o opravljeni vročitvi sta od zavihka ločena tako, da omogočata ločitev z ovojnice.

(3) Levi del spodnje polovice zavihka je namenjen obvestiloma o prispelem pismu, ki jih vročevalec pusti za naslovnik pisma v skladu s 142. členom ali drugim in tretjim odstavkom 139.b člena zakona (osebna vročitev) ali s 140. in 141. členom ali četrtem odstavkom 139.b člena zakona (navadna vročitev).

(4) Desni del zgornje polovice zavihka je namenjen obvestiloma sodišču o opravljeni vročitvi.

19. člen

(vsebinska obvestila o prispelem pismu in obvestila sodišču o opravljeni vročitvi, če se pismo vroča osebno)

(1) Na obvestilu o prispelem pismu je na sprednji strani navpično na levi strani napis »OBVESTILO O PRISPELEM

PISMU«, ob njem napis »Naslovnik:«, kateremu sledi prostor za osebno ime in naslov naslovnika, pod tem pa natisnjeno naslednje besedilo:

»Čaka vas priporočeno pismo opr. št., vročilnica št., pošiljatelj Ker vročevalec danes pisma ni mogel izročiti niti vam niti odraslemu članu vašega gospodinjstva / Ker se vam po dogovoru s pošto pismo vroča v p.p. (označi!), lahko pismo prevzamete na pošti v 15 dneh od dalje v delovnem času pošte, danes pa od do ure. V dne«, za katerim je osem enakih pravokotnikov, v katere se s številkami vpisujejo dan, mesec in leto. Pod tem je besedilo:

»Podpis vročevalca«.

(2) Na zadnji strani obvestila je natisnjeno naslednje besedilo:

»Pravni pouk

Če pisma v tem roku ne boste prevzeli, bo sodišče štel, da je vročitev opravljena po poteku tega roka. Po poteku tega roka bo pismo puščeno v vašem hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku ali poštnem predalu. Če predalčnika nimate ali je neuporaben ali bo vaš poštni predal poln, bo pismo vrnjeno sodišču, ki je odredilo vročitev (člen 142. oziroma 139.b/2 in 3 ZPP).«.

(3) Na obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi je na sprednji strani navpično na levi strani besedilo »OBVESTILO SODIŠČU O OPRAVLJENI VROČITVI«, ob njem je prostor, kamor se izpiše črtna koda s številko sprejemne pošte in številko priporočene pošiljke. Pod tem je na levi strani napis »ŠTEVILKA:«, pod njim napis »VSEBINA:« Pod slednjim je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je prejemnik obvestila o opravljeni vročitvi. Pod njim je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je naslovnik pisma.

(4) Na zadnji strani je natisnjeno naslednje besedilo:

»Pisma ob poskusu vročitve ni bilo mogoče izročiti niti naslovniku niti odraslemu članu gospodinjstva / Pismo se vroča v naslovnikov p.p. (označi!). Zato je vročevalec dne«, čemur sledi osem enakih pravokotnikov, v katere se s številkami vpisujejo dan, mesec in leto, in besedilo: »v njegovem hišnem predalčniku / izpostavljenem predalčniku / na vratih njegovega stanovanja / v njegovem p.p. (označi!) pustil obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 15 dni, v katerem ga mora prevzeti.

Naslovnik pisma v tem roku ni prevzel.

– Zato mu je bilo pismo po poteku tega roka puščeno v hišnem predalčniku / izpostavljenem predalčniku / p.p. (označi!).

– Ker naslovnik nima hišnega oziroma izpostavljenega predalčnika / je predalčnik neuporaben / je p.p. poln (označi!), se pismo vrača sodišču.

V dne«, za katerim je osem enakih pravokotnikov, v katere se s številkami vpisujejo dan, mesec in leto. Pod tem je besedilo:

»Podpis vročevalca«.

20. člen

(vsebinska obvestila o prispelem pismu in obvestila sodišču o opravljeni vročitvi, če se pismo vroča navadno)

(1) Na obvestilu o prispelem pismu je na sprednji strani navpično na levi strani besedilo »OBVESTILO O PRISPELEM PISMU«, ob njem je besedilo »(izpolni v primeru navadne vročitve, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben ali je poštni predal poln)«, pod njim pa je za napisom »Naslovnik:«, kateremu sledi prostor za osebno ime in naslov naslovnika, natisnjeno naslednje besedilo:

»Za vas je prispelo priporočeno pismo opr. št., vročilnica št., pošiljatelj«.

1. Ker vročevalec danes pisma ni mogel izročiti niti vam niti odraslemu članu vašega gospodinjstva in ker nimate predalčnika oziroma je neuporaben, je bilo pismo vrnjeno pošti kjer ga lahko prevzamete

v 30 dneh od dalje v delovnem času pošte, danes pa od do ure.

2. Ker ste s pošto dogovorjeni, da se vam vroča v p.p., ki je bil dne poln, je bilo pismo vrnjeno sodišču (člen 139.b/4 ZPP).

V, dne«, za katerim je osem enakih pravokotnikov, v katere se s števkami vpisujejo dan, mesec in leto. Pod tem je besedilo:

»Podpis vročevalca«.

(2) Na zadnji strani obvestila je natisnjeno naslednje besedilo:

»Pravni pouk

1. Če pisma v tem roku ne boste prevzeli, bo vrnjeno sodišču, ki je odredilo vročitev. Šteje se, da je bila vročitev opravljena na dan, ko je bilo to obvestilo pritrjeno na vaših vratih (člen 141/2 ZPP).

2. Ker ste s pošto dogovorjeni, da se vam vroča v poštni predal, ki je bil ob poskusu vročitve poln, je bilo pismo vrnjeno sodišču. Šteje se, da je bila vročitev s tem opravljena (člen 139.b/4 ZPP).

(3) Na obvestilu sodišču o opravljeni vročitvi je na sprednji strani navpično na levi strani besedilo »OBVESTILO SODIŠČU O OPRAVLJENI VROČITVI«, ob njem je prostor, kamor se izpiše črna koda s številko sprejemne pošte in številko priporočene pošiljke. Pod tem je na levi strani napis »ŠTEVILKA:«, pod njim napis »VSEBINA:« Pod slednjim je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je prejemnik obvestila o opravljeni vročitvi. Pod njim je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti 80 x 27 mm, kamor se vpiše, kdo je naslovnik pisma.

(4) Na zadnji strani je natisnjeno naslednje besedilo:

»1. Pisma ob poskusu vročitve ni bilo mogoče izročiti niti naslovniku niti odraslemu članu gospodinjstva. Ker naslovnik nima predalčnika oziroma je ta neuporaben, je vročevalc dne«, čemur sledi osem enakih pravokotnikov, v katere se s števkami vpisujejo dan, mesec in leto, in besedilo: »na vratih njegovega stanovanja pustil obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 30 dni, v katerem ga mora prevzeti. Šteje se, da je bila vročitev opravljena na dan, ko je bilo to obvestilo pritrjeno na vrata stanovanja (člen 141/2 ZPP).

2. Naslovnik je s pošto dogovorjen, da se mu vroča v p.p. Ker je bil ta poln, je bilo v njem dne«, čemur sledi osem enakih pravokotnikov, v katere se s števkami vpisujejo dan, mesec in leto, in besedilo: »puščeno obvestilo, da je pisanje vrnjeno sodišču. Šteje se, da je bila vročitev s tem opravljena (člen 139.b/4 ZPP).

V, dne«, za katerim je osem enakih pravokotnikov, v katere se s števkami vpisujejo dan, mesec in leto. Pod tem je besedilo:

»Podpis vročevalca«.

21. člen (vročilnica)

(1) Vročilnica ima obliko pokončnega pravokotnika, velikosti najmanj 95 x 95 mm, ki je na levi in zgornji strani od ovojnice ločen s perforirnimi nizi, na desni strani je s perforirnim nizom ločen od obvestila o sodišču o opravljeni vročitvi, na spodnji strani pa je s perforirnim nizom ločen od obvestila o prispelem pismu.

(2) Na vročilnici je navpično na levi strani napis »VROČILNICA«, ob njem je na zgornji strani z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti najmanj 80 x 19 mm, kamor se izpiše črna koda s številko sprejemne pošte in številko priporočene pošiljke. Pod tem pravokotnikom je napis »ŠTEVILKA:«, pod njim je napis »VSEBINA:« in pod njim z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti najmanj 80 x 16 mm, kamor se vpiše, kdo je prejemnik vročilnice.

(3) Pod njim je na levi strani napis »Naslovnik obveščen o prispelem pismu«, desno od katerega je osem enakih pravokotnikov, namenjenih vpisu datuma, ko je vročevalc naslovniku pisma pustil obvestilo, in nad katerimi je napis »Datum«. Desno

od le-teh je prostor namenjen podpisu vročevalca, ki je pustil obvestilo ob neuspeli vročitvi, nad katerim je napis »Podpis«.

(4) Pod tem je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti najmanj 80 x 17 mm, kamor se vpiše, kdo je naslovnik pisma.

(5) Če se pismo vroča osebno v skladu s 142. členom zakona, je na hrbtni strani vročilnice besedilo: »Potrjujem, da sem dne«, temu besedilu sledi prostor za datum vročitve, pod katerim je besedilo »(dan, mesec z besedami)«. Prostor za datum vročitve mora biti dovolj velik, da prejemnik pisma z besedo napiše datum prejema pisma. Pod njim je osem enakih pravokotnikov in besedilo »(dan, mesec, leto s števkami)«, pod njim pa besedilo »prejel navedeno pismo.«. Za tem je prostor za podpis prejemnika in za pripombe vročevalca, na desni strani pa prostor za krog, ki je namenjen odtisu poštnega žiga.

(6) Če se pismo vroča navadno, se na hrbtni strani vročilnice pod besedilom iz prejšnjega odstavka, za besedilom »(izpolni v primeru navadne vročitve, ko je naslovniku pismo puščeno v predalčniku ali poštnem predalu)« doda besedilo:

»1. Ker vročevalc danes pisma ni mogel izročiti niti naslovniku niti odraslemu članu gospodinjstva, je pismo pustil v naslovnikovem predalčniku.

2. Glede na dogovor pošte z naslovnikom, da se mu vroča v p.p., je bilo pismo dne puščeno v njegovem p.p.

V, dne (podpis vročevalca)«.

22. člen

(desna polovica spodnjega dela sprednje strani ovojnice)

(1) Na desni polovici spodnjega dela sprednje strani ovojnice, ki je z ovojnico trajno povezan, je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti najmanj 80 x 19 mm, kamor se izpiše črna koda s številko sprejemne pošte in številko priporočene pošiljke. Pod tem pravokotnikom je napis »ŠTEVILKA:«, pod njim je napis »VSEBINA:« in pod njim z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti najmanj 80 x 20 mm, kamor se vpiše, kdo je pošiljatelj. Pod tem je z vogalnimi črtami označen pravokotnik, velikosti najmanj 80 x 24 mm, kamor se vpiše, kdo je naslovnik pisma.

(2) Desno od pravokotnika, kamor se vpiše, kdo je pošiljatelj, je v pravokotniku velikosti najmanj 20 x 12 mm oznaka »AR«, pod njim pa napis »OSEBNO! ZPP«, če se pismo vroča osebno, ali »NAVADNO! ZPP«, če se pismo vroča navadno.

23. člen

(zadnja stran ovojnice)

(1) Če se pismo vroča osebno, je na zadnji strani ovojnice besedilo »OBVESTILO O PRISPELEM PISMU«, pod katerim je natisnjeno naslednje besedilo:

»1. Dne«, čemur sledi osem enakih pravokotnikov, v katere se s števkami vpisujejo dan, mesec in leto, in besedilo: »vročevalc pisma ni mogel izročiti niti naslovniku niti odraslemu članu gospodinjstva, zato je v njegovem hišnem predalčniku / izpostavljenem predalčniku / na vratih njegovega stanovanja (označi!) pustil obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 15 dni, v katerem ga mora prevzeti.

2. Glede na dogovor pošte z naslovnikom, da se mu vroča v p.p., je bilo dne«, čemur sledi osem enakih pravokotnikov, v katere se s števkami vpisujejo dan, mesec in leto, in besedilo: »v njegovem p.p. puščeno obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 15 dni, v katerem ga mora prevzeti.

V, dne
Podpis vročevalca«.

(2) Če se pismo vroča navadno, je na zadnji strani ovojnice besedilo »1) OBVESTILO O PRISPELEM PISMU (izpolni v primeru navadne vročitve, ko je naslovniku pismo puščeno v predalčniku ali poštnem predalu)«. Pod tem je natisnjeno naslednje besedilo:

»1. Ker vročevalc danes«, čemur sledi osem enakih pravokotnikov, v katere se s števkami vpisujejo dan, mesec in

leto, in besedilo: »pisma ni mogel izročiti niti vam niti odrasle-
mu članu gospodinjstva, je pismo pustil v vašem predalčniku.
Šteje se, da je bila vročitev opravljena na dan, ko je bilo pismo
puščeno v predalčniku (člen 141/1 ZPP).

2. Glede na vaš dogovor s pošto, da se vam vroča v p.p.,
je bilo pismo dne«, čemur sledi osem enakih pravokotnikov, v
katere se s števkami vpisujejo dan, mesec in leto, in besedilo:
»puščeno v vašem p.p. Šteje se, da je bila vročitev opravljena
na dan, ko je bilo pismo puščeno v p.p. (člen 139.b/4 ZPP).

V, dne

Podpis vročevalca

(3) Pod tem je besedilo »2) OBVESTILO O PRISPELEM
PISMU (izpolni v primeru navadne vročitve, ko naslovnik nima
predalčnika ali je ta neuporaben ali je poštni predal poln)«. Pod
tem je natisnjeno naslednje besedilo:

»1. Dne«, čemur sledi osem enakih pravokotnikov, v ka-
tere se s števkami vpisujejo dan, mesec in leto, in besedilo:
»vročevalec pisma ni mogel izročiti niti naslovniku niti odrasle-
mu članu gospodinjstva. Naslovnik nima predalčnika oziroma
je njegov predalčnik neuporaben. Zato je na vratih njegovega
stanovanja pustil obvestilo, kje je pismo, z navedbo roka 30
dni, v katerem ga mora prevzeti. Šteje se, da je bila vročitev
opravljena na dan, ko je bilo obvestilo o vročitvi pritrjeno na
vrata stanovanja (člen 141/2 ZPP).

2. Naslovnik je s pošto dogovorjen, da se mu vroča v p.p.
Ker je bil ta poln, je bilo v njem dne«, čemur sledi osem enakih
pravokotnikov, v katere se s števkami vpisujejo dan, mesec
in leto, in besedilo: »puščeno obvestilo, da je pisanje vrnjeno
sodišču. Šteje se, da je bila vročitev s tem opravljena (člen
139.b/4 ZPP).

V, dne

Podpis vročevalca

24. člen

(razporeditev besedila)

Razporeditev besedila na obvestilih je takšna, da omogo-
ča izpis spremenljivih podatkov in lastnoročne vpise vročevalca
in prejemnika.

25. člen

(izpolnjevanje)

(1) Sodišče na obvestilu o prispelem pismu izpolni prve
tri podatke, in sicer: naslovnika pisma, številko priporočenega
pisma s številko vročilnice v numeričnem zapisu in podatek, od
kje je to priporočeno pismo. Na obvestilu sodišču o opravljeni
vročitvi ob vnosu spremenljivih podatkov izpolni vse podatke,
in sicer postavki »ŠTEVILKA:« in »VSEBINA:« z enakimi vse-
binami, kot na desni polovici spodnjega dela sprednje strani
ovojnice, pod tem pa podatke o prejemniku obvestila o opravljeni
vročitvi in o naslovniku pisma.

(2) Sprednjo stran vročilnice in desno polovico spodnje-
ga dela sprednje strani ovojnice v celoti, z izjemo podatkov iz
tretjega odstavka 21. člena tega pravilnika, izpolni sodišče s
spremenljivimi podatki in črtama kodama.

PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

26. člen

(uporaba ovojnic)

Sodišče lahko uporablja ovojnice, določene s Pravilnikom
o ovojnicah za vročanje po pošti v pravnem postopku (Uradni
list RS, št. 53/16), za vročanje pisanj po pošti v pravnem po-
stopku še tri mesece po uveljavitvi tega pravilnika.

27. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati
Pravilnik o ovojnicah za vročanje po pošti v pravnem postopku
(Uradni list RS, št. 53/16).

28. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati 14. septembra 2017.

Št. 007-280/2017

Ljubljana, dne 11. septembra 2017

EVA 2017-2030-0030

mag. Goran Klemenčič l.r.

Minister

za pravosodje

2337. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli

Na podlagi 64. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list
RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10,
87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K) izdaja ministri-
ca za izobraževanje, znanost in šport

PRAVILNIK o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli

1. člen

V pravilniku o nacionalnem preverjanju znanja v osnovni
šoli (Uradni list RS, št. 30/13) se v 3. členu za dvanajsto alinejo
doda nova trinajsta alineja, ki se glasi:

»– z različnimi inštrumenti (kot na primer z anketami,
študiji primerov, intervjuji ali poskusnimi testiranjem) usmerja in
vodi razvoj nacionalnega preverjanja znanja,«.

Dosedanja trinajsta alineja postane štirinajsta alineja.

2. člen

V 4. členu se za četrtim odstavkom doda novi peti odsta-
vek, ki se glasi:

»V predmetnih komisijah za slovenščino, madžarščino,
italijanščino in matematiko lahko sodelujejo tudi konzulenti, ki
jih imenuje državna komisija.«.

Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek.

3. člen

V naslovu in v prvem odstavku 14. člena se črta besedilo
»ob koncu 6. in 9. razreda«.

4. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem
listu Republike Slovenije.

Št. 0070-35/2017

Ljubljana, dne 28. avgusta 2017

EVA 2017-3330-0030

dr. Maja Makovec Brenčič l.r.

Ministrica

za izobraževanje, znanost in šport

2338. Odločba o soglasju k Aktu o ustanovitvi ustanove »Fundacija Mima, ustanova za mlade upe«

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport na pod-
lagi 12. člena Zakona o ustanovah (Uradni list RS, št. 70/05

– uradno prečiščeno besedilo in 91/05 – popr.) in 39. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16) izdaja

O D L O Č B O

o soglasju k Aktu o ustanovitvi ustanove »Fundacija Mima, ustanova za mlade upe«

1. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport izdaja soglasje k Aktu o ustanovitvi ustanove »Fundacija Mima, ustanova za mlade upe«, ki sta jo ustanovila ustanovitelja Humanitarno društvo Rotaract Maribor, Slovenska ulica 2, Maribor, ki ga zastopa Nina Žvajker Golob in Mima Jaušovec, Gregorčičeva ulica 15, Maribor, z notarsko listino opr. št. SV-1492/2016 z dne 7. oktobra 2016, sestavljeno pri notarki Ines Bukovič, Ulica Vita Kraigherja 5, Maribor.

2. »Fundacija Mima, ustanova za mlade upe« ima sedež v Mariboru. Poslovni naslov ob izdaji tega soglasja je: Glavni trg 8, Maribor.

3. Namen ustanove je štipendiranje in financiranje mladih obetavnih športnikov, ki so potrebni finančne pomoči, starostne kategorije do 18. let iz Republike Slovenije s ciljem usmerjanja mladih k vrhunskemu ali kakovostnemu športu.

4. Ustanovitveno premoženje ustanove znaša 1.000 evrov.

5. Člani prve uprave ustanove so:

- Mima Jaušovec, Gregorčičeva ulica 15, Maribor,
- Jon Polanec, Terčeva ulica 37, Maribor,
- Bistra Varl, Černičeva ulica 2, Maribor,
- Marko Tkalec, Razlagova ulica 1, Maribor in
- Nina Golob Žvajker, Maistrova ulica 6, Maribor.

Št. 0070-57/2017/1

Ljubljana, dne 18. avgusta 2017

EVA 2017-3330-0050

dr. Maja Makovec Brenčič l.r.

Ministrica

za izobraževanje, znanost in šport

DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA

2339. Sklepi o razrešitvi predsednic volilnih komisij

Na podlagi 34., 35. in 37. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – ZVDZ-UPB1 in 54/07 – odločba US) je Državna volilna komisija na 6. seji 29. avgusta 2017, sprejela

S K L E P E

o razrešitvi predsednic volilnih komisij

I.

Dolžnosti predsednice volilne komisije volilne enote 300 – Ljubljana Center se razreši:

Martina Erzin.

Martina Erzin opravlja funkcijo predsednice volilne komisije volilne enote 300 – Ljubljana Center do imenovanja novega predsednika.

II.

Dolžnosti predsednice okrajne volilne komisije 208 – Postojna se razreši:

dr. Tadeja Jelovšek.

dr. Tadeja Jelovšek opravlja funkcijo predsednice okrajne volilne komisije 208 – Postojna do imenovanja novega predsednika.

Št. 040-35/2014-623

Ljubljana, dne 31. avgusta 2017

Peter Golob l.r.

Namestnik predsednika

2340. Sklepi o razrešitvah in imenovanjih v okrajnih volilnih komisijah

Na podlagi 34. in 37. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – ZVDZ-UPB1 in 54/07 – odločba US) je Državna volilna komisija na 7. seji 7. 9. 2017 sprejela

S K L E P E

o razrešitvah in imenovanjih v okrajnih volilnih komisijah

V okrajni volilni komisiji 105 – Kranj

se razreši:

– dolžnosti članice:

Brigita Šolar

in

se imenuje:

– za članico:

Nada Pantelič, roj. 8. 3. 1973, stanujoča Zlato polje 3 E, 4000 Kranj.

V okrajni volilni komisiji 108 – Škofja Loka

se razrešita dolžnosti člana:

Blaž Karlin

Marjan Gantar

in

se imenujeta za člana:

Žiga Nastran, roj. 13. 2. 1982, stanujoč Bodovlje 44, Škofja Loka.

Gorazd Jelovšek, roj. 17. 12. 1956, stanujoč Podlubnik 20, 4220 Škofja Loka.

V okrajni volilni komisiji 303 Ljubljana Vič-Rudnik

se razreši:

– dolžnosti namestnice člana:

Petra Marucelj

in

se imenuje:

– za namestnika člana:

Nejc Vesel, roj. 25. 7. 1985, stanujoč V Radno 16, 1351 Brezovica.

V okrajni volilni komisiji 405 – Ljubljana Moste-Polje

se razreši:

– dolžnosti članice:

Tijana Grubor

in

se imenuje:

– za člana:

Andrej Klemenc, roj. 13. 1. 1962, stanujoč Korytkova 27b, 1000 Ljubljana.

Št. 040-35/2017-620

Ljubljana, dne 7. septembra 2017

Anton Gašper Frantar l.r.

Predsednik

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

2341. Certifikacijske specifikacije za letalske karte, namenjene objavi v zborniku letalskih informacij

Na podlagi pete alineje petega odstavka 179.i člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo in 46/16) izdaja direktor Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije naslednje

CERTIFIKACIJSKE SPECIFIKACIJE

za letalske karte, namenjene objavi v zborniku letalskih informacij

1. člen

(vsečina)

(1) S temi certifikacijskimi specifikacijami se določajo zahteve za izdelavo, vzdrževanje in spreminjanje letalskih kart, postopek preverjanja organizacije, dovoljenje in druge zahteve, ki jih mora izpolnjevati organizacija.

(2) Te certifikacijske specifikacije veljajo za organizacije, ki izdelujejo, vzdržujejo in spreminjajo letalske karte (v nadaljnjem besedilu: organizacija), ki se objavijo v Zborniku letalskih informacij.

2. člen

(referenčni dokumenti)

(1) Letalske karte se izdelujejo, vzdržujejo in spreminjajo v skladu z zahtevami Priloge 4 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (*Aeronautical Charts*) (v nadaljnjem besedilu: Priloga 4).

(2) Pri izdelavi, vzdrževanju in spreminjanju letalskih kart organizacija upošteva tudi ustrezne zahteve iz veljavne izdaje Priloge 15 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (*Aeronautical Information Services*), v največji meri pa poskuša slediti tudi priporočenim praksam, kot jih opredeljujejo:

- dokument ICAO Doc 8126 (*Aeronautical Information Services Manual*),
- dokument ICAO Doc 8697 (*Aeronautical Chart Manual*),
- dokumenta ICAO Doc 9859 (*Safety Management Manual (SMM)*),
- dokumenta ICAO Doc 9674 (*World Geodetic System – 1984 (WGS – 84) Manual*).

(3) Seznam v prejšnjem odstavku tega člena ni nujno taksativen. Organizacija je dolžna spremljati spremembe in razvoj zahtev.

4. člen

(postopek preverjanja organizacije in dovoljenje)

(1) Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija), preden izda dovoljenje (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje), preveri skladnost organizacije z zahtevami teh certifikacijskih specifikacij.

(2) Organizacija, ki ji je izdano dovoljenje, izpolnjuje zahteve ves čas veljavnosti dovoljenja.

(3) Dovoljenje se nanaša na izdelovanje, vzdrževanje in spreminjanje letalskih kart.

(4) Dovoljenje vsebuje navedbo letalskih kart, ki jih organizacija izdeluje, vzdržuje in spreminja, kot so navedene v Prilogi 4.

(5) Dovoljenje izda agencija za nedoločen čas.

(6) Dovoljenje preneha veljati, če agencija ugotovi, da organizacija ne izpolnjuje zahtev iz teh certifikacijskih specifikacij.

5. člen

(zahteve glede upravljanja kakovosti)

(1) Organizacija vzpostavi sistem upravljanja kakovosti v skladu z naslednjimi načeli:

- opredeli politiko kakovosti na način, s katerim čim boljše zadovolji potrebe različnih deležnikov,
- vzpostavi program za zagotavljanje kakovosti, ki vključuje postopke za ugotovitev skladnosti vseh dejavnosti z veljavnimi zahtevami, standardi in postopki,
- predloži dokazila o delovanju sistema vodenja kakovosti v obliki priročnikov in dokumentov spremljanja,
- opravlja preglede vzpostavljenega sistema vodenja kakovosti in po potrebi odpravlja pomanjkljivosti.

(2) Certifikat EN ISO 9001, ki ga izda ustrezno pooblaščen organizacija in vključuje dejavnosti organizacije, velja za zadostno dokazilo skladnosti z zahtevami glede upravljanja kakovosti.

6. člen

(operativni priročnik)

(1) Organizacija zagotovi in vodi posodobljene priročnike v zvezi s svojo dejavnostjo, ki jih uporablja osebje organizacije.

(2) Organizacija zagotovi, da:

- priročniki vključujejo napotke in podatke, ki jih osebje potrebuje za izvajanje nalog,
- so ustrezni deli priročnikov dostopni ustreznemu osebju,
- je osebje vedno obveščeno o spremembah priročnika v zvezi z nalogami in o začetku veljavnosti teh sprememb.

7. člen

(zahteve glede virov)

Organizacija zagotovi sredstva, ki osebju organizacije omogoča izdelavo, vzdrževanje in spreminjanje letalskih kart.

8. člen

(zahteve glede osebja)

(1) Organizacija zagotovi, da so osebe, ki izdelujejo, vzdržujejo in spreminjajo letalske karte, usposobljene.

(2) Oseba se šteje za usposobljeno, če njeno usposabljanje zajema merodajne vsebine iz Priloge 4 ter dokumenta ICAO Doc 8697 (*Aeronautical Chart Manual*), in ima ustrezno znanje glede različnih vrst letalskih kart ter različnih vrst kartografskih projekcij.

(3) Periodično usposabljanje za ohranjanje usposobljenosti osebja se načrtuje in izvaja v časovnih intervalih, ki niso daljši od pet let.

(4) Organizacija vodi evidenco opravljenih usposabljanj za vsako posamezno osebo.

9. člen

(mehanizmi za poročanje in povratne informacije o napakah ter popravljanje napak)

(1) Organizacija zagotovi, da se vzpostavijo delujoči mehanizmi za poročanje, povratne informacije o napakah ter popravljanje napak.

(2) Organizacija zagotovi, da se vse napake, neskladja in nepravilnosti, ki se odkrijejo pri ključnih in bistvenih letalskih podatkih in letalskih informacijah, nemudoma odpravijo.

10. člen

(razlaga)

V primeru nejasnosti pri razlagi ali pomanjkljivosti določil teh certifikacijskih specifikacij se uporabljajo referenčni dokumenti iz 2. člena teh certifikacijskih specifikacij.

11. člen

(prehodne določbe)

Šteje se, da osebje organizacije na dan začetka veljavnosti teh certifikacijskih specifikacij izpolnjuje zahteve glede uspo-

sobljenosti iz 8. člena teh certifikacijskih specifikacij. Morebitna manjkajoča usposabljanja pa je dolžna opraviti najkasneje v roku 2 let od začetka veljavnosti teh certifikacijskih specifikacij.

12. člen

(začetek veljavnosti)

Te certifikacijske specifikacije začnejo veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 7. septembra 2017

Direktor
Rok Marolt l.r.

DRUGI ORGANI IN ORGANIZACIJE

2342. Razlaga določb Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti

Komisija za spremljanje izvajanja in razlago Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti je na podlagi 37. člena Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 43/15, 86/16 in 12/17) na seji dne 24. 8. 2017 sprejela naslednji

RAZLAGI

določb Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti

I. Razlaga drugega odstavka 87. člena v povezavi s 101. členom Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti:

Povračila stroškov v zvezi z delom in drugi osebni prejemki, se izplačujejo v višini, kot jih določa ta kolektivna pogodba, vendar pod pogoji in največ v zneskih, ki se ne všttevajo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja in osnovo za prispevke za socialno varnost.

Izjemo od te določbe predstavlja 101. člen KP KD, ki samostojno opredeljuje višino jubilejne nagrade.

II. Razlaga 101. člena Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti:

Opredelitev pravice do jubilejne nagrade samo za člane sindikata je določba, ki je skladna s trenutno veljavno ureditvijo v 224. členu Zakona o delovnih razmerjih.

101. člen Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti ni ovira, da se na ravni delodajalca to pravico opredeli kot pravico za vse zaposlene.

Ljubljana, dne 30. avgusta 2017

Majda Marolt l.r.
Predsednica

Komisije za spremljanje izvajanja
in razlago Kolektivne pogodbe
komunalnih dejavnosti

OBČINE

CANKOVA

2343. Ugotovitevni sklep o prenehanju mandata člana Občinskega sveta Občine Cankova

Na podlagi 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08,

79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US), 22. člena Statuta Občine Cankova (Uradni list RS, št. 91/13) in 114. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Cankova (Uradni list RS, št. 91/13) je Občinski svet Občine Cankova na 4. izredni seji dne 22. 8. 2017 sprejel naslednji

UGOTOVITVENI SKLEP

1. člen

Občinski svet Občine Cankova ugotavlja, da je član Občinskega sveta Občine Cankova, Janko Flisar dne 25. 7. 2017 podal pisno izjavo, da odstopa s funkcije člana občinskega sveta.

2. člen

Občinski svet Občine Cankova ugotavlja, da je Janku Flisarju, izvoljenemu predstavniku avtohtone romske skupnosti na volitvah članov Občinskega sveta Občine Cankova z dnem 25. 7. 2017 predčasno prenehal mandat člana Občinskega sveta Občine Cankova.

3. člen

Ta sklep začne veljati z dnem ugotovitve na občinskem svetu in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 011-04/2017-2

Cankova, dne 22. avgusta 2017

Župan
Občine Cankova
Drago Vogrinčič l.r.

MURSKA SOBOTA

2344. Sklep z javnim naznanilom o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev Odloka o sprejetju zazidalnega načrta za trgovsko cono Murska Sobota – zahod (vila hiša)

Na podlagi 60. člena in ob smiselni uporabi določb 50. člena in 61.a člena Zakona o prostorskem načrtovanju ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO) ter na podlagi 21. in 33. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US) ter 31. člena Statuta Mestne občine Murska Sobota – UPB (Uradni list RS, št. 23/07 in 49/10) izdajam

SKLEP

z javnim naznanilom o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev Odloka o sprejetju zazidalnega načrta za trgovsko cono Murska Sobota – zahod (vila hiša)

I.

Javno se razgrne dopolnjen osnutek sprememb in dopolnitev Odloka o sprejetju zazidalnega načrta za trgovsko cono Murska Sobota – zahod (vila hiša), katerega je izdelalo podjetje Arhilog, arhitekturno procesiranje d.o.o. iz Murske Sobotice. Postopek izdelave sprememb in dopolnitev akta se v skladu z 61.a členom ZPNačrt-a izvaja po skrajšanem postopku. Prostorski akt, kateri se s tem postopkom spreminja

in dopolnjuje, je bil sprejet z Odlokom o sprejetju zazidalnega načrta za trgovsko cono Murska Sobota – zahod (Uradni list RS, št. 46/03 in 31/14).

II.

Dopolnjen osnutek sprememb in dopolnitev prostorskega akta se bo javno razgrnil v prostorih Mestne občine Murska Sobota, Kardoševa ulica 2, Oddelek za okolje in prostor (III. vhod, 2. nadstropje) ter na sedežu Mestnih četrti mesta Murska Sobota, Trg zmage 4. Javna razgrnitev bo trajala najmanj 15 dni, in sicer od ponedeljka 25. septembra 2017 do ponedeljka 9. oktobra 2017. Ogled razgrnjenega dopolnjenega osnutka bo možen v delovnem času občinske uprave in pisarne Mestnih četrti. V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava v veliki sejni dvorani Mestne občine Murska Sobota, Kardoševa ulica 2, Murska Sobota v sredo 4. oktobra 2017 ob 16. uri, kjer se bodo lahko podale pripombe. Dopolnjen osnutek bo objavljen tudi na spletni strani MO Murska Sobota: www.murska-sobota.si.

III.

V času javne razgrnitve lahko k dopolnjenemu osnutku prostorskega akta dajo pisne pripombe vse pravne ali fizične osebe oziroma vsi zainteresirani ali prizadeti najkasneje vključno do ponedeljka 9. oktobra 2017. Pripombe in pobude se lahko vpišejo v knjigo pripomb na razgrnitvenih mestih, podajo pisno na naslov Mestna občina Murska Sobota, Oddelek za okolje in prostor, Kardoševa ulica 2, 9000 Murska Sobota ter ustno na zapisnik na javni obravnavi. Občina bo pripombe preučila in do njih zavzela stališča ter jih javno objavila.

IV.

Šteje se, da je pri podajanju pripomb z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov, podan pristanek za obravnavo in objavo teh podatkov v stališčih do pripomb na mestnem svetu in na spletni strani Mestne občine Murska Sobota. Osebe, ki ne želijo, da se v stališču objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

V.

Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na spletni strani MO Murska Sobota: <http://www.murska-sobota.si>.

Št. 3505-0002/2017-10(740)

Murska Sobota, dne 7. septembra 2017

Župan
Mestne občine Murska Sobota
dr. Aleksander Jevšek l.r.

ŽELEZNIKI**2345. Sklep o ukinitvi zaznambe grajenega javnega dobra lokalnega pomena**

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Železniki (Uradni list RS, št. 88/15) je Občinski svet Občine Železniki na 4. dopisni seji, ki je potekala od 4. do 21. 8. 2017, sprejel

S K L E P**o ukinitvi zaznambe grajenega javnega dobra lokalnega pomena**

I.

Pri zemljiščih:

- katastrska občina 2062 STUDENO parcela 791/2,
- katastrska občina 2062 STUDENO parcela 834/13,
- katastrska občina 2062 STUDENO parcela 834/29,
- katastrska občina 2062 STUDENO parcela 834/37,

je na podlagi Ugotovitvene odločbe, št. 7113-13/2014-001 z dne 24. 4. 2014, vknjižena zaznamba – grajeno javno dobro lokalnega pomena.

II.

S tem sklepom se ukine zaznamba grajenega javnega dobra lokalnega pomena pri zemljiščih:

- katastrska občina 2062 STUDENO parcela 791/2,
- katastrska občina 2062 STUDENO parcela 834/13,
- katastrska občina 2062 STUDENO parcela 834/29,
- katastrska občina 2062 STUDENO parcela 834/37.

Ugotovitveno odločbo izda po uradni dolžnosti občinska uprava. Po pravnomočnosti odločbe se le-ta pošlje zemljiški knjigi v izvršitev, kjer se izbriše zaznamba grajenega javnega dobra lokalnega pomena.

III.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 015-4/2017-018

Železniki, dne 22. avgusta 2017

Župan
Občine Železniki
mag. Anton Luznar l.r.

VSEBINA**PREDSEDNIK REPUBLIKE**

2330. Ukaz o postavitvi izredne in pooblašene veleposlanice Republike Slovenije v Švicarski konfederaciji 6605

VLADA

2331. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Murska Sobota 6605
2332. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto 6636
2333. Odločba o imenovanju državne pravobranilke na Državnem pravobranilstvu na Zunanjem oddelku v Kopru 6667
2334. Odločba o imenovanju pomočnice državnega pravobranilca na Državnem pravobranilstvu na Zunanjem oddelku v Kopru 6667

MINISTRSTVA

2335. Pravilnik o elektronskem poslovanju v civilnih sodnih postopkih 6667
2336. Pravilnik o ovojnici za vročanje po pošti v pravnem postopku 6674
2337. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli 6679
2338. Odločba o soglasju k Aktu o ustanovitvi ustanove »Fundacija Mima, ustanova za mlade upe« 6679

DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA

2339. Sklepi o razrešitvi predsednic volilnih komisij 6680
2340. Sklepi o razrešitvah in imenovanjih v okrajnih volilnih komisijah 6680

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

2341. Certifikacijske specifikacije za letalske karte, namenjene objavi v zborniku letalskih informacij 6681

DRUGI ORGANI IN ORGANIZACIJE

2342. Razlagi določb Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti 6682

OBČINE**CANKOVA**

2343. Ugotovitveni sklep o prenehanju mandata člana Občinskega sveta Občine Cankova 6682

MURSKA SOBOTA

2344. Sklep z javnim naznanilom o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev Odloka o sprejetju zazidalnega načrta za trgovsko cono Murska Sobota – zahod (vila hiša) 6682

ŽELEZNIKI

2345. Sklep o ukinitvi zaznambe grajenega javnega dobra lokalnega pomena 6683

